

ಚಂದ್ರಮಾಮು

ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

1st April '57

50

PAISE

8

ARTY Archana

ಬಹುಮಾನ
ಪಡೆದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ

ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಲು
ಅರಣ್ಯರೋದನ

ಕಳಿಸಿದವರು:
ಇ. ಎಸ್. ರಾವ್

ಸಾವಿತ್ರಿ

ಯಾವಾಗಲೂ

ಲಕ್ಸ್

ಟಾಯಿಲೆಟ್

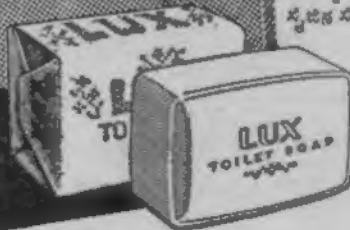
ಸೋಪು

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾಳೆ

“ಶುದ್ಧವಾದ ಸೋಪು ಮಾತ್ರ
ಇಷ್ಟು ಬಿಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ”

ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ!
ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಿಲೆಟ್ ಸೋಪಿನ
ಪಾರಿವರ್ತಕ ಬಿಳುಪು ಅದರ
ಶುದ್ಧತೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರು
ತ್ತದೆ! ಈ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಬಿಳಿ
ಯಾದ ಸೋಪನ್ನು ನೀವೇ ಉಪ
ಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ಅದರ ಕೆನೆ
ಯಂತ್ರಣ, ಸುವಾಸಿತ ಗೊರೆಯು
ನಿಮ್ಮ ಬೆರಗುಳ್ಳ ಎಷ್ಟು ಹಿತಕರ
ವಾಗುತ್ತದೆ... ಮತ್ತು ಅದನ್ನು
ಎಷ್ಟು ಅಂದಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ
ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಬೇಗವೇ ತಿಳಿದು
ಬರುವುದು! ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌಂದ
ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಶ್ರವಾದ ದೊಡ
ದ್ವರಿತ ಸೋಪನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಸಿ ನೆ ಮ ತಾ ರಿ ಯ ರ ಸೌಂ ದ ರ್ಯ ದ ಸೋಪು

LT9. 488-50 KN

ಚಂದಮಾಮ

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ತಂದೆ ಮಗ	 2	ನಾವಿಕ ಸಿಂದಬಾದ್	 42
ಮುಖಚಿತ್ರ	 3	ಭುವನಸುಂದರಿ	 49
ಉತ್ತಮಪಾತ್ರ	 4	ಮೂಕವ್ರತ	 57
ಮೂವರು ಮಾಂತ್ರಿಕರು	 9	ಫೋಟೋ	
ಪ್ರಾಣಪಡೆದ ಪ್ರತಿಮೆ	 17	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ	 65
ಕುಶಲ ಚಿತ್ರಕಾರ	 23	ಹದಿನ ರಭಸ	 66
ಕುಚುನಾರ	 24	ಇಂದ್ರಜಾಲ	 68
ಜಮೀನುದಾರರ ಸಂಘ	 33	ವಾರ್ತೆಗಳು-ವಿಶೇಷಗಳು	 70
ಮಿತ್ರಭೇದ	 39	ಚಿತ್ರ ಕಥೆ	 72

ಇವೆಲ್ಲಾ ಕುಂಬಿನೆ.

ಚಂದಮಾಮ (ಹೊರಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ)

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ 0-8-0 ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 6-0-0

ಸೌಂದರ್ಯ
ಸಾಧಕಗಳು

ರಮಿ

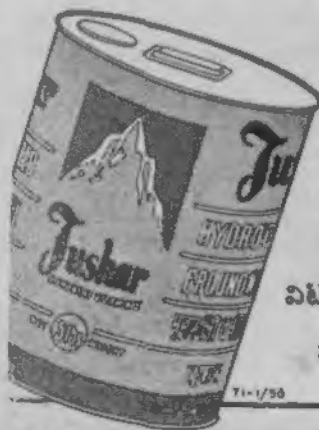
SMILE & SHINE

ಅಧ್ಯಯನವು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಕುಂದಿಸುತ್ತದೆ ...

ಬಾಸ್ಕಿ ಆಹಾರವು ಅದನ್ನು
ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನೇ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ತುಪಾಕಿ
ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ
ಪುಷ್ಟಿ ಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ತುಪಾಕಿ

ವಿಟಮಿನ್‌ಭರಿತ ವನಸ್ಪತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಕರ್ನಾಟಕ

ಮಾರ್ಚ್

29

ರಿಂದ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ
ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಬಿಡುಗಡೆ/..

ಪ್ರೇಮವೇ ದೈವ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ
ಹಾಯಿಯೋರ್ವಳ ಸಾತ್ವಿಕ ಜೀವನ ಕಥೆ

ಅರೋ ಎಫ್. ಅರೋ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ರವರ

ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರತಿ

ಕನ್ನಡ

ತಯಾರಿಕೆ & ದಿಗ್ದರ್ಶನ -

R.ನಾಗೇಂದ್ರ ರಾವ್

Arto & Coy.

a TALLAM Release

—: ಹಂಚಿಕೆಗಾರರು: —

ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ, ವಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ:—

ತಲ್ಲಂಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್
ಗಾಂಧೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು:—

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್, ಗದಗ

ವಯಸ್ಸು ಆರೋ ಹದಿನಾರೋ ಆಗಿರಲಿ,
ಅವರ ತಲೆಗೂದಲಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗತಕ್ಕ, ಮಕ್ಕಳ ಕೂದಲು
ಗಳಿಗೆ ಚರಕಾಲು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ತೈಲ ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ. ಈಗ
ನಿಂದಲೇ ಅವರ ಕೂದಲಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.
ತಲೆ ತುಂಬಿದ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಅವರ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ
ಮಾಡಿಸಿರಿ. ಅರೋಗ್ಯ ಕರನಾದ ತಲೆ ಗೂದಲಿಗೆ

ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ

ಪಾಂಪುವಿನ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲನ್ನು ಸರಿಮಳ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ 14 ಆದಿ : ಪಾಂಪು 14 ಆದಿ
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ
ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

★

-- ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್, ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು --

POORNA INDUSTRIES GANDHINAGAR
VIJAYAWADA-2

ಸೂಚನೆ

ಬರುವ ತಿಂಗಳ 'ಚಂದಮಾಮ'
ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳ ಕಡೇ ವಾರ
ದಲ್ಲೇ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ
ಸಂಚಿಕೆಗಳು ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ
ಸೇರದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮೂರ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನಲ್ಲಿ
ನೀವು ಕಂಪ್ಲೇಂಟು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಸಂಗತಿ
ನಮಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಚಂದಮಾಮ ವಬ್ಲಿ ಕೇಷನ್ಸ್
ವಡಪಳನಿ :: ಮದ್ರಾಸ್-20.

ಇದೋ! ಯಾರಿಗೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವಂತಹ
ಒಂದು ಟೀಪು ರಿಕಾರ್ಡರ್ !

ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಿಂದ ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರುನ್‌ಡಿಗ್ ಟೀಪು ರಿಕಾರ್ಡರ್‌ನ್ನು
ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದು ಈಗ ಕೈಗೂಡಿತು. ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು
ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ
ಇದರ ಸುಂದರವಾದ ಆಕಾರವೂ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯೂ ಸಮೃದ್ಧ ಮೇಲ್ಪರದ
ಗ್ರುನ್‌ಡಿಗ್ ರಚನೆಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕೂಡ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದಹಾಗೆ
ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಲೆ: ರೂ. 1,050/-

ಒಂದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕುಟುಂಬವೆಲ್ಲಾ ಜೀವಮಾನ
ಪೂರಾ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಏನಿರೋಗಸಿದು:—

ಮಹಮದ್ ಇಬ್ರಹೀಂ & ಕೊ, (ಪ್ರೈವೇಟ್) ಲಿಟ್.,

7/8, ಮಹಿಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದರಾಸು-2

ಪ್ರಾಂಚುಗಳು: 26/27, ರಟ್ಟಿನ್ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು-3

113-H. ಬ್ರಿಗೇಡ್ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು-1

ಅರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಾದ ಜನರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ
ಲೈಫ್‌ಬಾಯ್ ಸೋಪಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

—ಅದು ಅನುದಿನದ *ಲೆಂಫೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಕ್ರಮಿಕಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ!

* ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೈಗೆ ತಗಲುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೆಂಫೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮಿಕಗಳಿಂದ ರೋಗ ತಗಲುವ ಅವಾಯವು ನಮಗಲ್ಲದಿರಲಿ ಎಂದು. ಅದುವರಿಂದಲೇ ಅಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಮಂದಿ ಅರೋಗ್ಯಶಾಲಿ ಜನರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲೈಫ್‌ಬಾಯ್ ಸೋಪಿನಿಂದ ತೊಳೆಯುತ್ತಾ, ಮತ್ತೆ ಕ್ರಮಿಕಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ — ಲೈಫ್‌ಬಾಯ್ ಸೋಪು ನಿಮಗಲಿಕೆ ತೊಟ್ಟು ಮನೋರಂಜನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ!

L. 256-50 KN

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರಮಂದಿಯ ಮನಸೆಳೆದಿರುವ
ಸರ್ವಸುಂದರ - ಮನೋಹರ ಚಿತ್ರ !

ಕರ್ಣಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ

ನಿರ್ದೇಶನ...
B.R. ಪಂತುಲು
M.V. ರಾಜಮ್ಮ
ಪಾತ್ರ
ಪಿ.ವಿನಯ...
ರೇವತಿ...
ಅದ್ವೈತ...
T.R. ರಾಯಚಂದ್ರ...
ಪ್ರೊ. ಮೊಮ್ಮರಾಜು...

ಪದ್ಮಿನಿ
ಪಿ.ಕೆ.ರಸೀರವರ

ರತ್ನಗಿರಿ ರಹಸ್ಯ

ಕನ್ನಡ...
ಪ್ರಬಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ನಿರ್ಮಾಪಕ... ಬಿ.ಆರ್. ಪಂತುಲು

ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ - ಆನಂದಿಸಿ

ಹಂಚಿಕೆದಾರರು

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ

...

ಶೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್,
ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೯

ಮುಂಬಯಿ & ನೈಜಾಂ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ:- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್, ಗದಗ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ನಂ: 119923

ಡೈಮಂಡ್ ಸುವಾಸನೆ ಅಡಕೆಪುಡಿ

ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು

ನಮ್ಮ 'ಡೈಮಂಡ್' ಮಾರ್ಕ್ ಸುವಾಸನೆ ಅಡಕೆಪುಡಿ ಬಹಳ ರುಚಿಕರ ವಾದದ್ದು; ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದದ್ದು. ನೀವು ಈಸಾರಿ ಅಡಕೆಪುಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ "ನಮಗೆ 'ಡೈಮಂಡ್' ಮಾರ್ಕ್ ಸುವಾಸನೆ ಅಡಕೆಪುಡಿಯೇ ಬೇಕು. ಅವನ್ನೇ ಕೊಡಿ, ಇತರ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ" ಎಂದು ಅಂಗಡಿಯವರೊಡನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿ.

ದಿ ಡಿ. ಪಿ. ಅಂಡರ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಕೌಲ್ ಬಜಾರು, ಬಳ್ಳಾರಿ - 1.

: ಸೇಲ್ಸ್ ಡಿಪೋಗಳು:

ಚೀರಾಲ - ಗುಂಟೂರು - ಕರ್ನಾಟಕ - ಅದೋನಿ - ದುಬೈ

ಸೀರೆ
ಮತ್ತು

ಚಹಾ ಕಪ್...

ಉತ್ತಮ, ರೇಶ್ಮೆಯ, ರಿಯೋನಿನ, ಸ್ಕ್ರೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಒಗೆಯಲ್ಪಡುವ ಅರಿವೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಬೇನಿನ ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆ, ಪಾಮುಖಾನೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಯನ್ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮನೆಯ ನೆಲಕ್ಕೂ ಅದರರ್ಥವಾದ ಗೋದ್ರೆಜ್ ಸಾಬೂನ್ ಹುಡಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಇದರ ಈ ನವೀನ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೆಲ್ಲವೂ ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಅದಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕೋಮಲ ಕೈ-ಚರ್ಮವನ್ನು ಉರಿಯಿಸುವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೋಡಾ ಅಥವಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಸಾಯನ-ಗಳಾಗಲೀ ಇದರೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿರಿ. ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವ ಶುಭಗೊಳಿಸುವ "ಒಪ್ಟಿಕಲ್" ರಸಾಯನವು ಬದಿತವಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಬಿಳಿಯ ಒಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಬಿಳುಪಾಗಿಯೂ, ಬಗ್ಗುವ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಬೆಳಗುವಂತಿಯೂ ಮತ್ತು ಸುಗಂಧಗೊಳ್ಳುವಂತಿಯೂ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯುವದು

ಅಗ್ಗ — ಶೀಘ್ರ
ಉತ್ತಮ

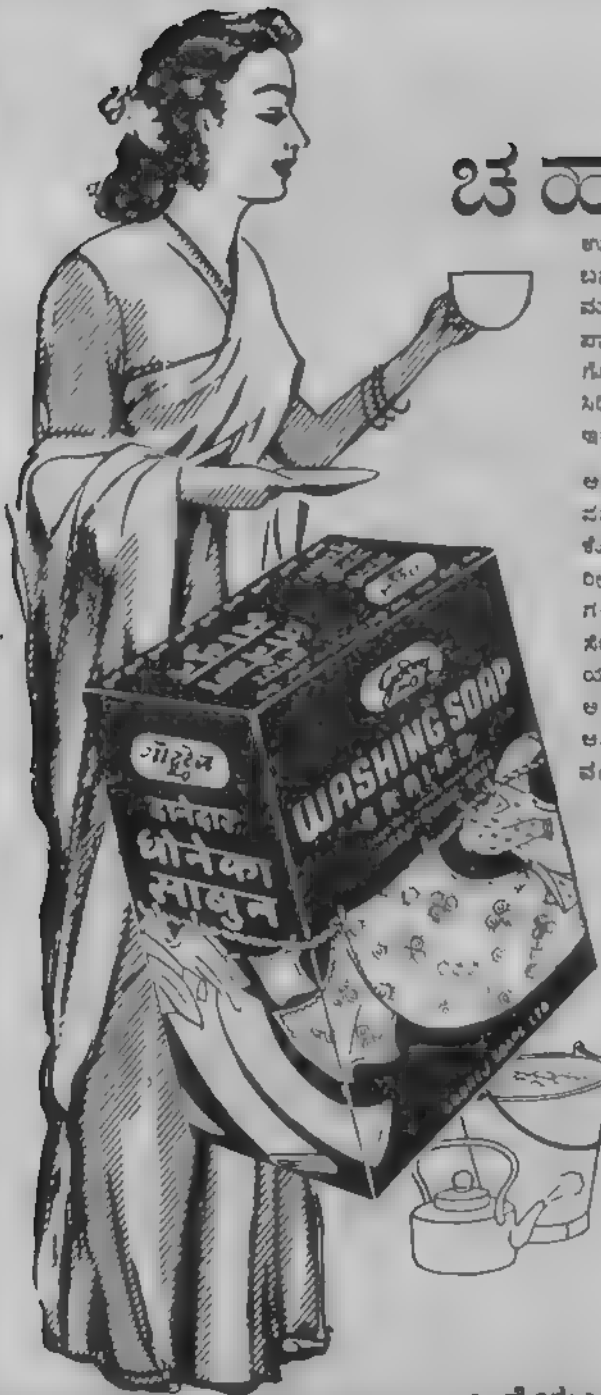
೧-ಪೌಂಡ್, ೨-ಪೌಂಡ್ ಕಾರ್ಟನ್ಸ್.
೫೬-ಪೌಂಡ್‌ಗಳ ಚೀಲಗಳು.

ಒಂದು ಬಕೆಟ್ ನೀರಿಗೆ ಬರೇ ಐದು ಚಮಚ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಿ! ಮೆರೀನುಗಳಿಂದ ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಇದು ಅದರರ್ಥವಾಗಿದೆ.

Godrej
ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಗೋದ್ರೆಜ್

ಒಗೆಯುವ ಸಾಬೂನಿನ ಹರಳುಗಳು

ಎಪ್ಪಿಲ್ 12

ಬಿಡುಗಡೆ!

ಮಾಯಾ ಬಜಾರ್

(ಕಮಲ್)

ಹೈದರಾಬಾದ್ - ಕೆ.ಎ.ರಾಜ್, ಬಿ.ಸಿ.ಎಂ. (ಎಂ.ಸಿ.) ... ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಸಾಗರಾಕ್ಷಿ & ಜಿ.ಎ.ಎಸ್. ಸ್ಟುಡಿಯೋಸ್, ವಾರಾಣಸಿ

ಮಾಯಾ ಬಜ್ಜಾರ್

(ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ)

ಬಾಲ ಶಶಿರೇಖಳ ಹುಟ್ಟಿದಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸುಭದ್ರೆ, ಬಾಲ ಅಭಿಮನ್ಯು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯಾಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಲರಾಮನು ಮೆಚ್ಚಿದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಶಶಿರೇಖ ತನ್ನ ಸೋಸೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸುಭದ್ರೆ ಕೋರಿದಳು. ಹಾಗೇ ನಡೆಯಿಸುವೆನೆಂದು ಬಲರಾಮ ತಂಗಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಪಾಂಡವರಂತಹ ಸುಪ್ರಸಂಗತರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ನಿಶ್ಚಯ ವಾದ್ದಕ್ಕೆ ರೇವತಿ ಸರಮಾನಂದಭರಿತಳಾದಳು.

ಶಶಿರೇಖ ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳುಕೂಡಾ ಯುಕ್ತವಯಸ್ಕರಾದರು.

ಆಗ ಧರ್ಮರಾಜನಿಂದ ದಿಗ್ವಿಜಯವಾಗಿ ರಾಜಸೂಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಸತ್ಯಪೀಠವನ್ನು, ಶಶಿರೇಖೆಗೆ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಯನ್ನೂ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳಿಸುವ ಮಹಿಮೆ ಸತ್ಯಪೀಠದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಿಯವಸ್ತುವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಮಹಿಮೆ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದುವು. ಸರಿ, ಸತ್ಯಪೀಠವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಯ ಮಹಿಮೆ ಎಂತಹುದೋ ಎಂದು ನೋಡಿದರು. ಶಶಿರೇಖೆ ಆ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಯನ್ನು ತೆರೆದೊಡನೆಯೇ ಶ್ರೇಮಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಣಬಂದ. ರೇವತಿಗೆ ಧನರಾಶಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದುವು. ಬಲರಾಮನಿಗೆ ದುರ್ರೋಧನನು ಕಂಡುಬಂದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ದಾಳಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾ ಶಕುನಿ

(1) 1950-51 2000
 (2) 1951-52 2000

ಮಾನ್ಯರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರ
ಸತ್ಯವಾದವನ್ನು, ಅವರ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಡುವೆನೆಯ
ತರವಾದವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಧರ್ಮವಾದವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು
ವಿವರಿಸಲು ಮಾಡಿದನು.

ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖರೊಬ್ಬರಾದ ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳು, ದ್ವಾರಕೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೇವಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಂಡಲದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವೈಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಮರ್ಯಾದಾಭಂಗವು, ಅವರನ್ನು ಅಡಮಗಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಸಾಕೃತ ಪ್ರಮುಖರು ಕೇವಲ ಮೌಲಿ ಮುನಿಷ್ಠರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ತಾವು ಮರ್ಯಾದಾಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ತಾವರವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು, ಬಲಿವಾಸು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ.

ಅವರು ಹೇಳುವ ಕೆಲಸ ಬಿಡದು. ಮಗ ಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಎಂದಂತೆ,
ಬರಲಾಮನು ಮುನ್ನಿಂತಿರುಗುವೆನು ಮಗಾದ ಮತಿಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ
ಮುನ್ನಿಂತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗುಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೋಡ
ವರು. ಧರ್ಮ ರಹಿತರು. ಸಾಂಡವರೇ ಮರಾಠರಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವದೆ
ಅವರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗುಟ್ಟು ಅದೇನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಂತ್ರ
ಧನನಿಗೆ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ಬಂದ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಅಭಿಮುಖವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕಗೇ ಕರೆತಂದು,
ರಾಜ್ಯಭಾರವಾಗಿ ಬಂದ ಇವರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಹೌದೆಯಿತು.

ಅನೋಪ್ಯಾನುರಾಗಭರಿತರಾದ ಶಶಿರ ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳು ಹುಲ್ಲುಮೆಲೆಯ ರಾತ್ರಿ ಜಲಮೆಲಾದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಒಲರಾಮ ಒಂದು ಶಶಿರೇ ಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಸನವೊಡನೆನೆಯುವಾತುಕೊಟ್ಟು, ಒಂದು ಸಮಯ ಹೇಳಿಯೊಡನೆಯೇ ರೇವತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಿಂದ, ನಿರಾಲಯವಾದ ಶಶಿರೆಯನ್ನು ಮಹದಿಮೇಲೆ ನುಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅದರ ಹುಲ್ಲುಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೊಡನೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಬಂದು, ಬಾಣಗಳಿಂದ ಶಶಿರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಶಶಿರೆಯನ್ನು ಕೇಗಿಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಬ್ಬರೂ ರಮ್ಯವಾಗಿ ಜಲಮೆಲಾದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಭಯ ಒಂದು ಈ ಏಕಾರ ವನ್ನು ಹೇಳಿಯೊಡನೆಯೇ ಒಲರಾಮನೂ ರೇವತಿಯೂ ಕೊಡುಗೊಂಡು ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಈ ಏಕಾರ ತೀರದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವರಿ ಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೊರಟ ಶಶಿರ. ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳನ್ನು ರಮ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿ ಕೊಟ್ಟು, ರೇವತಿ ಒಲರಾಮರು ಒಂದುಮೊತ್ತಿಗೆ ನಾವೆಯಿಂದ ತಾವೇ ಇಳಿದರು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯದ ತಪ್ಪಿಸುವುದೇಕೆಯು ರೇವತಿ ಒಲರಾಮರು ನಾಂತರಾಗಿ ಆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಕೊಂಡು ಜಲ ಏಕಾರಮಾಡಿ ಹೊರಟರು.

ಲಗ್ನ ಸಿದ್ಧಿಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶಕುನಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು, ಅನಾರು ಸಿದ್ಧಿಯಿರುವ ಲಗ್ನ ವರನಿಗೆ ಸಹಿಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆಂದು ಬಲರಾಮನ ಪ್ರರೋಚಿತರು ಹೇಳಿದರೂ, ಶಕುನಿಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನುಕೂಡಾ ಈ ಮದುವೆಗೆ ಈ ಲಗ್ನವೇ ಸು ಯೆಯೆಂದು, ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ಒಲರಾಮನು ಆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮದುವೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ.

ಈ ಏಕಾರ ತೀರದು, ಸುಭದ್ರ ಕೊಡುಮಾಡು ಮಗೊಂದು ಒಂದು, ನನಗ ಕೊಟ್ಟ ಮೂತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವೆನಾ ಆ ದೇವರು ಒಲರಾಮನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಇದು ನಾನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತುಂಬು ಸುಖವಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟವನು, ಈ

ಮದುವೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಯೇ ತೀರುವೆನೆಂದು ಅಂದ ಒಲರಾಮ. "ಆದರೆ ನೀನು ಶಾರ್ಙ್ಗ ಪ್ರತಾಪಗಳಿಗಿಂತ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಶ್ವತವೆನ್ನುವೆಯಾ" ಎಂದಳು ಸುಭದ್ರೆ. "ಶಾರ್ಙ್ಗ ಪ್ರತಾಪಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೆದರಿಸುವೆಯಾ? ಸಹಸ್ರಮಂದಿ ಅರ್ಜುನರೂ ಭೀಮರೂಕೂಡಾ ಒಬ್ಬ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಾಲಿನುಗುರಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದಲಾರ'ರೆಂದು ಒಲರಾಮನೆಂದ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೋಪಗೊಂಡು "ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ; ಆ ಕೌರವರಲ್ಲರನ್ನು ಚೆಂಡಾಟ ಶರೀರಬಿಂಬನ್ನು ನಾನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ" ನೆಂದು ಅಂದನು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಅಭಿಮನ್ಯುವನ್ನು ಮೊದಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ದಿಕ್ಪಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೆಂದನು. ಅವರು ದ್ವೈತ ವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಘಟೋತ್ಕಚನ ಆಶ್ರಮ ಸೇರಿಸೆಂದು ದಾರುಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಘಟೋತ್ಕಚನು ತನ್ನ ಅನುಚರರೊಂದಿಗೆ ವೀರವಿದ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂಮಿ ದುಂದುಭಿ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ರಥವು ತನ್ನ ಅರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಆ ವೀರನಾರೋ ಸೋಲಿಸಿ ಬನ್ನರೆಂದು ತನ್ನ ಅನುಚರರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ. ಅಭಿಮನ್ಯು ಆ ಮಾಯ ರಾಕ್ಷಸ ರಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುನಾಯಾಸವಾಗಿ ಜಯಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಬಂದು ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮುಂದೆ ನಿಂತನು. ಉಭಯರಿಗೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಪ್ರಯುದ್ಧ ಜರುಗಿತು. ಕಡೆಗೆ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಲಾರದೇ ಅದರ ಏಟಿಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಮೂರ್ಛ ಹೊದ. ಆಗ ಸುಭದ್ರೆ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಬಾಣ ಬಿಡುವುದರಲ್ಲರುವಾಗ, ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಂಧವ್ಯ ವನ್ನರಿತು ರಣನು ತಾಯಿಯೆಂದು ಘಟೋತ್ಕಚನು ಅವಳ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದು

ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸೆವೆ. ಅಭಿಮನ್ಯು ಎಚ್ಚಿತ್ತನಂತರ, ಸಹೋದರರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹಿಡಿಯಿಂ ಬೆ ಕೂಡಾ ಬಂದು ಸುಭದ್ರೆ ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಆನಂದಿಸಿದಳು.

ನಂತರ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಭದ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು, “ಶಶಿರೇಖೆಯನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕರೆದು ತಾ, ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಾಹ ಮಾಡೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿಯಿಂ ಬೆ ಘಟೋತ್ಕಂಜನನ್ನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಕಳಿಸಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ಘಟೋತ್ಕಂಜನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಾಯಾಬದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದು, ತನ್ನ ಮಾಯೆಗೆ ಅವನು ಒಳಸಡಲಾರನೆಂದು ಅಸಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದು ಘಟೋತ್ಕಂಜನು ತನ್ನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಲು, ನಿಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಘಟೋತ್ಕಂಜನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು.

ಅನಂತರ, ನಿಂದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಶಿರೇಖೆಯನ್ನು ಮಾಯಾಬಲದಿಂದ ಘಟೋತ್ಕಂಜನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸುಭದ್ರೆಗೂ, ಹಿಡಿಯಿಂಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಶಶಿರೇಖೆ ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾನು ಮಾಯಾ ಶಶಿರೇಖೆಯಾಗಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಮಾಯಾ ಶಶಿರೇಖೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯ ಹೆಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಯೋಧನನು ಮದುವೆಗೆ ಬಂದ. ಘಟೋತ್ಕಂಜನ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಮದುವೆಯ ಮನೆಯವರಂತೆ, “ಮಾಯಾಬಜಾರ”ನಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಾಯಾ

ಕೀರ್ತಿಗಳನ್ನು, ಮಾಯಾಪಾಪಗಳನ್ನು ಬದುಮಾನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೊದಲು ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಮದುವೆಯಾಗಲಾರವೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಹೆಣ್ಣು ಲಿಪಿಪಡಿಸಿದ. ಫಲೋನ್ನತನು ಮಾಯಾ ಪತಿವಾಗಿ ಬಿಡಲು ಹೋಗಿ, ಭಾಸ-ಮತಿ ರಾಣಿ, ಶಕುನಿ ಮತ್ತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕುಮಾರರನ್ನು ಕೋತಿ ಕೊಟ್ಟಿಗಲಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಗಲಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ತಿರುಗಾಪಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಹಸ್ಯ ರಾಗಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಸಾರಥಿ, ಮಾರ್ಗೋದನನ ಪ್ರಕೋಟಿರು ತಮಗೆ ಕಂಬಳಿಂಪಲ್ಲಿ ಗಿಂಬಳಿಗಳು ಬೇಕೆಂದೂ ತಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಲುಗಳು ಬೇಕೆಂತಲೂ ಮದುವೆ ಮುಕ್ತವಾದಂತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಗೋಳಿಸಿರು. ಅವರು ರಾಕ್ಷಸಮಾನಿ ಯಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲಕೊಟ್ಟ ಆ ಗಿಂಬಳಿ ಗಿಲ್ಲುಗಳಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ನಾನಾ ಬಾಧ ಗಳನ್ನು ಭವಿಸಿ ಮಿಸಿಲ್ಲದೆ ಮದುವೆಗೆ ಹಾಜರಾದರು.

ಇನ್ನು ಮದುವೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಕುಳಿತಾಗಿನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕುಮಾರನು ಬೇಸತ್ತಿದ್ದ. ಮಧ್ಯಯುದ್ಧ ತೆರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ. ಕಾಲನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ವಾಗಿ, ಪಾಂಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸನ್ನ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಮರಿಸಿದ. ಮಾಯಾಶಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರಾಗಿ ಅದು ಸಿದ್ಧವಿಂದ ಕಿಟಕಿಟಲಾಯಿತು. ಜ್ವಲಗೆ ಜ್ವಲವನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೋತಿ ರಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹೆದರಿಹೋದ. ಶಕುನಿ ಮಾರ್ಗೋದನರು ವ್ಯರ್ಥೋಲಿ ಮರಣಿಲ್ಲ ತಾಳಿಕೊಂಡರು. ತಾಲಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬಿಡಲು ಶಕ್ತಿಗಳು ಮೊದ್ಲ ಮುಖಾಂತಿ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿರಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮೂರ್ಛಹೋದ. ಈ ಗಲಾಟೆ ಮುಗುವಾಗಲೂ ನೋಡಿ ಬಂದವರು ನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. "ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ. ಇದು ನಿನ್ನ ಮಗಳಿದ್ದು

ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ "ಶ್ವೇತವೇದ" ಎಂದು ಶತಕವಿ ನಂಬಿ-
 ಸಿದ. ಯಾರ ಮೋಕ್ಷವೋ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿ ಮಾತು
 ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ. ಮರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ವೇಡವೆಂದರೂ
 ಕೆಳಗೆ ಶತಕವಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ. ನೋಡಿ ಅದರ ಮಹಿಮೆ. "ಮಾಂಸ
 ಯಿಂದ ಪಾಂಚವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಕೊಡೆವು. ಅದು ನಮ್ಮ ಅಂತ್ಯನವ
 ನಲ್ಲವಾದರೂ, ಪಾಂಡವರಿಗೆಂಬರೂ ನಿನ್ನ ಮುತ್ತ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ ಸಮಾಂ
 ಸಿಗದಿರಲೆಂದು ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೆವು. ನೀನೊಬ್ಬ ಅಲೋಚನಾ
 ಬೀಜವಾದ ಗೋಪ, ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು" ಎಂದು ಶತಕವಿ ನಿನ್ನನ್ನು
 ಹೇಳಿದ್ದು. ಈ ಮೋಕ್ಷ ತಿಳಿದು ಬಂದವರಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದನು.
 ಅಗ ಘಟೋತ್ಕಂಚನು, ಅವನ ಅನುಚರರು, ಸಿದ್ಧರಾಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೌರವ
 ರನ್ನು ಸಂಸಾರ ಸ್ಥಳಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಕೀರ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಕುಂಡಗ
 ಳಾಯಿತು. ಮಾರಗಳೆಲ್ಲ ಮಾವುಗಳಾದವು. ಅರ್ಜುನರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ
 ಮೃತ್ಯು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡುವುದೆಂದನು ಅವರನ್ನು ಮೂಡಿಕಟ್ಟಿ
 ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ.

1

ಕಡೆಗೆ ಘಟೋತ್ಕಂಚನು, ಮಾಂಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಬಲವನ್ನು,
 ದೇವತೆ, ಶ್ವೇತ, ಮುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಅಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಿ ರುರೇಬಿ ಅಭಿಮನ್ಯು
 ಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು. ಇವರು ನನ್ನ ಮುತ್ತನು ಮಾಂಡ ಘಟೋತ್ಕಂಚನು
 ವೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಸಂತೋಷವಟ್ಟರು. ಇವು ಇದೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ
 ಎಂದು ಘಟೋತ್ಕಂಚನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ
 ವಿಜಯ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟನು. ಮಂಗಳ.

"VIJAYA"

ವಿಜಯರವರ

ಬರಲಿರುವ ಚಿತ್ರ

ಅಪ್ಪುಚೇಸಿ ಪಪ್ಪುಕೂಡು

ಡೈರೆಕ್ಷನ್ :
ಪ್ರಸಾದ್

ನಿರ್ಮಾಪಕರು :
ನಾಗರೇಡ್ಡಿ & ಚಕ್ರಪಾಣಿ

ಚಂದಮಾಮ

ಸಂಚಾಲಕರು : 'ಚಕ್ರಪಾಣಿ'

ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಶರೀರವಿರುವುದೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ವಿಶೇಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ತನ್ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೀನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ವಿಶೇಷವು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಧನಿಕರಿಂದಲೂ ಧನಿಕರಿಗೆ ಬಡವರಿಂದಲೂ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಸಹಾಯಗಳಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮರೆತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಉದಾಹರಣೆ ಮತ್ತು ಸುಹೃದಯರು. ಮಾನವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾರ ಸಹಾಯವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು ಇರಬಾರದು. ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಗುಣವಾಹಿನಿ ಅಮೃತದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಮೃತಮಯ ನಿಕೆಯ ಒರತಿಯಾಗಿದೆ 'ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ'ವೆಂಬ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಕಕಥೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರಗಳು ಉತ್ತಮ ಗುಣಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಜನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೂ ಒಡನ ನಿಕರಾರ್ಥತೆಗೂ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆ. ಆಪತ್ಸಹಾಯ, ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ, ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಲೋಕರೂಢಿ ಮೊದಲಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳೇ ತುಂಬಿದ ಸುಂದರ ಸಮುಚ್ಚಯವಿದು - "ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ".

ಸಂಪುಟ ೧೮

ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೫೭

ಸಂಚಿಕೆ ೪

ತಂದೆ - ಮಗ

ಯುಗಾದಿಯ ಕರೆ

ಸಂದರ್ಶನ ವದು ಹಿಂದೆ ಇದೆ,
ಬಂದ ವರ್ಷ ಕಣ್ಣಿಂದ ಇದೆ;
ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ನೆನಪು ಇದೆ;
ಮುಂದಿನ ಅನುಭವ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ.

“ಬನ್ನಿರಿ! ಬನ್ನಿರಿ! ಓ! ಓ! ಗೆಳೆಯರೇ!
ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಅತಿಥಿಗಳೇ!
ನಡೆದು ಬಂದಿರಾ? ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿರೋ!
ಬಳಲಿಕೆ ನೀಗಿರಿ, ಸುದಿನದಲ್ಲೇ!

ಅಣ್ಣರೇ! ಚಣ್ಣರೇ! ಅಮ್ಮಕ್ಕಂದಿರೇ!
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲವ ನಿದೆಕೊಳ್ಳಿ!
ತಣ್ಣಗೆ ನಡೆಯಿರಿ ಸನ್ನತಮಾರ್ಗದಿ.
ಹೊಸ ವರ್ಷದ ನಡೆ - ಕೈಗೊಳ್ಳಿ!

ಎಲ್ಲರ ನಲಿಸಲು ಕಾದಿಹುದಿಲ್ಲೇ
ವಸಂತ ತೋಟವು - ಕಾಣುತ್ತಿದೆ!
ಮುಂದಿನ್ನೂ ಇವೆ ಹೊಸಬಗೆ ಗುಣಗಳ
ಉತ್ತಮ ಋತುಗಳು; -ಹಾದಿ ಇದೇ!”

ನಿಜ, ವಸಂತ ಚೆಲು, ಗ್ರೀಷ್ಮದ ಗಾಳಿ,
ಶರತ್ ಪ್ರಕಾಶ, ವರ್ಷದ ಛಾಯೆ,
ಹೇಮಂತದ ಹಸಿ, ಶಿಶಿರದ ಚಳಿಚಳಿ!
ಅಹ! ಕಾಲದೇವನ ಹೆದ್ದಾರಿ!

ಬೇವು ಬೆಲ್ಲಗಳ ಕಹಿ ಸವಿಯುತ್ತಲಿ,
ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹದ ಉಡುಗೆಯಲಿ,
ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಅಡಿಗರಗುತ್ತಲಿ
ಅಡಿಯಿಡೋಣ, ಉತ್ಸಾಹದಲಿ!

—“ಸುಂದರಿ”

ಶುಭ ಸಂದೇಶ

“ಕೆಂದಾ, ಮಗೂ, ಎಳನ್ನೂ, ಎಷ್ಟು ಮೊದಲು ಫಲದೇವರನ್ನು ನೋಡಿ! ನಮ ಸ್ವಾರ ಮಾಡಿ!” ಎಂದು ಬೆಳಗುಮುಜಾನೆ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಪ್ಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಓಗೆ ಉದಯವಾಗುತ್ತೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ.

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಂವತ್ಸರದ ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನವೇ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ. ಇದನ್ನೇಕೆ ‘ಯುಗಾದಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ? ಯುಗಗಳು ಎಂದರೆ ಕೃತ, ತ್ರೇತ, ದ್ವಾಪರ ಮತ್ತು ಕಲಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಮಹಾಯುಗಗಳು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಯುಗಾದಿ ಹೇಗಾಗುತ್ತೆ? ನೋಡೋಣ.

ಒಂದೊಂದು ಮಹಾಯುಗ ಮುಗಿ ಯುವ ‘ಯುಗಾದಿ’ಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಮಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷವೇ ಒಂದು ಮಹಾಯುಗದ ಹಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷವೂ ಆರಾರು ಋತು ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಈ ಆರು ಋತುಗಳದೇ ವುನರಾವರ್ತನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆರು ಋತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹೇಳಿ, ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು?

ಋತುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಸ್ತಿಯಾಗಿರು ವವನು ಸೂರ್ಯ. ಸೂರ್ಯನಿಂದಲೇ ಚಂದ್ರನೂ ಬೆಳಗುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವ ನಕ್ಕೂ, ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ವುಂಟು. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಸಂಚಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಋತು, ಮಾಸ ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯಮ ಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತ ಬಾಳುತ್ತೇವೆ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು. ಅವರ ಸಂಚಾರ ಕ್ರಮದ—ಪೌರಮಾನ, ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಎಂಬ ಹಜ್ಜೆಗಳ ಎಣಿಕೆ ಯಿಂದಲೇ, ‘ಚೈತ್ರ, ವೈಶಾಖ’ ಎಂದೂ, ‘ಮೇಷ, ವೃಷಭ’ ಎಂದೂ, ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಂವತ್ಸರಾದಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚ ರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಮಹಾಯುಗದಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ ಭಾರವೇ ನಮಗೆ ಈ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವು ನಮಗುವಾಗ ಬೇಕೆಂದೇ ‘ಯುಗಾದಿ’ಯ ಭಾವ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪೌರಮಾನ, ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಎರಡೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಸತ್ತಿ ಮತ್ತೀರದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತದವರೂ,

ತಮಿಳು ಪ್ರಾಂತದವರೂ ಮೇಷಮಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಯುಗಾದಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತದವರೂ ಆಂಧ್ರರೂ ಚೈತ್ರಮಾಸವಾದಿಯನ್ನು ಯುಗಾದಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ "ಪಿಷು" (ಯುಗಾದಿ) ಹಬ್ಬವೂ ಮೇಷಮಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಕಾಲದ ಅಧಿದೇವತೆಗಳಾದ ಸೂರ್ಯ - ಚಂದ್ರರೇ ಈ ಹಬ್ಬದ ಸಂಕೇತ ದೇವರು.

ಯುಗಾದಿಯ ಸಮಯ ಎಂತಹ ದಿವ್ಯ ಕಾಲವೆನ್ನುತ್ತೀರಿ? 'ಯತುಗಳ ರಾಜ' ಎನಿಸಿದ ವಸಂತರ್ತುವಿನ ಕಾಲ! ಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ಫಲಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಎಂಟು ದಿಕ್ಕೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳ ಫುಮಫುಮ ಸುವಾಸನೆ! ಸೂರ್ಯನ ಕಾವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯ. ಹಣ್ಣುಗಳ ನೀರು ಇಂಗಿ, ಸವಿಯೇ ತುಂಬಿಸೂಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ದಣಿದವರಿಗೆ ಎಂದಿಗಿಂತ ವಸಂತ ಕಾಲದ ಹಣ್ಣುಗಳು ರುಚಿ ಜಾಸ್ತಿ. ಮತ್ತೆ ಸುಮ್ಮನೆಯೇ ಕವಿಗಳು ವಸಂತವನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು? ಈ ವೈಭವದ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭದ ವಸಂತಾಯತುವಿನ ಭವ್ಯ ಚಾವಡಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಲು ಯುಗಾದಿಯೊಂದು ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು. ಇದಿರುಕಾಣುವುದೇ ವಸಂತರ್ತುವಿನ ತೋಟ!

ಯುಗಾದಿಯ ಮುಂಚಿನ ದಿನವೇ ತಾಯಿ 'ಫಲದೇವರ'ನ್ನು ಮಾಡಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ಇಡಿಯ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಬಿದಿರಗಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅಭರಣಗಳೆಂದ, ಹೂವುಗಳೆಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕಾಯಿ ದೇವರನ್ನೊಂದು ಅಕ್ಕಿಯ ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಇವರ ಸುತ್ತಲೂ ವಿವಿಧ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಓರಣವಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ - ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಡುವ ಹಾಗೆ. ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಮೊದಲು ಈ 'ಕಾಯಿದೇವರ' ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ, ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ, ಸೈರು, ಪಚ್ಚಿಗಳಿಂದ ಭೂಮಿ ಸಸ್ಯಶಾಲಿನಿಯಾಗುವಂತೆ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ, ತೆಂಗಿನಮರದ 'ಕಾಯಿದೇವರ' ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದೇ ಆ ಶುಭದರ್ಶನದ ಭಾವ! ಉಳಿದ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಕಾಯಿದೇವರ ಒಡನಾಡಿಗಳು!

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಆಕರ್ಷಕ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾದದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳು

ವುಮ, ಪಂಚಾಂಗಶ್ರವಣ, ಪೂಜೆ, ದಾನ
ಧರ್ಮ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಬ್ಬದ
ಪಾಯಸ, ಉಟೆ ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲಾ
ಹೇಳುವುದೇಬೇಡ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಯುಗಾದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬೇಸನ ಹೂವಿನ ಗೊಜ್ಜೆ, ಸಿಹಿ
ಯೊಂದಿಗೆ ಕಹಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಯೋಗ್ಯ
ವೆಂದು ಇವರ ತತ್ವ. ಅಲ್ಲವೇ ಮತ್ತೆ?
ವರ್ಷಪೂರಾ ಸುಖವನ್ನೇ ಬಯಸುವುದು
ಸರಿಯೆ? ದುಃಖವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ
ಸಾಧಾರಣ ಸುಖವನ್ನೇ ಸ್ವಾಗತಿಸುವಂತಹ
ನಮ್ಮ ಉದಾತ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಈ
'ಬೇವು ಬೆಲ್ಲ' ಪರಿತ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ
ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

ಇಡೀ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಭವಿಷ್ಯ
ಚಿಂತನೆ ತುಂಬಿದ ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದ
ವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ, ಮುಂದಿನ ಕಾಲ
ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಈಶಾಡಲು ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ
ವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿ
ವರ್ಷವೂ ಯುಗಾದಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಈ ವರ್ಷದ ಯುಗಾದಿ ಎಂದಿನಂತೆ
ಅಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಕರ್ಕಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ
ವೆಲ್ಲಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪೂರಾಣಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದ್ದು.
ಅನಂತರ ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಯುಗಾದಿ.
ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾ
ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರವು ಪುನ

ರ್ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಂತೆ
ಯುಗಾದಿಯ ಕೇಂದ್ರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು
ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕವನ್ನು ಬದ
ಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ
ದೇಶದ್ದೇ ಅದ ಶಕಗಣನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಹಾ
ರಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಪಳಗಬೇಕಾ
ಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷ
ವೆಂದರೆ ದಶಮಾಂಶ ನಾಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಇದೇ
ತಿಂಗಳಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು! ನೋಡಿ
'ಚಂದಮಾಮ'ನ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದು
ಸರಿತು! ಏಂ ನಯೇ ಕೈಸೇ! ಚಿಕ್ಕವರೂ
ದೊಡ್ಡವರೂ ಇನ್ನಿದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ
ಬೇಕು. ದಶಮಾಂಶ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ
ಸುಲಭವಾದರೂ, ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ
ನಾಣ್ಯಗಳೂ ಚಲಾಮಣಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ
ಹೊಸ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಿತುಕೊಂಡೇ,
ಇದನ್ನೆವರೊಂದಿಗೆ, ಅದನ್ನೆವರೊಂದಿಗೆ,
ಕೊಡು-ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ
ನಾವು ಈ ಯುಗಾದಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂ
ಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯುಗಾದಿಯ
ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ನೆನಪೂಡಿಸುತ್ತಾ ಸಿಮೆಗಲ್ಲ
ರಿಗೂ ಶುಭಾರಂಭಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ
'ಚಂದಮಾಮ'!

ಮುಖಚಿತ್ರ

ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ವನವಾಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅವರು ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳು ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳದೇತದಲ್ಲೆ ಪಿರಾಟರಾಜನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ.

“ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷ ಧರಿಸಿ, ಕಂಕನೇಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ವಿರಾಟನ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ, ವಗಡೆಯಾಟದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಧರ್ಮರಾಯನಂದ. ನಾನು ವಲಲನೇಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ವಿರಾಟರಾಯನಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯವನಾಗಿ ಸೇರಿ ನನ್ನ ಅಡುಗೆಯ ರುಚಿಯಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಭೀಮ. “ನಾನು ತಲೆಮುಡಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಅಭರಣ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೃಹನ್ನಳೆಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲದ ಅವತಾರದಿಂದ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಅರ್ಜುನನಂದ. “ನನಗೆ ಅಶ್ವಪದ್ಯೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ದಾಮಗ್ರಂಥಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿರಾಟನ ಅಶ್ವಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ, ಅವುಗಳ ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.” ಎಂದ ನಕುಲ. “ನಾನು ತಂತ್ರೀವಾಲನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ವಿರಾಟನ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ವಾಲಕನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸಹದೇವ ಹೇಳಿದ. “ನಾನು ಸೈರಂಧ್ರಿಯಾಗಿ ವಿರಾಟನ ಸತ್ತ್ವ ಸುಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಧೃಷ್ಟೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಉಂಟಾಗದು” ಎಂದಳು ದ್ರೌಪದಿ.

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಪಾಂಡವರು ಧೌನ್ಯರಿಗೂ ತಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಇತರ ಸುಖವಾರಗಳಿಗೂ ಬೇಕೊಬ್ಬು ವೈಶ್ಯತನದಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋದರು. ವಿರಾಟನಗರವು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೇಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೃತಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಶೂನ್ಯಾಕ್ಷರವೇಲಿ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟರು. ಯಾರು ನೋಡಿದರೂ ಅದೊಂದು ವಿಕ್ರತವಾದ ರಸದವನಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿಟ್ಟರು.

ತರುವಾಯ ಅವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸಂಚೋದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಜಯ, ಜಯಂತ, ವಿಜಯ, ಜಯತ್ಸೇನ, ಜಯದ್ವಲ ಎಂಬ ಐದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ವಿರಾಟನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರು.

ಉತ್ತಮಪಾತ್ರ

ಹಿಮ್ಮೆ ಬೋಧಿಸತ್ವನು ಕಾರ್ತೀರಾಜನಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ. ಅವನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸರಿಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪಿತೂರಿ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪಿತೂರಿಗಾರರನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಅರಸನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಹದ್ದಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ. ಅಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅರಸನಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಅರಸನು ಪರಿಕೋಂಡ ಕುದುರೆ ಹೆದರಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಓಡಿಹೋಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪದೂರಕ್ಕೆ ಅರಸನು ಕುದುರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರಿಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತದ ಹಿಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸೇರಿದ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತನವೊಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಮೂವತ್ತು ಮನೆಮನರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಏನೋ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕತ್ತಿ, ಛಾಲು, ಕವಚಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅರಸನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಭಯಪಟ್ಟು ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚೆದರಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕದಲಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ರಾಜನಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ನೀನು ಪಿತೂರಿದಾರನೋ? ರಾಜನ ಸಕ್ಷದ ವನೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಅಯ್ಯಾ, ನಾನು ರಾಜನ ಸಕ್ಷವಾತಿಯೇ" ಎಂದು ಅರಸನು ಉತ್ತರವಿತ್ತ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಯಾದಂತೆ ತೋರಿತು. "ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ" ಎಂದು ರಾಜನನ್ನು ತನ್ನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸತ್ವಿಯಿಂದಲೇ ಆತನ ಕಾಲನ್ನು ತೊಳೆಸಿ, ಭೋಜನವಿರಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧ ಅತಿಥಿ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ. ರಾಜನು ಹತ್ತಿಬಂದ ಕುದುರೆಗೆ ತಾನೇ ಹುಲ್ಲು ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ.

ಅರಸನು ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದು ತನಗಾದ ಗಾಯಗಳನ್ನೆ ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಇಷ್ಟ ರೀತಿಗೆ ಪಿತೂರಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಅಡಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅರಸನು ಇನ್ನು ಕಾರ್ತೀನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಆ

ಗ್ರಾಮಸ್ಥನಿಗೆ ತನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, "ಅಂಜ್ಯಾ, ನಾನು ಕಾಶೀನಗರವಾಸಿ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಕೋಟೆಯ ಆವರಣವೊಳಗಿದೆ. ನನಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಡತಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕಾಶೀನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತರದ್ವಾರದ ಕಾವಲು ಗಾರನ ಹತ್ತಿರ, "ಮಹಾಶ್ವಾರೋಹನ ಮನೆ ಎಲ್ಲೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇರಾಗಿ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ನಿಮಗಿಷ್ಟವಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ತರುವಾಯ ಅರಸನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕಾಶೀ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ದ್ವಾರ ವಾಲಕನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ, "ಎಲೋ, ಯಾರಾದರೂ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು 'ಮಹಾಶ್ವಾರೋಹನ ಮನೆಯಲ್ಲೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆತನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವದಿಂದ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ" ಎಂದ.

ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ಬರುವನೆಂದು ಅರಸನು ಬಹಳಕಾಲ ಇರುತ್ತನೋದಿನು. ಆದರೆ ಅವನು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅನನಸ್ತು ಯಾವನಿಧವಲ್ಲಾದರೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅರ ಸನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಸರಿಹದ್ದು ಗ್ರಾಮ ಗಳಮೇಲೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ.

ಆಗಲೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅರಸನಬಳಿಗೆ ಬರ ಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನೋಡಿ ಅರಸನು ಆ

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಸಿದ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ನಡೆದಾಗ, ಗ್ರಾಮದವರೆಲ್ಲಾ ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥ ನನ್ನು ಕುರಿತು, "ಈ ಕೆಲಗೇಯಿಂದ ಸಾಯು ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸ್ನೇಹಿತನಿದ್ದಾ ನೆಂದು ಹೇಳ್ತೀರಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನನ್ನು ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಈ ತೆರಿಗೆ ಭಾರದ ಸಂಕಷ್ಟ ವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೇ?" ಎಂದರು.

"ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ನೋಡುವುದೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತನಬಳಿಗೆ ಬರಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗಲೆಂಬುದೇ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೊಬ್ಬಳು ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದಾಳಂತೆ, ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ

ನ್ನೊಯ್ಯ ಬೇಡವೆ? ಆತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕಾಕೆ ಯಾಗಿ ನಗವೋ ನಟಿಬ್ಬಿ ಕೊಂಡಯ್ಯಬೇಡವೆ? ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೀವು ಹೇಳಿದವಾಗೇ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥ.

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗಲಗಲಾಡಿ ನಗ ಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ, ನಗಗಳೂ ಆಗಿದ್ದವು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ, ಖನೇನೋ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿದ.

ಒಯ್ಯಬೇರಾದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಮಾಣ ಹೊರಟ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಾಶಿನಗರದ

ಕೋಟೆಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಬಲಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಉತ್ತರದ ದ್ವಾರವನ್ನು ಸಮಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ದ್ವಾರಪಾಲಕನನ್ನು ಕುರಿತು, "ಅಯ್ಯಾ, ನಾನು ಮಹಾಶ್ವಾರೋಹನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ದಾರಿ ಹೇಗೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ದ್ವಾರಪಾಲಕನು ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥ ನನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅರಸನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅರಸನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

ಅರಸನನ್ನು ನೋಡಿ ಅರಸನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ವಾಯಿತು. ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ತನಗಾಗಿ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬಂದ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಮಂತ್ರಿ, ಸಾಮಂತರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿನ್ನ ಲಿತ್ತು, ತಾನುಕೂಡಾ ತಿಂದ. ಅವನು ತಂದ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೊರಟು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾನೂ ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡನು. ತರುವಾಯ ಅರಸನು ತನ್ನ ಅತಿಥಿಗೆ ಮೇಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡಲುಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ವಾಕರಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭೋಜನವನ್ನು ಅವನಿಗಿಡಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಮೇಲೆ ಹಾಕಲಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಕೂಡಲೇ ಅರಸನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ತರುವಾಯ ಅರಸನು ಸಭೆ ಕೂಡಿಸಿದನು. ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಂತರಲ್ಲಿರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅರಸನು ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನನ್ನು ಅರ್ಧರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ

ಅರಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದನು. ಈ ಬಡ ಗ್ರಾಮವಾಸಿ ಬಂದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಅರಸನು ಅವನಮೇಲೆ ತೋರಿಸುವ ಅದರವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡಾ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನತೆ ಮಾಡಿದ್ದಂತೂ ಬಹಳ ಅವಿವೇಕವೆಂದು ಅವರ ಮಧ್ಯೆಗೆ ಕಾಣುತ್ತು.

ಅದರ ಅರಸನ ಇದಿರು ಅವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದು, "ಅಪ್ಪಾ, ಮಹಾರಾಜರು ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಆ ಅನಾಗರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನನು ಮಹಾರಾಜರ ಹತ್ತಿರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಹೇಳ

ಬೇಕು. ಇದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ" ಎಂದು ಅವನಿಗೆ
ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬೋಧನೆ ತುಂಬಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾರ್ಗವೇ ರಾಜಕುಮಾರ
ರನ್ನು ಅರಸನಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನಿಗೆ
ಅರ್ಧರಾಜ್ಯ ಎತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅರ್ಧವಣಿಯನ್ನು
ಹೇಳಿಕೊಂಡ.

ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಅರಸನು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ,
"ಕುಮಾರಾ, ಇದು ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ವಂತ
ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಕೇಳಿದ
ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳು. ಆಗ ನಿನಗೆ
ನಾನು "ಕೃ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು.

ರಾಜಕುಮಾರನು ಆ ಪ್ರಕಾರ ತುಂಬಿದ
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, "ಈ ಗ್ರಾಮ
ಸ್ಥನಿಗೆ ನೀವು ಅರ್ಧರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು
ತಕ್ಕ ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

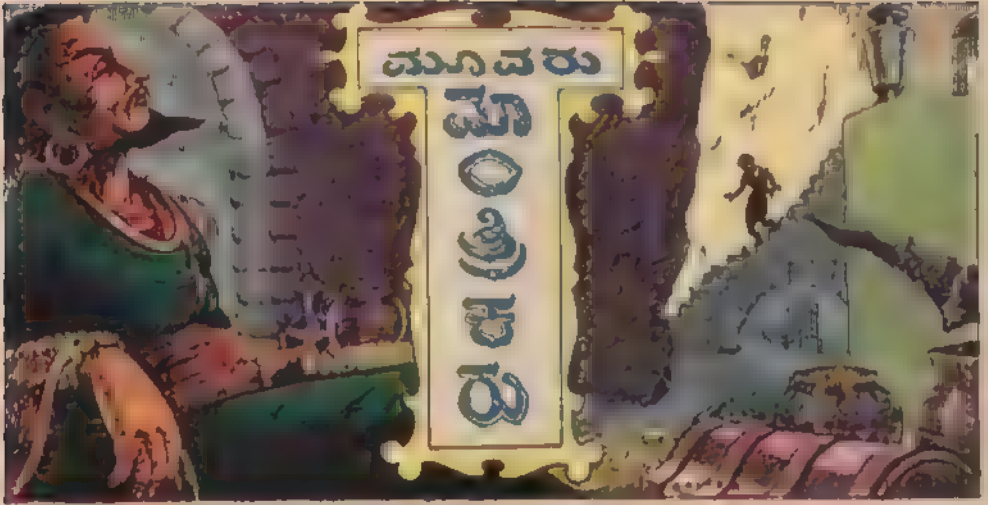
ಕೂಡಲೇ ಅರಸ, "ಕುಮಾರಾ, ಈ
ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ಹಿಂದೂಮೈ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ
ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ"
ಎಂದು ಬಂದೆ ಸರಿಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ
ಸಿಕ್ಕಾರಿ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು

ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ
ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆಂದ:

"ಅಪಾತ್ರನಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು
ತಪ್ಪೋ, ಸುಪಾತ್ರನಿಗೆ ದಾನಮಾಡದೆ ಹೋಗು
ವುದುಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ತಪ್ಪು. ನಾನು ರಾಜ
ನೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು
ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿಸಿದ. ನಾನು ಬರ
ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾರ ವಡೆ
ಯುವ ಉದ್ದೇಶದವನಲ್ಲದಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗಾದರೂ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ತ್ರೀಮವನ್ನು
ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಲ್ಲದೆ
ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಅರ್ಧರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ
ಇವನಿಗಿಂತ ಅರ್ಹನಾದವನು ಯಾರು?"

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಂತ
ರೆಲ್ಲಾ ನಾಚಿಕೊಂಡರು. ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ
ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು.
ತಂದೆಯ ಮಾತುಗಳು ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ
ಸಂತೋಷವುಂಟುಮಾಡಿದುವು. ಅರಸನು ತನ್ನ
ಜೀವನಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನನ್ನ
ಬಹಳವಾಗಿ ಆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

3

[ಸಿಂಗಳನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪದ್ಮವಾದನು ಸರೋವರದೊಳಗಿಂದ ಎರಡು ಮೊಸಳೆ ನಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತರುವಾಯ ಸಿಂಗಳನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿ ಭಕ್ಷಾಕ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದ ತನ್ನ ತಂದೆಮಗರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಮಾಯನೆಂಬ ಮಂತ್ರವಾದಿರು ಸ್ತುತಂತವನ್ನೊಪ್ಪಿ ಸಿಂಗಳನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಗಿದ—]

ಭಕ್ಷಾಕಪರ್ವತದ ಕಡೆಮೆರುಳ್ಳಿ ಸ್ತುತಿಸುವ ಒಂದು ನದಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಳುಬಿದ್ದ ದೇವಾಲಯವುಂಟು. ಅಲ್ಲಿಯದೊಳಗೆಮಹಾ ಮಾಯನೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮೂಂತ್ರಿಕನು ಸಮಾಧಿಯಾದನು. ಅವನ ಸಮಾಧಿಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ಅವನ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಂಗುರ. ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡವನಿಗೆ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ನಿಧಿ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ವಜ್ರಕೆತ್ತಿದ ಒಡಿಯುಳ್ಳ ಕತ್ತಿ. ಅದರಿಂದ ಹೊರಡುವ ಅಗ್ನಿಕಣಗಳು ಎಂತಹ ಶತ್ರುವನ್ನಾ

ದರೂ ನಾಶಪಡಿಸಬಲ್ಲವು. ಮೂರನೆಯದು, ಬಂಗಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭೂಗೋಳ. ಆ ಭೂಗೋಳವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದವನು ಅದನ್ನು ಗುಂಡಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ತಾನು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಕೋರಿಕೆ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ.

ಅದರೆ ಮಹಾಮಾಯನೆಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಆ ಸರಸ್ವಿನೋಳಗೆ ಮೊಸಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕೈಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಗಳನೆಂಬ ಜಿಹ್ವನ ಸಹಾಯ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತರು

ವಾಯು ಅವನ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಮಹಾ ಮಾಯನ ಉಂಗುರ, ಕತ್ತಿ, ಭೂಗೋಳಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಆ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡವನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಗ್ರಂಥವು ಉಪಯೋಗವಡುತ್ತದೆ.

“ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಗುರು ಇಷ್ಟರವರೆಗೂ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಮೂವರ ಮುಖವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು. ಆ ಸರೋವರದೊಳಗೆ ಮೊಸಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಮಾಯನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದಾಗಲೇ ನನಗೆ ರೋಪಾಂತಕವಾಯಿತು. ಮಹಾಮಂತ್ರ ವೇತ್ತನಾದ ಮಹಾಮಾಯನ ಶಿಷ್ಯರು, ಸರೋವರದೊಳಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಮೊಸಳೆಯ

ರೂಪದಲ್ಲಿರುವವರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು?

“ನನ್ನ ಆ ಸರೋವರರು ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಜೀವಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಗುರು ನಾವು ಮೂವರನ್ನೂ ಉದ್ಧೇಶಿಸಿದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, “ಮಹಾಮಾಯನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಆ ಜಿಪ್ಪು ಪಿಂಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ಬಂದೀತು. ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

“ನಾವು ಮೂವರೊಳಗೆ ಮೊದಲು ಮಂಡನನು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ. “ನಾನು ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಲು ತುಂಬಾರಾಗಿಲ್ಲೆನೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮಂತ್ರದ ಗ್ರಂಥದ ಮೇಲೆರು ಆಶೀರ್ವದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನೋ ನನಗೆ ಮನಕಾರವಿಲ್ಲ” ಎಂದ.

“ಆತ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೂ ಅನುರೂಪನಿಗೂ ಕೂಡಾ ನೈರಯಿ ಬಂತು. ನಾವೂ ಮಹಾಮಾಯನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲು ಸಿದ್ಧರೇ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದೆವು. ಆಗ ಗುರು ನಮಗೆ ಆ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತಿಳಿಸಿ, ನಿನ್ನಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಧ್ವಜವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.”

“ಈಗ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಭಲ್ಲೂಕ

ನರ್ವಾಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನು ಬಂತು?" ಎಂದು ಪಿಂಗಳ ಕೇಳಿದ.

ಪದ್ಮಪಾದನು ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಅಲೋಚಿಸಿ, ಒಳಕ ಪಿಂಗಳನ ಭುಜವನ್ನು ಆಸ್ಥಾಯವಾಗಿ ತಟ್ಟುತ್ತಾ, "ಪಿಂಗಳಾ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೋ ಭಯವಡುವವಾಗಿದೆ. ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕುಭವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು. ಮರಾಮಾಯನು ಸಮಾಧಿ ಯಾಗಿರುವ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದವನು ನೀನೇ!" ಎಂದ.

"ನನಗೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನೀವು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಡುವಿರಾ?" ಎಂದು ಪಿಂಗಳನು ಕೇಳಿದ.

ಪದ್ಮಪಾದನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ. ಪಿಂಗಳ ಸಿಗೆ ಅಕ್ಷಣವಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ನೆನಪು ಬಂತು. "ನಾನು ಭತ್ತೂಕಾರ್ವತದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಿನಸಕ್ಕಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಬೇಕು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಘನಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ?" ಎಂದ ಪದ್ಮಪಾದ.

"ಮಂಟ್ರ ಮಾಡು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈಗ ನಾನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲದ ಬಡವ.

ನಾನು ಮನೆಮಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಕಾಲ ನನ್ನ ಸೋದರನೂ, ತಾಯಿಯೂ ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು?" ಎಂದ ಪಿಂಗಳ.

ಪದ್ಮಪಾದನು ಕುದುರೆಯಮೇಲೆ ನೇತಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಚಿಯಿಂದ ಸಾವಿರ ನೋಹರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಿಂಗಳನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, "ಈ ಹಣವನ್ನು ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಾ. ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವಳೇನೂ ಭಯವಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪೈರ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಹೇಳು. ನಾಳೆ ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು!" ಎಂದ.

ಪಿಂಗಳನು ಪದ್ಮಪಾದನು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅವನು ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ

ಅಗ್ನಿ ದಿವ್ಯರಲ್ಲಿ. ತಾಯಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಅವನ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂಗಳನು ತಾನು ತಂದ ಸಾವಿರ ಮೊಹರಿಗಳನ್ನು ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಸುರಿದ. ಅವಳು ಬೆದರಿ ನಡುಗಿದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತಾಡದೆ ಅನಂತರ,

"ಒಂಗಳಾ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾ ಎಲ್ಲಿಂದ?" ನೀನು ಯಾವುದೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವೆಂದು ನನಗೆ ಭಯವಾಗಿದೆ" ಎಂದಳು ತಾಯಿ.

ಒಂಗಳನು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ತಾನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಬರುವೆನೆಂದೂ, ಎಸೂ ದೇವರ ಬೇಕಾಗಿರುವೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅವಳಿಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯವುಂಟಾದಿತ್ತು. "ಅಪ್ಪಾ ಮಗನೇ, ಮಾಂತ್ರಿಕರ ಒಳ್ಳೆಯ ತನವಲ್ಲ ನನಗೆ

ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲವು. ಈ ಪದ್ಮಸಾವನು ಎಲ್ಲರಂಥ ವಸ್ತುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀ. ದೇವರ ದಯದಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಬಾರದೆ, ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮುಕ್ತಾಯದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಳು ತಾಯಿ.

ಮರುದಿನ ಪದ್ಮಸಾವನು ಹೇಳಿದ ವೇಳೆಗೆ ಒಂಗಳನು ಆ ಸರೋವರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ಸರೋವರದ ಒಡಿಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಸಾವನೊಬ್ಬನೇ ಕುದುಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಟ್ಟು ಹೊರಳು ಕುದುರೆಗಳೂ ಮತ್ತಾವ ವಾಹನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂಗಳನು ಅವನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಲೇ, "ಪದ್ಮಸಾವಾ, ನಮ್ಮಬಳಿ ಕಾಲುವಡೆಗಳು

ಪ್ರಯಾಣವೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. "ಕಾಲು ನಡಿಗೆ ಯೆಲ್ಲೆಬಂತು? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಲ್ಲೂಕ ಸರ್ವತವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನಾರು ಮುನ್ನಾರು ಮೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕುದುರೆ ಗಳು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡು ದಿನ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಲ್ಲೂಕ ಸರ್ವತದ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದುಬಿಡಬೇಕು. ಇಗೋ ನೋಡು ನಮ್ಮ ವಾಹನಗಳನ್ನು" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸದ್ಯವಾದವು ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದು ಏನೋ ಮಂತ್ರಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿದ.

ಮರುಕ್ಷಣವಿಲ್ಲಿ ಫಟಿಪಟಿನೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ಭೂಮಿ ಒಡೆಯಿತು. ಅವರೊಳಗಿಂದ ತಲೆ

ಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕರ್ಣಕರ್ಣವಾಗಿ ಗಾಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಭಯಂಕರವಾದ ಕತೆ ಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾರಿದವು.

ಸದ್ಯವಾದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏದರ ಬೆನ್ನುನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳಬಿದ್ದ ಸಂಚಿಯನ್ನು ನೋಡ ಕಟ್ಟಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತನು. ಎಂಗಳನು ಮಾತ್ರ ಭಯಂಕರವಿತನಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಲೂ ಕೋರದೆ, ಎಡನೇ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಮಿಕಮಿಕಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಸಿಂಕುವಿಟ್ಟ.

"ಏಂಗಳಾ, ಅದು ನಿನ್ನ ವಾಹನ. ಬೇಗ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೋ. ಹೊರಡೋಣ!" ಎಂದ ಸದ್ಯವಾದ ನಗುತ್ತಾ.

"ಅಯ್ಯಯ್ಯಾ! ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಕತ್ತಿಗ ಳ್ಳು ಯಾವುದೋ ವಿಶಾಚಗಳು. ನನಗೆ ಭಯ

ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸದ್ಯವಾದನು ಕತ್ತೆಯಮೇಲೆ ನಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಾ, "ಹಿಂಗಲಾ, ಈ ಸ್ಥಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾವಿಬ್ಬರೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಉಳಿದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬಹುದು" ಎಂದ. ತುಂಬಾ ದಗಡುಕೋದ ಹಿಂಗಲನು ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯೆಂದ.

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಡವಡಮೇಲೆ ಹಿಂಗಲನಿಗೆ ಸಾ ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋರಿತು. ಅವರ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಕೊರಕೆ ಸದ್ಯ ವಾದನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ.

ಸದ್ಯವಾದ ಒಂದುಕಡೆಗೆ ಬಿರಲು ತೋರಿಸಿ, "ಅಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೊಳವುಂಟು. ಹೋಗು. ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕಂಡರೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದ.

ಹಿಂಗಲನು ಆತ ತೋರಿಸಿದ ಕಾದಿನೊಳಗೆ ಹೋದ. ಸದ್ಯವಾದನು 'ಯಾರನ್ನು ಕಂಡರೂ ಭಯಪಡಬೇಡ' ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದನೋ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮರಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪಮೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಳವ ಬದಿಗೆ ತಲುಪಿದ. ನಿರ್ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವ ಆ ಕೊಳವ ನೀರು ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಂದವುಂಟುಮಾಡಿತು. ಆತನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆ ಕೊಳವಲ್ಲೇಯೆ ಲೆಕ್ಕಿಷ್ಟ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ವ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟವಿ

ವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದ ಹಿಂಗಲ. "ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕತ್ತೆಗಳಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಜ. ಏಕಾಚಿಗಳಾದರೇ ನಾ ಮಿತು" ನಾವು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಕೇಳು ನು ಧವು. ವಾಯುಕೇಗ ಮನೋವೇಗಗಳಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಂಥವು. ನೀನೇನೂ ಹೆದರ ಬೇಡ" ಎಂದ ಸದ್ಯವಾದ.

ಇವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಹಿಂಗಲನಿಗೆ ಫೈರ್‌ಮಾ ಯಿತು. ಆತ ನಿಭಾಯಿಸದಿಂದ ಆ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಆ ಕತ್ತೆಗಳೆರಡೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪಮೊತ್ತಿಗೆ ಗಾಂಧಿಸಿಯೂ, ಸ್ವಲ್ಪಮೊತ್ತಿಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಪಾರವಾದ ನೇಗ ದಿಂದ ಓಡಿದುವು. ಕತ್ತಲಾಗುವ ವೇಳೆಗೆಲ್ಲಾ ಅವನೊಂದು ಅಡವಿಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಭೀಕರ ಸ್ವರವು ಕೇಳಿತು: "ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರಿ! ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ! ನನ್ನ..."

ಪಿಂಗಳನ್ನು ಆ ಸ್ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಡುಗಿದ. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿ ಬರುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಯಿತು. ಕೊಳದ ದಡದಲ್ಲೇ ಒಂದುಕಡೆ, ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಒಂಡೆಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಕಲಿಯಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರವು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಪಿಂಗಳ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ದೊಳಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಓಡಬೇಕೆಂದು ನೆನೆಪರೂ ಕಾಲೇ ಒರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಾಗಲಿ ಆ ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರವು ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತೀವ್ರ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮರದಹಾಗೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟು.

"ಕ್ರಾಭೂ! ಸ್ವಾಮಿ! ನನ್ನ ಕೈಗಳಿರುವ ಈ ಸಂಕಲಿಯನ್ನು ಒರೆದುಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಾಡಿ! ನಾನು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯ ಮಾಡರೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಆ ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರವು ಪಿಂಗಳನ ಕಡೆಗೆ ದೀನನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂಗಿಕೊಂಡ.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಿಂಗಳನಿಗೆ ಎಳ್ಳೆಯ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಅವನು ಅಡಿಸುಲಡಿಸಿ ಯಿಡುತ್ತಾ ಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರನ ಒಳಗೆ ಹೋದ. ಸಮಾಪದಲ್ಲೆ ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಭಯಂಕರನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ. ತಾಳೇಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಯವಾಗಿರುವ ಕಾಲುಗಳೂ, ಜಡೆಮು ಪೊದರುಗಳಹಾಗೆ ಮೈ ತುಂಬಾ ತುಂಬಿರುವ ರೋಮವೂ, ಅನೆಯ ಕಿವಿ

ಗಳೂ, ಕೆಂಡಕಾವುವ ಕಣ್ಣುಗಳೂ—ಅಯ್ಯೋ! ಪಿಂಗಳನು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸಿದ.

"ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಾಡಿ. ನಿಮಗೆ ಎಂಥಾ ಸಹಾಯವನ್ನಾವರೂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಈ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಗಾದರೂ ಸರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನನ್ನ ಭುಜಸ್ತಂದಗಳಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಲ್ಲೆ" ಎಂದ ಪಿಕ್ಕಿತಾಕಾರ.

ಪಿಂಗಳನು ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಕ್ಕು, "ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೇನು, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಲ್ಲ ಕತ್ತಿ ಯೊಂದು ನನಗಿದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಒಲಕಾಲಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿ. ಬುದ್ಧಿಮುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸುವಿ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ನನ್ನ ಹೆಸರು ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು” ಎಂದ
ಪಿಕ್ತಾಕಾರ ವಿನಯದಿಂದ.

“ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾನದಲ್ಲಿರುವ ಭಲ್ಲೂಕ ವರ್ಣ
ತದ ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೋ?” ಎಂದು
ಕೇಳಿದ ಪಿಂಗಳ.

“ಭಲ್ಲೂಕವರ್ಣತದ ಸಂಗತಿಯೋ?” ಎಂದು
ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು ಪಿಕ್ತವಾಗಿ ನಕ್ಕು “ನಾನು
” ಎಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಭಲ್ಲೂಕವರ್ಣತಕೆ
ಅಧಿಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೆ ಒಬ್ಬ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಮೂಲಕ
ನಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು. ನೀವು
ನನಗೆ ಬಂಧನಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ವರ್ಣತ
ದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತುಗಳೂ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ
ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು.

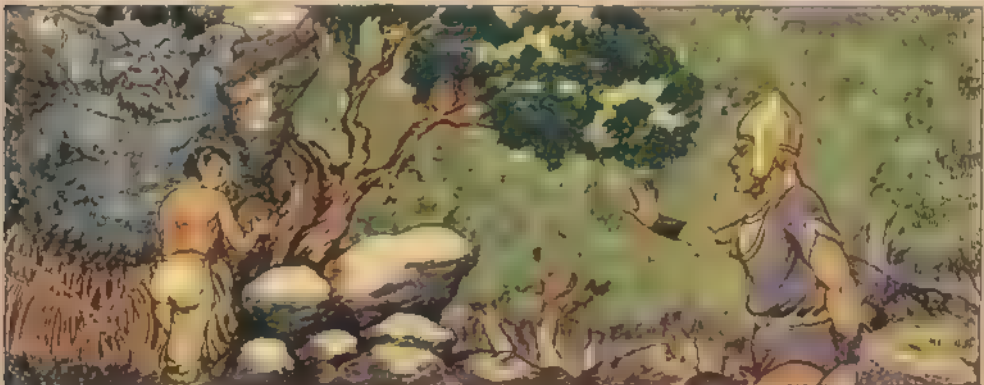
ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಪಿಂಗಳ
ನಿಗೆ ಎದ್ದಿಲ್ಲದ ಆಶೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಭಲ್ಲೂಕ
ಕೇತುವಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಾನು ಭಲ್ಲೂಕ
ವರ್ಣತದಲ್ಲಿರುವ ನಿಧಿಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಶ
ನರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ. ಬೇಕಾದರೆ
ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದಿಷ್ಟು
ಪಾಲು ಕೊಡಬಹುದು.

“ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಕಲೆಯೊಳ
ಗಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅಮೇಲೆ ನೀನು
ನನಗೆ ಹಾಸಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬುಗೆ
ಯೋಸು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಪಿಂಗಳ.

ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು ಪಿಂಗಳನಕಡೆಗೆ ಆಶೆಯಿಂದ
ನೋಡುತ್ತಾ, “ಸ್ವಾಮಿ, ಅದಿವ ಮಾತು ತಪ್ಪಿ
ದರೆ ನನ್ನ ತಲೆ ಏನೆಮಹೋಗುತ್ತದೆಂದು
ನನಗೆ ರಾಸವಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಾಸಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟೆನೇಲಿ, ಸಾಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದ
ರೇನೇ ಮಾತುಕೊಳ್ಳಿಯೇನು ನಂಬಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ”
ಎಂದು ಪಿಂಗಳನಿಗೆ ಭಲ್ಲೂಕಕೇತುವಿನ ಮಾತಿ
ನಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆಯುಂಟಾಯಿತು.

ಅವನು ಕೇಳಿದ ಬಹುಯಿಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು
ಒಂದೆಲ್ಲನ್ನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಭಲ್ಲೂಕಕೇತು
ವಿನ ಕೈಗಳಿಗಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಂಕಲೆಯನ್ನು
ಒಡೆದುಹಾಕಲು ಅವನ ಬೀಗೇ ಹೋದ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದಿನಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸು
“ಪಿಂಗಲಾ! ನಿಲ್ಲು!” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ಕೂಗಿದ, ಆ ಕೂಗಿಗೆ ಪಿಂಗಳ ಹೆದರಿಬಿದ್ದು
ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. (ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

A black and white illustration of a man in a dark, patterned robe holding a long, curved sword. He is looking down at the sword with a serious expression. A skull is visible on the ground near his feet.

ಮುಂಜು ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ನರ್ತಕಿ
ಗೊತ್ತಾಯ್ತೋ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವ. ತನ್ನನ್ನು
ಸಾವತೆಗಳು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು
ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕೆ ಉಳಿದ ರಾಕ್ಷಸರು ಮುಂಜನ ಹತ್ತಿರ
ಹೋಗಿ "ನಿನಗಿಷ್ಟಾದರೂ ಮೌರುಷವಿಲ್ಲವೇ?
ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ನಿನ್ನ ಕಾಲ ಉಂಗುಪಕ್ಕೂ
ಸರಿಬರುವವನಲ್ಲ; ಹಾಗಿರುವಾಗ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೇ
ದೊಡ್ಡ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದರೆ ನೀನು ಮೌರುಷವಲ್ಲವೆ
ನೋಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿರುವಿರಾ?" ಎಂದರು.

ಮುಂಜು ನಕ್ಕು "ನಾನು ಎಂತಹ ಶಿಲ್ಪಿ
ಎಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಸಾಲ್ವನಿಗಾಗಿ
ಶಿವನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ಹಾರುವ ಸೌಭಕ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?

ಪಾಂಡವರಿಗಾಗಿ ನಾನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸುಭಿ
ಯನ್ನು ನೋಡಿತ್ತಿರವೈ?" ಎಂದ.

"ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮೂತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯನೇ?
ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ಕಟ್ಟಿದ. ಸೂರ್ಯ
ನನ್ನು ಕಾಣೆಹಿಡಿದು ಆಗ ಬಂದ ಚೂರ್ಣದಿಂದ
ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಚಕ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ. ಪಾಂಡವರಿಗೆ
ಇಂದ್ರವಸ್ತ್ರ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ. ಈಗ ಆ
ಹಳೆಯ ವಿಷಯವೇಕೆ? ನಿನಗೂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ
ನಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರರ್ಥನೆ ವರ್ತಿಸುವ. ಇದರಲ್ಲಿ
ನೀನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಬೇಕು! ಆಗ
ಬಂಜಿತರಾಗಿ ನಿನ್ನ ಘನತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ
ಗುರ್ತಿಸುವರು" ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸರು ಮುಂಜಿಗೆ
ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರು.

"ಸರಿ, ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಮುಂಜು
ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ.

ರಾಕ್ಷಸರು ದೇವತೆಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ,
"ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮುಂಜಿಗೂ
ಪ್ರರ್ಥನೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು
ದೊಡ್ಡ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿ.
ವೃಥಾ ಮಾತೇಕೆ?" ಎಂದರು.

ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು ಗುಸಗುಸ
ಲಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ
ವನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

"ನಾನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಬಾವ; ಸೂರ್ಯನಿಗೆ
ಮಾವ. ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಶಿಲ್ಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರರ್ಥನೆ
ಸಲು ಹೆದರುವೆನೆ?" ಎಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗರ್ವ
ದಿಂದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ.

ದೇವತೆಗಳು ಮಯವನ್ನು ಕರೆಸಿ "ನಿನಗೂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೂ ವೈಭವ ಪೂರ್ವಕವಾದುದು ಮಾತು ತ್ರೇಪ. ನೀನು ಎಂತಹ ಮುಖವುಳ್ಳವಳು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಹೇಳು. ಅಂತಹುದೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿ" ಎಂದರು.

"ಮಹಿಮೆಗೇನು? ಎಷ್ಟರ ಮಹಿಮೆ ಎಲ್ಲಿ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಮೂರು ಲೋಕ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಂಗಾರು ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಶಿಲ್ಪದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಇವರೂ 'ಕೆ' ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿಬಿಡಿ" ಎಂದ ಮುಖ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಬೇಗದಲ್ಲೇ ಮಯನು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ರೂಪವನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಗಾರದ ವಿಗ್ರಹವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು.

ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಕೈ ಕಾಲೇ ಅದರಲ್ಲಿ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮನಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ತಾತಾ, ಈ ಮಯನು ನಿನಗೆ ಒಲು ದೊಡ್ಡ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ತನಾದ ನೀನುಕೂಡಾ ಅಂತಹ ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ. ಆ ವಿಗ್ರಹ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಮಯನ ಕೀರ್ತಿ

ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ನಿನಗೂ ನನಗೂ ಕೂಡಬೇಡಿ ಅಸಹೀರ್ತಿ ತಪ್ಪದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೇನು ಬೇಕು?" ಎಂದ.

ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, "ಓ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ನೀವೇ ಕೇಳಿದವರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಭಂಗತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಅಸಹೀರ್ತಿಯೂ ಅಪಮಾನವೂ ಏನಿಡಿತ" ಎಂದು ಉಪಾಯಗಾರಾದೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಮಯನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಹೇಮ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೇ ಸ್ವತಃ ಹೊರಟು ಬಂದ. ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಅಂದ ಮಾತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಯಸಿಗೆಂದು. "ಆಪ್ತಾ, ನೀನು ಚಿಕ್ಕನಾದವರೂ ಈ ಹೇಮ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಿಟ್ಟಿರುವೆ. ಅದರ ಸಮಗ ಒಂದು ಮೂರರಾಗಿದೆ. ನಾನು ಎಂಬಗೂ ಪ್ರಾಣವಿದ್ದ ಶ್ರತಿಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ಇದ್ದೆ. ಈ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಸೋಡಾಯಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಎದ್ದು ಚಿನ್ನಾಗಿರುವುದೇ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ಕರ್ಮಸಿಂಹದೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಕ್ರಮವನ್ನೇಕೆ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ? ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿನಗೆ ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ಹೊಡೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಅಪಕ್ತವೆಂಬುದೇನು?" ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಯಸು ಬಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಕೈ

ಮುಗಿದು ತಲೆದೂಗಿ "ದೇವಾ, ಹಾಗೇ ಮಾಡಿ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೋತವನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ.

ದೇವತೆಗಳ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವಹೇಮು ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ 'ಹೇಮ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ. ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಮುಯ ನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವೂ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಬಿಕ್ಕ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಮಾಧಾನ ದಿಂದ ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋದರು.

"ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಮನ ಪಾಂಡುರವನನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಚಿಂತೆಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮುಗಿಸಿ" ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗು

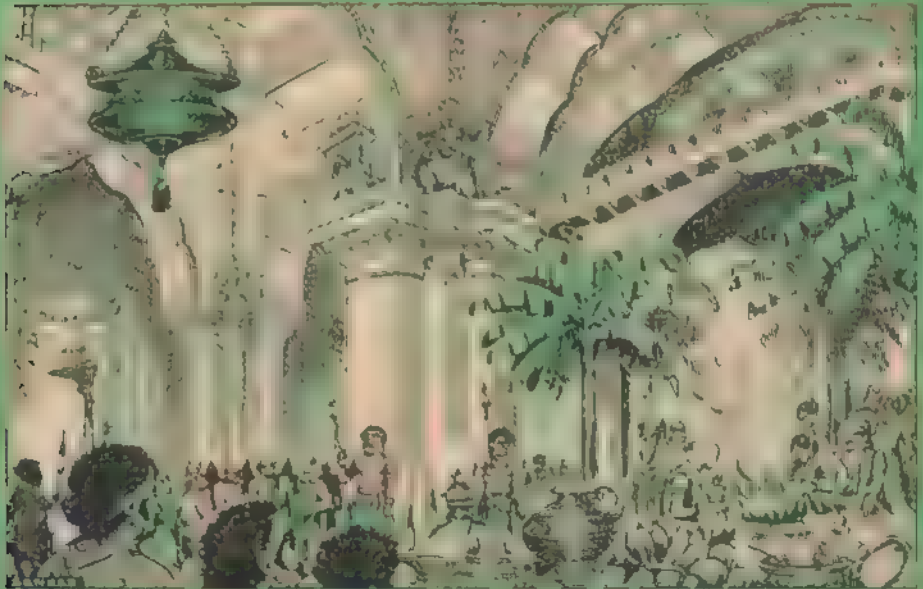

ತ್ತವೆ. ರೋಗ, ರುಜನೆ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಎಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಕಡೆಗೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಮುನ್ನುನೆ ಶಿಲ್ಪ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಮಣ್ಣುಗೂಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವತೆಗೆ ಲೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಡೆಯಿತು. ಹೇಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮುನ್ನುನೆಂದಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿ, ಮಂಡೋದರಿ, ಮಾಯಾ, ದುಂದುಭಿ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಅವಳ ಶರೀರವು ಮುನ್ನುನೆಂದಿಗೆ ನಿರ್ದೋಷ ತೊಡಗಿತು. ಓಂದೆ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರೇ ಈಗ ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಅವಳೊಬ್ಬಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಮುನ್ನುನೆಂದಿಗೆ ಜಗಳಕೆದರಿದರು. "ಹೇಮ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಹುಡುಗಿ. ನಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಅವಳಿಗೆ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟ? ನಮ್ಮ ದೇವದತ್ತಾದ ಶರೀರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅತಿತವಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಯಂ ವಸವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿನಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಯಾದುದರಿಂದಲೇ ಅಂದ, ಕಾರವಾದಳು ನೋಡು" ಎಂದು ಅವರು ಅವಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮುನ್ನುನೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡದೆ ವತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದವಳೆ ಮುನ್ನುನೆ ವರಕ್ರತಾದ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳ ಮಾತು ತಿರುಗಿದ. ಬೀಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು

ನಗೆ ರಾಜನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಮುನ್ನು
ತನ್ನ ಕುಮಾರಿ ಮಂತ್ರೋದಯವನ್ನು
ನಿರೂಪಿಸಿದಳು. ಅದು ಬೇರೆ ಮೊದಲ ಕನ
ಅ ಕಥೆಯಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ?

ಬೇತಾಳ ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿ "ರಾಜಾ, ನನ
ಗೊಂದು ಸಂಕರವಾಗಿದೆ. ಮುನ್ನು ಸಾಟ
ಯಾದ ಶಿಲ್ಪವಾಗಿದ್ದೂ ವಿದ್ಯಾಕರ್ಮನನ್ನು
ಪ್ರಭಾವಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೋಲಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸ ಕೀರ್ತಿ
ಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ" ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ
ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿ ನಿಂತಿರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು
ಮಾನ್ಯವೆನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿದ?
ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ 'ಅಲ್ಲ ಅಷ್ಟು
ಸುಂದರಿ ತನಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದರೆ ಅಷ್ಟೇ
ಸಾಕೆಯೋ? ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ತಿಳಿದೂ
ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಸಿಡಿದು, ಸಾವಿರ
ಹೋಳುಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ" ಎಂದಿತು.

"ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಹೇಮಗೆ ಪ್ರಾಣವಿತ್ತಾ
ಗಲಿ ಮುನ್ನು ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಬಿಟ್ಟ.
ಹೇಗೆಂದರೆ ಮುನ್ನುವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶಿಲ್ಪಗಳಿಗೆ
ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗಲೇ, ಅಮೇಲಾಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನು

ಬಂದು ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ
ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಂದರ್ಯವು ರಾಕ್ಷಸವೆಂದು
ಕೊಳ್ಳುವುದೂ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಕರ್ಮ ನಿರ್ಭ
ಸಿದ ನಗರಗಳೂ, ಮುನ್ನು ನಿರ್ಭಸಿದ ನಗರ
ಗಳೂ ಈಗಿವೆಯೇ? ಅವೆಯೋ ಸಾಕವಾಗಿ
ಹೋದುವು. ಆದರೆ ಸೌಂದರ್ಯವು ಸಾಕ
ಲ್ಲಿದ್ದು. ಮುನ್ನು ಕಡೆದ ಹೇಮ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ
ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೇ ಆ ವಿಗ್ರಹದ
ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ರಾಕ್ಷಸಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಹೇಗೆ
ಗೊತ್ತೆ? ಹೇಮಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಮಂಡೋದರಿ
ಯಲ್ಲೇಯಿತು. ಅವಳು ಕೂಡಾ ತ್ರಿಲೋಕ
ಸುಂದರಿ. ಈಗಲೂ ಶ್ರತಿ ಸೌಂದರ್ಯವತಿ
ಯಲ್ಲೆಯೂ ಹೇಮಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಂಟೇ
ಉಂಟು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಅದು ಇರುತ್ತದೆ.
ಶ್ರವಣಕುಮಾರವೃತ್ತಕಾಲ ಅದು ನಶಿಸದು.
ಇದನ್ನು ತಿಳಿದವನಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಮುನ್ನು
ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಲಹೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ."

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅರಸನಿಗೆ ಮೌನಭಂಗ
ವಾಗುತ್ತಲೇ ಬೇತಾಳವು ಕವದೊಂದಿಗೆ ಮಾಂಸ
ವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮರವನ್ನೇರಿ ನೇತಾಳಿತು.

ಕೆ. ಎಸ್. ಕಟ್ಟ, ಧಾರವಾಡ

ಇದ್ದನೊಬ್ಬ ಮಹಾರಾಜ
ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕೆ |
ಅವನದೊಂದು ಕಣ್ಣು ಕುರಡು,
ಕುರುಪಿಯೆನಿಸನು ||
ಆ ಮಹಾರಾಜ ನೊಬ್ಬ
ಶೀಘ್ರ ಕೋಪಿಯು |
ಅಲ್ಪ ಮಾತು, ಅಲ್ಪ ನೆವಕೆ-
ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ||
ಚಿತ್ರಕಾರ ನೊಬ್ಬ ಅವನ
ಸಭೆಯೊಳಿರಲ್ ಅಂದವಾದ |
ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಆ ಧನಿಯು
ಪ್ರೀತಿ-ಪಾತ್ರನಾಗಿರೆ ||
ಒಮ್ಮೆ ಆ ಮಹಾರಾಜ
ಚಿತ್ರಕಾರನನ್ನು ಕರೆದು |
ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ,
ಇಂಕು ನುಡಿದನು : ||
“ ಎಲವೊ ಕೇಳು, ನಿನಗೆ ಪೇಳ್ವೆ
ಎನ್ನ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು |
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸುಖಿಸುವಂತೆ
ರಚಿಸು ಬೇಗನೆ” ||
ಇದನು ಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಕಾರ,
ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಮನದಿ ಮಿಡುಕಿ |

“ ಸರಿ ಪ್ರಭೋ” ಎಂದು ಓಪ್ಪಿ,
ಹೊರಟು ಬಂದನು ||
ಚಿತ್ರಕಾರ ಅಂದಿನಿಂದ
ಅತುಲ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ |
“ ಏನು ಮಾಡಲಪ್ಪ?” ಎಂದು
ಬಳಲುತ್ತಿದನು ||
“ ನೇತ್ರದೋಷ ಚಿತ್ರಕರಲು,
ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಎನ್ನಬಿಡದು |
ಕುರುಡು ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲವಿರಲು
ಜನರು ಹಳವರು” ||
ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಪಿನ್ನನಾಗಿ,
ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಆಲೆಯುತ್ತಿರಲು |
ಬೇಟೆಗಾರ ನೊಬ್ಬ ಅಂದು
ಬೇಟೆಯಾಡ್ವುದನ್ನು ಕಂಡ ||
“ ಇದೇ ಸರಿ!” ಎಂದುಕೊಂಡು
ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಂತೆ |
ಕುರುಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ
ರಾಜ ಚಿತ್ರ ಪೂರ್ತಿಯಾಯ್ತು ||
ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ರಾಜನಾಗ
ಉಬ್ಬಿ ಉಬ್ಬಿ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ |
ಜನರ ಅಪವಾದ ತಪ್ಪಿ,
ಬಡಕಲಾವಿದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ! ||

ಕುಚುಮಾರನು

ಹಿಂದೆ ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಚುಮಾರನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂಜನನಿದ್ದ. ಆತ ಅರುವತ್ತಾಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾನಗರವನ್ನು ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಭೋಜರಾಜನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದೂ ಪಂಡಿತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಂತೆಯೇ ಕುಚುಮಾರನೂ ಭೋಜನಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾಲುವಡಿಗೆಯಿಂದ ಧಾರಾನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಟ.

ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಗ್ರಹಾರವು ಸಂಧಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಭೋಜನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥನು ಕುಚುಮಾರನೊಡನೆ "ಅಯ್ಯಾ, ತಾವೆಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ಹೊರಟಿರೀರಿ?" ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದ.

"ನಮ್ಮದು ಕಾಶೀನಗರ. ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಭೋಜರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗು

ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆತ ಮಹಾದಾತಾವನ್ನೇ? ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಓದಿದ ಪಂಡಿತ" ಎಂದು ಕುಚುಮಾರನು ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಅದಕ್ಕೆ ಗೃಹಸ್ಥ "ನೀವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪಂಡಿತರೇ ಆದರೆ ಕಷ್ಟವಿಟ್ಟು ಧಾರಾನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇಕೆ? ಭೋಜರಾಜನು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಗ್ರಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರನಷ್ಟೆ? ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬಳೇ ಕುಮಾರಿ. ಅವಳು ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಓದಿದ್ದಾಳೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಮಾನನಾದವನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ಹಟಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ಮಾಡುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವನಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದೇಶಗಳಿಂದ ಪಂಡಿತರು ತುಹೋವ ತಂಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನೀನೇಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬಾರದು?" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮಾಡುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಾನು

ಸಿಲ್ವುತ್ತೇನೆಂದ ಕುಚುಮಾರ. ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಪುರಂದರಪುರ ಆ ಆಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ದಲ್ಲಿತ್ತು. ಗ್ರಹಸ್ಥನು ತನ್ನ ಮಗ ಶಂಬರ ಸಂಬವನನ್ನು ಕುಚುಮಾರನಿಗೆ ಜತೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋದರು.

ಕುಚುಮಾರನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಕುಲ, ಗೋತ್ರ, ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಾನು ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಂದವನೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವನಿಗೊಂದು ಬಿಡದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದರು.

ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕುಚುಮಾರನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿದಳು: "ಅಯ್ಯಾ, ನೀವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದು ನನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಅಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೋಗಿ."

ಈ ಕಾಗವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸೇವಕರೇ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನೂ ತಂದರು. ಕುಚುಮಾರನು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಶಂಬರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರೆಸಿದ: "ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ವಾಪಾಸು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾ

ಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಕಾನೂನಿಗೂ ಇಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ."

ಈ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನೋಡಿ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಸೇವಕರ ಮೂಲಕ ಹಿಂದು ತಾಂಬಾಣದಲ್ಲಿ ತರತರದ ಮೂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ಹೂವಿನಮಾಲೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಹೀಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಕುಚುಮಾರನು ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರು ಬರುವಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಿ ತಿರುಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅವನಬಳಿಗೆ ಕೆಲವು

ನಿಜವಾದ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ಕೆಲವು ಸಕಲಿ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ಕ. ಕುಮಾರನು ನಿಜವಾದ ರತ್ನಗಳೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬೆಲೆಕಟ್ಟಿ ಸಕಲು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೃತಿಮಾದಿ ಆವರಣದಿಂದಿಗೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ.

ಅನಂತರ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರ ಮಾತು ಬಾರದ ಒಂದು ಗಿಳಿಯನ್ನು ತಂದು "ಇವಕ್ಕೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಳೆ" ಎಂದಳು.

ಗಿಳಿಗ ಮಾತು ಕಲಿಸುವುದುಕೂಡಾ ಒಂದು ವೈದ್ಯ. ಆ ವೈದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕುಚುಮಾರ ಕಲಿತಿದ್ದ. ಆತ ಮದುವೆನಕ್ಕಲ್ಲಾ ಆ ಗಿಳಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಿ

ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರ ದ್ವಾರಾ ಅವನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ.

ಅದುಸರೆಗೂ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕುಚುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿತು. ಅವಳು ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನು ಬಹಳ ಸುಂದರಾಂಗನೆಂದೂ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾಂಜವನನೆಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತೆನೂ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡದೆ, ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಳು ರಾಜಕುಮಾರಿ.

ಸರಸ್ವತಿ ಕುಚುಮಾರನನ್ನು ತನ್ನ ಸತಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದಾಳೆಂದು ರಾಜಧಾಸಿಯೊಳಗೆಲ್ಲಾ ವಾರ್ತೆ ಹರಡಿತು. ಈ ವಿಷಯ ಶಂಬರನಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಹೇಗೆಂದರೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ

ತನ್ನ ಗಿಳಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕುಚುಮಾರನಿ
ಗೊಂದು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮನೆಹಾರವನ್ನು ಬಹು
ಮಾನವಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಳು.

ಶಂಬರನಿಗೆ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಯಿತು.
ಈಗ ತನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕುಚುಮಾರನಾದೆಂದು
ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ? ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕುಚು
ಮಾರನನ್ನು ಈವರೆಗೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು
ಅವಳು ಇವನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ
ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸೇವಕ ಸೇವಕಿಯರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ. ಹಾದಿಯೂ ಕುಚು
ಮಾರನನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಚುಮಾರ
ನನ್ನು ತನ್ನಿಗೆ ಕೊಂಡರೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ
ತನ್ನಿಗೆ ದಕ್ಕುವಳು. ತಾನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು.
ಈ ದುರಾರಿಯಿಂದ ಶಂಬರನು. ಆ ರಾತ್ರಿ

ಕುಚುಮಾರನು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು
ಮೊದಲ ಕ್ಷಣದ ಅವನ ತಲೆಗೆ ಹೊದೆದು
ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅದೇ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು
ಹೋಗಿ ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗಿರುವ ಅಗಳತ
ಮೊಳಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟ. ಕುಚುಮಾರನ ಕೊರ
ಳು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವನ್ನು ತಾನು ಘಟಿಸಿಕೊಂಡ.

ಅದರ ಕಂಡುಕೊಂಡು ನೋಡು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು
ಬಂತು. ಬೆಳಗಾಗುವಾಗ ಸಂಜ್ಞೆ ತನ್ನ
ಪ್ರಿಯನಿಗೆ ಗಿಳಿಯಮೂಲಕ ಒಂದು ಸಂದೇಶ
ವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಳು.

ಅದು ಕುಚುಮಾರನನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಲ್ಲಾ
ಹುಡುಕಿ. ಶಂಬರನನ್ನು ಕುರಿತು "ಕುಚುಮಾರ
ನಲ್ಲಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಕೂಡಲೇ ಶಂಬರ.
"ನಾನೇ ಕುಚುಮಾರ. ಏನಾಗಬೇಕು?"

ಎನು ಸಮಾಚಾರ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.
 "ನೀನೇಕೆ ಕುಚುಮಾರನಾಗುವೆ? ಅವನಲ್ಲಿ
 ಹೇಳು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಸಮಾಚಾರ ಕೇ
 ಸಿದ್ದಾಳೆ" ಎಂದಿತು ಗಿಳಿ.

"ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ ಶಂಬರ.
 ಗಿಳಿ ಸಮಾಪ ಬರುತ್ತಲೇ ಅವನು ಅದರ
 ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು, "ನನಗೆ ಆ ಸಮಾಚಾರ
 ಹೇಳುತ್ತಿಯಾ ಅಲ್ಲ ಕೊಂದು ಹಾಕಲಿ?"
 ಎಂದ. ಎಷ್ಟು ಹೆದರಿಸಿದರೂ ಗಿಳಿ ಮಾತಾಡ
 ಲಿಲ್ಲ. ಕೋಪದಿಂದ ಶಂಬರನು ಗಿಳಿಯನ್ನು
 ಕಡಕ್ಕನೆ ಕೊಂದುಹಾಕಿದ.

ತಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಗಿಳಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಾರದ್ದ
 ರಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ತಳಮಳವಾಯಿತು.
 ಕುಚುಮಾರನ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳು

ಅಷ್ಟು ಆತುರವಾಗಿದ್ದಳು. ನೋಡಿ ನೋಡಿ ತಾಳ
 ಲಾರದೆ ಕಡೆಗೆ ಅವಳು ತನ್ನ ದಾಸಿಯರನ್ನು
 ಕುಚುಮಾರನ ಬಿಡವಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಅವರು
 ಬಂದು ಶಂಬರನನ್ನು ಕುರಿತು "ಕುಚುಮಾರ
 ನೆಂದರೆ ಯಾರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

"ನಾನೇ ಕುಚುಮಾರ" ಎಂದ ಶಂಬರ
 ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

"ನಮ್ಮ ರಾಜಕುಮಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಗಿಳಿ
 ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಅದೇನಾಯಿತು?"
 ಎಂದು ಆತುರದಿಂದ ಕೇಳಿದರು ದಾಸಿಯರು.

"ಅದರ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು
 ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಿತು" ಎಂದ ಶಂಬರ
 ಬಹಳ ವ್ಯಸನ ತೋರಿಸುತ್ತಾ.

ದಾಸಿಯರು ಸರಸ್ವತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ,
 "ಅಮ್ಮಾ, ಆ ಬಿಡವಿಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಇದ್ದಾ ತ
 ತಾನೇ ಕುಚುಮಾರನೆಂದು ಹೇಳಿದ. ನಮ್ಮ
 ಗಿಳಿಯನ್ನು ಬೆಕ್ಕು ಹಿಡಿಯಿತಂತೆ. ಆತ ಬಹಳ
 ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಡಿತನ ಲಕ್ಷಣವೇ ಅವನಿ
 ಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೇನೋ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ!"
 ಎಂದರು ದುಗುಡದಿಂದ.

ಕುಚುಮಾರನು ಬಹಳ ಸುಂದರನೆಂದು ಗಿಳಿ
 ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿತ್ತು. ರಾಜಕುಮಾರಿಗೂ
 ಅನುಮಾನವಾಯಿತು. ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ
 ಅವಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ
 ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಬರೆದು ದಾಸಿಯರ ಕೈಗೆ
 ಕೊಟ್ಟು "ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು
 ಬನ್ನಿ" ಎಂದಳು.

ಆ ರೋಗವನ್ನು ಓದಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಶಂಕರನಿಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉದಯವಿಷ್ಟು.

“ಬೀಗೇ ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ ಕುಮಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಕೃತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಹೋಗಿ” ಎಂದನವ.

“ನಿಮ್ಮ ಹೊರತು ಸುತ್ತಲಿಗೂ ತಿಳಿಯದಿರಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕುಮಾರಿ ರಹಸ್ಯ ಲಿಸಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ರಹಸ್ಯ ಲಿಸಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ” ಎಂದರು ದಾಸಿಯರು.

“ನಾನು ಬರೆಬಲ್ಲೆ. ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ನಿಜ. ನಾನು ಕುಚುಮಾರನನ್ನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಸಂದೇಹವಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಅವಳು ಈ ಮೊದಲು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಗಸಾರ!” ಎಂದ ಶಂಬರ ಬಹಳ ಕೋಪದಿಂದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಾಸಿಯರ ಅನುಮಾನ ಬಲವಾಯಿತು. ನೀನು ಕುಚುಮಾರನನ್ನೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಅವನೇ. ಕುಂಬರೆಯ ಕಳ್ಳ ಹೆಗಲು ತಡವಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿದ. ದಾಸಿಯರು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ದಾಸಿಯರಿಗೆ ಕಂಡ ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೂ ಕೊಡಿತು. ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟಳು. ಮಾತು ಬಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಗಿಳಿಯನ್ನು ಅವನಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಳು. ದಾಸಿಯರು ಶಂಬರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, “ಅಯ್ಯಾ, ನೀವು ಮಾತು ಕಲಿಸಿದ ಗಿಳಿ ಸತ್ತುಹೋದ ಮೇಲೆ

ನಿಮ್ಮಂತೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರಕೃತರ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರು. ಹೊಸ ಲಿಸಿ ಬರೆದ ಬರೆದರೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಹೋದಿರಿ. ಈ ಗಿಳಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಿಬಿಡಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಡುವೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಅಂದರು.

“ನನಗಿದೇ ಕೆಲಸವೇ? ನಾನು ಈ ಗಿಳಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ನುಡುವೆ ಯಾಗಲು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೆ ನಿಮ್ಮ ಒಡತಿ ಬೀಗಿಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ” ಎಂದ ಶಂಬರ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಕೂಡಾ ಶಂಬರನ ಮೋಸದ ಸಂಗತಿ ಪೂರಾ ತಿಳಿದು ಹೋಯಿತು. ಬಹಳ ಚಡಪಡಿಸಿದಳು. ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಯಿತು.

ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಸ್ತರ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಸ್ತರು ಒಂದು ಹೊಸ ಬಲೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರದೀಪಿತನೊಡನೆ ಮುಹೂರ್ತ ಕೇಳಿದರು. ಆತ ಮೊಸಮಾಜ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ, "ಈ ದಿನ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ" ಎಂದ.

ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಬೀಸಲು ನದಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೋಟೆಯ ಹೊರಗಿನ ಅಗಳತಡೋಳಿಗೆ ಹೊಸ ನೀರು ಬಂದ ಸಂಗತಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಹೂರ್ತ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ಅಗಳತಡ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಹಾಕಿದರು. ಬಲೆಯನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬೆಸ್ತರಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರ ತೋರಿತು. ಬಹಳ ಮನುಷ್ಯರಬೇಕೆಂದು

ಅಶೇಖರರು. ಅದರ ಬಲೆಯನ್ನು ತೀರಾ ಹೊರಗೆಳೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರೊಂದು ಮಾನವ ಶರೀರ ವಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಮೊದಲು ಅದು ಶವವೆಂದೇ ಬೆಸ್ತರು ಭಾವಿಸಿದರು. ನದೀಕೈಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯಿತ್ತು. ಗುಂಡಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಡುತಿತ್ತು.

ಅದು ಕುಚಮಾರನೇ. ಶಂಕರನು ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಆತನನ್ನು ಅಗಳತಡೋಳಿಗೆ ಬಿಡುಬಿಡು ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಬೆಸ್ತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು.

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣ ವಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಲೇ ಬೆಸ್ತರು ಅವನನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ. ಶರೀರವನ್ನು

ಮರ್ದಿಸಿ ಆತ ಪೂರ್ಣ ಬದುಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಆಹಾರ ವಿತ್ತು ಉಪಚರಿಸಿದರು. ಕುಚುಮಾರ ಪೂರ್ಣ ಅರೋಗ್ಯ ತಾಳಿದ. ಆದರೆ ತಾನು ಯಾರೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಚಿಕೊಂಡ. ಅದರಿಂದ ಆತ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತಾ ದಿನಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸದಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ತರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಇತ್ತ ಶಂಕರನು ತಾನೇ ಕುಚುಮಾರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ತನಗೆ ನಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜನನ್ನು ತೊಂದರೆಗಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸರಸ್ವತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ಮುಹೂರ್ತವಿಟ್ಟು ಮದುವೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ದೇಶದೇಶಗಳ ಪಂಚಿತರನ್ನ

ರನ್ನೂ ಮದುವೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕೇಳಿ ಕುಚುಮಾರನು ಒರುವನೆಂದೂ, ಒಂದುವೇಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಿತರು ಈ ಮೋಸಗಾರನ ಮೋಸವನ್ನು ಒಯಲು ಮಾಡುವರೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದಳು.

ಈ ಸಂಗತಿಯಾವುದೂ ಕುಚುಮಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನು ಸವಿಯಲ್ಲಿ ತರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಪಂಚಿತರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಡುವನ್ನು ದಾಟಿದರು. ಅವರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆ ದಿನವೇ ತನಗೆ ರಾಜಕುಮಾರೆಯೊಡನೆ ನಿವಾಹವಾಗಲಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟ. ತಾನು ಇಲ್ಲದೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ

ಹೇಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೋ! ಈ ಅಶ್ವಮೇಧವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡು ಅಕ ತಂಬರನು ನದಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಸಂತಿಕರ ಹಿಂದೆಯೇ ಅವನನಿಗೆ ಹೋದ.

ಮದುವೆಗೆ ಭೋಜನಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾರಾಜರು, ಮಹಾಕವಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನರು ಅನೇಕರು ಬಂದರು. ಕಂಬರನನ್ನು ಮದುವೆಗೆ ಮಾತಿ ಕರೆದು ತಂದರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವನು ಕುಚುಮಾರನಲ್ಲವೆಂದು ಹೋಲಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಅಂಥವರು ಕಾಶೀವಾಸಿಗಳಾದ ಕುಚುಮಾರನ ಮಿತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಕಂಬರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೇನೂ ವಾಂಛಿಸ್ತು ವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ರುಜುಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷ ಸಮಾಧಾನ ನೋಲಾದೆ ತಂದರನ ಮುಖ ಬಳಿಚಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಕೊಡಲಿನಾಯಿತು ಅವನು ಕಂಬರನಬಳಿಗೆ ಬಂದು "ನೀನು ಯಾರು? ಅಸಲು ಸಿನ್ನ ಹೇಸರೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ತಂಬರನು ನಡುಗುತ್ತಾ ನಡೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಅವನ ಭಯಂಕರ ಮೋಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಅರಸ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು, "ಇವನನ್ನು ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅತ್ತ ಏಯ್ದು ತಲೆ ತೆಗೆಯಿರಿ!" ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

ಈ ವಿನೋದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುಚುಮಾರನು ಮುಂದೆ ಬಂದು, "ಮಹಾರಾಜ! ಇವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ. ಇವನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಗೌರವಸ್ಥರು. ನಾನೇ ಕುಚುಮಾರ. ನಾನೇ ಇವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವಾಗ. ಮತ್ತಾರೂ ಇವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ!" ಎಂದ ವಿನಯದಿಂದ.

ಸರಸ್ವತಿಯ ದಾಸಿಯೊಬ್ಬಳು ಕುಚುಮಾರನ ಗುರುತು ಹಿಡಿದಳು. ವಿನಾಹಕ್ಕೆ ಒಂದ ಕಪಿ ಗಳೂ ಸಂತಿಕರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ರಾಜ ತಂಬರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಆ ದಿನವೇ ಕುಚುಮಾರನಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಸರಸ್ವತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಹಾ ವೈಭವದಿಂದ ವಿವಾಹವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು.

ಜಮೀನುದಾರ ಪಂಥ

ಹಿಂದೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಳೇಪಾಳ್ಯ ಕರೇಪಾಳ್ಯ ಎಂಬೆರಡು ಜಮೀನುದಾರೀ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿದ್ದುವು. ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳ ಜಮೀನು ದಾರರೂ ದೂರದ ಬಂಧುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಾಗ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೆಲವುದಿನ ಇಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಒಂದು ಸಾರಿ ಬೀಗೆ ಕರೇಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನು ದಾರ ಬಿಳೇಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಸಂಕೇತಗೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಬ್ಬರೂ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿವಾಕಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬಿಳೇಪಾಳ್ಯದವರ ಹಸು ಮಂದೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಎಕ್ಕಲಿಗೆ ರಂಗಣ್ಣ ಬಂದ.

ರಂಗಣ್ಣ ನನ್ನ ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಯಜಮಾನ "ಏ, ನಮ್ಮ ಬೆಗರಲ್ಲೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಬರುತ್ತಿದೆ ದ್ಯಾವು" ಎಂದು ರಂಗಣ್ಣ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವಿಸಿಲುಹಾಕಿದ. ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಬಿಳಿಯಬೆಗರು ಗೊರಸುಗಳ ಟಕಟಕ ಶಬ್ದ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಚಂಗಚೆಂಗನೆ ಎಗರಿಕೊಂಡು ಬಂತು. ಅದು ಮೊದಲು ರಂಗಣ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅನಂತರ ಅವನ ಸನ್ನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಬಳಿಗೆ ಸಾಗಿನಿಂತಿತು.

ಬಿಳೇಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ ತನ್ನ ಅತಿ ಭಯಪಡೆ ನೋಡಿ, "ನನ್ನ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಸುಗಳೂ ಒಂದು ತೂಕವಾದರೆ ಈ ಬೆಗ ರೊಂದೇ ಅವುಗಳ ಸರಿತೂಕ! ಈಗಲೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೂ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಬೆಗರು ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ದಕ್ಕಬೇಕು! ಇವನಿಂದಲೇ ಈ ಬೆಗರು ಇನ್ನೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇವನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದ ಆಳು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರೇಪಾಳ್ಯ ಜಮೀನುದಾರ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕ, "ನಿಮಗೆನಾದರೂ ಹುಚ್ಚೇ? ಸೇವಕರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದರೇನು?" ಎಲ್ಲರೂ ಕಳ್ಳ

ಭಂಡರೇ! ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಎಲ್ಲಾ ಸೇವಕರೂ ನೋಸ ಮಾಡುವಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಬೀಳಪಾಳ್ಯದ ಒಬ್ಬರು ಆಶ್ರಯ ಸಹೃದ್ಯ, "ನಮ್ಮ ರಂಗ ಅಂಥವನಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಹೋದರೂ ಸುಳ್ಳಾದಲಾರ" ಎಂದ.

"ನನನ್ನುವರಿ ನೀವು? ಅವನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಿರಾ?" ಕೇಳಿದ ಅತಿಥಿ.

"ನನ್ನೊಡನಾಗಲೇ ಮತ್ತಾರೊಡನೆ ಅಗಲಿ ಆತ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದ ಬೀಳಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ.

"ನೀವು ತುಂಬಾ ಅನಾಯಕರು. ನನಗೆ ನಗಬರುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಮೂರು

✧ ✧

ದಿವಸ ಗಡುವುಕೊಡಿ. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ರುಜುವಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. **ಎನನ್ನುವಿರಿ?" ಎಂದ ಅತಿಥಿ.**

"ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದ ಬೀಳಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ. ಇಬ್ಬರೂ ಅಚ್ಚಿಚಿ ಮಾಡಾಡಿ ಸಂಘ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ರಂಗನು ಸುಳ್ಳಾದಿದಂತೆ ರುಜುವಾದರೆ ಕರೇ ಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು; ರುಜುಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕರೇ ಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರನೇ ಸಾಕಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

"ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ನೋಡಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಗಡುವುದಾಟುವವರೆಗೂ ಈ ವಂದೆ ಎಷ್ಟು ಸಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದ ಅತಿಥಿ. "ಸರಿ" ಎಂದ ಬೀಳಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ.

ಕರೇಪಾಳ್ಯದ ಒಬ್ಬರು ಆ ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ನೌಕರನಾದ ಸೋಮಣ್ಣನೊಡನೆ ಆ ಸಂಗತಿ ಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, "ಎನೋ ಸೋಮಾ, ನಾವು ಸಂಘ ಗೆಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ನಡೆದರೂ ಉಪಾಯ ಹೇಳುತ್ತಿಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಸೋಮಣ್ಣನಿಗೆ ಬಹಳ ಕೇಚಿಗಿಟ್ಟು. "ಸಮಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ತಾನು ವೋಸ ಗಾರನೆಂದು ಯಜಮಾನನ ಹತ್ತಿರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ವಾಗೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ, "ಅಯ್ಯೋ! ನಾನೆಲ್ಲಿ ದ್ರಾಳವ್ವ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಲಹೆ ಹೇಳ

✧ ✧

***

ತಕ್ಕವನೇ" ಎಂದು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿ
ಸಿದ. ಸೋಮಣ್ಣ ಎಕೆ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು
ಜಮೀನುದಾರನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನ
ಅನುಮಾನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲೆಕ್ಕಾಗಿ "ಲೋ,
ನಾನೀ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಎಂತೆ ನೋಡಿದರೂ
ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಸೂರು ರೂಪಾಯಿ
ಕೊಡುತ್ತೇನೆ!" ಎಂದ.

"ಹಾಗೇ ಮಾಡು ಬಾ. ರಂಗಣ್ಣ ನಾನು
ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಾರಿಬಿದ್ದವನೇ? ಹಣವು ಆ
ತೋರಿಸಿದರೆ ನುಗ್ಗಾಡುವರೂ ಮಾಡಿಬಿಡು
ತ್ತಾನೆ" ಎಂದ ಸೋಮಣ್ಣ ಫೈರ್‌ಮಿಂದ.

"ಹಾಗಾದರೆ ನೋಡು. ನಿನ್ನ ಕೈಗೆ
ಇನ್ನೂರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗರನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು
ಬಿಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರಣಾಚಾರ್ಯನ ಜಮೀನು
ದಾರ ತನ್ನ ಸೌಕರ ಸೋಮಣ್ಣನಿಗೆ ಇನ್ನೂರು
ರೂಪಾಯಿಕೊಟ್ಟನು.

ಸೋಮಣ್ಣ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗ
ಣ್ಣನ ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ರಂಗಣ್ಣ
ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದೆಂದು ಅವನ
ನಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಾಗಿ ರಂಗಣ್ಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ
ವಳನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತುಕತೆ
ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ
ದ್ದರು. ಆದರೆ ರಂಗಣ್ಣ ಬಡವ. ಮನೆಬಾಗಿಲೂ
ಅವನಿಗಿಲ್ಲ. ಜಮೀನುದಾರರ ಕೊಟ್ಟ ಗೆಯಿಲ್ಲೇ
ಆತ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತಂದೆಗೆ ಎರಡು
ಎಕರೆ ಹೊಲವಿತ್ತು.

"ನೀನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.
ನೀನು ಹೊದಲು ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನೆ ಮತ್ತ
ಹತ್ತಿಲುಹೊಲ ಮಾಡುವುದುಕೊಂಡು ಆ
ಮೇಲೆ ಮದುವೆಯ ಮಾಡು" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಅಪ್ಪ.

ಮನೆ ಹತ್ತಿಲು ಹೊಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಸಲಿ ಮಾತ್ರ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಅವನು ಆಗಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಸಂಘಿಸಿ,
"ಇನ್ನು ಸಮ್ಮ ಮದುವೆ ಹೇಗೆ?" ಎಂದು
ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು
ಜ್ಞಾನಕವಡಿಸುವಳು. ರಂಗಣ್ಣ ತಲೆಬಾಗಿ
ಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ವಿವಾಹ
ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ಸೋಮಣ್ಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು.

***

ಚಂದಮಾಮ

***

ಅನು ಒಬ್ಬನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ
"ನೀನೂ ರಂಗಣ್ಣನೂ ಮದುವೆಯಾಗುವರೆಂ
ತಲ್ಲಾ! ನಾ ಕೇಳಿದೆವಿಡೂ. ಒಳ್ಳೆ ಮ
ಸಂಬಂಧ!" ಎಂದ.

"ಎಂದ ಮದುವೆಯೋ! ನಾನು ಬದುಕಿರು
ವುದಕ್ಕೋಗೆ ಆಗುವಂತೆ ಕಾಣದು" ಎಂದು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಸೋಮಣ್ಣ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಟಿಸುತ್ತಾ. "ಈ
ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮದುವೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆ?
ಎರಡು ನೂರು ವಿಸಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಮನೆ
ಹಿತ್ತಿಲು ಬರೋದಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದ.

"ಅದಿಲ್ಲದೇಕಾನೇ ಈ ಅವಸ್ಥೆ!" ಎಂದಳು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಚಾರದಿಂದ. "ಇಲ್ಲಾಂದರೇನು?
ನೀನೂ ಬಹಳ ಅನಾಯಕಳೇ! ರಂಗಣ್ಣನ

ಹತ್ತಿರವಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಆ ಒಳಗಟಗರನ್ನು ನನಗೆ
ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳು. ಈ ಪ್ಲಾಡಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರು
ಸುರಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಸೋಮಣ್ಣ ಬೊಂಕವ
ಸಂಚಿಯನ್ನು ಗಲಗಲ್ಲಾಡಿಸಿದ.

ಹಣದ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಆಲೆ ಒಸ
ರಿತು. ಅವರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತ, "ಅದು
ಜನಾನುವಾರರ ಟಗರ ವೆ? ರಂಗಣ್ಣ ಹೇಗೆ
ಮಾರುತ್ತಾನೆ?" ಎಂದಳು.

"ಅದೇ ನಿನ್ನ ಹುಣ್ಣು ತಿಳುವಳಿಕೆ! ಅದು
ರಂಗಣ್ಣ ಸಾಕಿದ ಒಗರು. ಯಾವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ
ಜನಾನುವಾರಿಗಾಗುತ್ತಂತೆ? ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ
ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ರಂಗಣ್ಣ ನಿಗೆ
ಹೇಳು. ಅದು ನಿನ್ನ ದಾದಮ್ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮಾರು.
ಇಕೋ, ನೋಡಲೇ ಹಣ ತಕ್ಕೋ!" ಎಂದ
ಸೋಮಣ್ಣ.

ಸೋಮಣ್ಣನ ಮೋಸವು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಮೇಲೆ
ನಿನ್ನಾಗಿ ನಾಟಿತು. ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ
ರಂಗಣ್ಣ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಬಂದಾಗ
"ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ಮಾತು ನಿನಗಾಯಿತು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ?" ಎಂದ. "ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೇ
ಉಂಟು!" ಎಂದಳು ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ರಂಗಣ್ಣ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಂದ "ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ದ್ದರೆ ಎಂಥೋ ಮನೆಯೂ ಹಿತ್ತಿಲೂ ಸಂಪಾದಿ
ಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ?" ಎಂದ.

"ನಿನ್ನ ಟಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಿರಾಕಿ ಬಂದಿದೆ.
ಅದನ್ನು ಮಾರು. ನಮಗೆ ಮನೆಯೂ ಹಿತ್ತಿಲೂ
ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೇನು! ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯೂ

ಚಂದಮಾಮ

ಕೂಡಲೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ" ಎಂದಳು ಅಕ್ಷಿತಿ
"ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಟಗರು ನನ್ನ ಸೊತ್ತೆ ?
ನೀನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಪೋಚನೆ
ಮರೆತುಬಿಡು ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ
ಹೋಗಲಿ, ಹೊರತು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಆ ಟಗ
ರನ್ನು ಮಾರಲಾರೆ" ಎಂದ ರಂಗಣ್ಣ.

ಅಕ್ಷಿತಿ ಮುಖ ಬಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, "ಹೋಗಲಿ,
ನೀನು ಮಾರಬೇಡ. ನಾನಿನ್ನೇ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟೇ
ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ
ಕೊಡು" ಎಂದಳು.

ರಂಗಣ್ಣನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಾಧೆಯ
ಭಾವ ಕಾಣಿಸಿತು. "ಅಕ್ಷಿತಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ
ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಟ್ಟೇನಾಗಲಿ, ಆ ಟಗರನ್ನು
ಕೊಡಲಾರೆ! ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ತಿಳಿಬೇಡ"
ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋಗಲು ತಿರುಗಿದ.

ಅಕ್ಷಿತಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಅವನನ್ನು
ಹಿಂದೆ ಕರೆದು, "ನನಗೆ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ
ಮಾಡುತ್ತಿ ಅಂತ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು
ಕೇಳಿದರೆ ನೀನು ಕೊಡುತ್ತಿ ಅಂತ ನಿನ್ನನ್ನು
ನಂಬಿ ಆ ಟಗರಿಗೆ ಒಂದು ಗಿರಾಕಿ ಹಿಡಿದು
ಹಣಕೂಡಾ ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ.
ನನ್ನ ಮಾರ್ಪಾಡೆ ಹೋಗುವ ತುಂಗಾಯ್ತು!"
ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಯ ಸುರಿ
ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು.

ರಂಗಣ್ಣ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕ್ಷಣತಾಳೆ,
"ನಿನಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಏನಾರು?" ಎಂದು
ಕೇಳಿದ. "ಕರಣಪ್ಪ ಜನಾನುದಾರರ ಅಳು

ಸೋಮಣ್ಣ" ಎಂದಳು ಅಕ್ಷಿತಿ. ಇದನ್ನು
ಕೇಳಿ ರಂಗಣ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಪೋಚನೆ
ಮಾಡಿದ. ಅನಂತರ ಹಲ್ಲುಕಟ್ಟಿ ತಲೆಮಾಗಿ
ಏನೋ ಎಂದು ನಿರ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ. "ನಿನ್ನ
ಮಾರ್ಪಾಡೆ ನಾಳೆಕೆ ತೆಗೆದುಲಿ ಅಕ್ಷಿತಿ"
ಪ್ರಾಣಹೋದರೂ ಮಾತುಹೋಗಬಾರದು.
ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯವ್ಯವಹಾರಿಗೆ ಆ ಟಗರನ್ನು ನೀನಿಗೆ
ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನೀನು
ಉಳಿಸಿಕೊ" ಎಂದ.

ಮರುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಬೇರೆ
ವಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರರ ಟಗರು ಕರಣಪ್ಪದ
ಜಮೀನುದಾರರ ಸರವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಬ್ಬರು ಜಮೀನುದಾ
ರರೂ ಯಥಾವ್ರತಾರ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು

ಯನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ. ಆಗ ಬಳ್ಳಿ ಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ ನೇಜಿನಿಂದ ಕಳ್ಳ ಕಾಯಿ ಕೆಗೆದು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ, ರಾಕುಗಳ ಮಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ "ಓಗರೆನೋ ರಂಗಣ್ಣಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಅದನ್ನು ಮಾಂಸವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ರಂಗಣ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಡೆಯದೆ.

ಜಮೀನುದಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊತ್ತು ಬೆರಗಾಗಿ, "ಏನೋ ಇದು ರಂಗಣ್ಣಾ" ನನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳಿದ ನೀ ಕೆಲವಾರು ಇಂತ ಕೆಲಸ" ಎನಾಯಿತು ನಿನಗೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ದ್ರಾಕ್ಷಾ" ಅವಕಾಶವಾಗಿ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ನಾನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಡಿದ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಿದ್ಧನೇ. ಅವನು ಮೊದಲಾದ ಮದುವೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಂಗಣ್ಣ ಸೋಮಣ್ಣನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದ.

ಅನಂತರ ಸೋಮಣ್ಣನ ಹೆಸರು ಹೇಳದೆ ಸಡದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ.

ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಕರೆಪಾಳ್ಯದ ಜಮೀನುದಾರ ಸೋಮಣ್ಣನ ಕಡೆಗೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತ, "ಮುಂದೆ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು ನೀನು ಮಾಡುವೆನು" ಇದೋ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಘನಕಾರ್ಯ? ಸಂದ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸೋಮಣ್ಣನ ರಂಗಣ್ಣನಿಂದ ಸುಳ್ಳಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಸೋಮಣ್ಣನು. ನಿಜಕ್ಕೂ ರಂಗಣ್ಣನಿಂದ ಸುಳ್ಳು. ಅವನಿಗೆ ಓಗರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಹು. ರಂಗಣ್ಣಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನೀನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಮಾಡಿ ಕುತ್ತಿಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ನೀನು ಕೂಡ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಸುಖವಾಗಿರಿ!" ಎಂದ.

ಸೋಮಣ್ಣನ ಜಮೀನುದಾರನೂ ರಂಗಣ್ಣನ ಮದುವೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಜಮೀನುದಾರರ ಮಧ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಂಗಣ್ಣರ ಮದುವೆ ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದಲೇ ಜರುಗಿತು.

ಮಿತ್ರಭೇದ

ಕಳ್ಳ ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಮಾ
ತನು ನಂಬಿ ವಡಿ
ಎಲ್ಲ ವಡಿಗಳನ್ನು
ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು
ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು ಹೀಗೆ :
“ ಬಕ ಮಹಾಕುಮರೇ !
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನು ನೀನೆ
ಕಾಕಾಡಬೇಕೈ ! ”
ಹೀಗೆಂದಿತಾ ಬಕವು :
“ ಆ ಕೊನೆಯ ಲೊಂದು
ಹಿರಿ ಸರೋವರ ವುಂಟು
ಕೊಂಡೊಯ್ಯೆ ನಲ್ಲಿ
ನೀರು ಬತ್ತುವುದೆಂಬ
ಭಯವಿಲ್ಲ ವಲ್ಲಿ ”
ಒಪ್ಪಿ ಜಲಚರಗ
ಕೊಂದೊಂದಾಗಿ ಬಕವ
ಹೇಗಲೇರಲಾ ಬಕವು
ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡೊಯ್ಯು

ಹೆಬ್ಬಂಡೆ ಮೇಲ್ ಕುಳಿತು
ತಿನುತಿತ್ತು ಹೀಗೇ
ನಿತ್ಯ ಮೀನೇಡಿಗಳ
ಘಳಹಾರವಾಗಲ್,
ಹಿರಿಯೇಡಿ ಒಂದು ದಿನ
ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಹೆಗಲೋಳ್
ಹಾರುತ್ತಿರೆ, ಬಂಡೆಯಿರಿ
ಕಂಡೆಲುಬುರಾಕಿ
ಅಲ್ಲಿ ಬಕವಿಳಿಯುತ್ತಿರೆ
ತೀಯಿತದಕೆಲ್ಲ
“ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ” ದು
ಕೇಳಲಾ ಬಕವು
ನಕ್ಕು ನುಡಿಯಿತು : “ ಮಕ್ಕ
ಇಲ್ಲ ಕೊಳಗಿಳವು !
ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯವೊಳಗೆ
ಸುಖವಾಗಿರೆ ” ನಲು
ಒಡನೆ ಬಿಗಿಯಿತು ವಡಿ
ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಕೊರಳು !

ಸಾಯಲಾ ಕಳ್ಳ ಬಕ.
 ಏಡಿ ಸುಖವಾಗಿ
 ಕೊಳಸೇರಿ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿತ್ತು
 ಬಹುಕಾಲ.
 ನೋಡಿದೆಯ ಕರಟಕಾ
 ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿರಲು
 ಬುದ್ಧಿ ಮಿಂಚುವುದೊಡನೆ
 ಹಗೆಗಳನು ಕೊಲಲು.
 ದೇಹ ಬಲಕಿಂತಲೂ
 ಬುದ್ಧಿ ಬಲ ಮೇಲು.
 ಬುದ್ಧಿ ಹೀನನ ಭಾರಿ
 ದೇಹಬಲ ವಿಫಲ.
 ಮದಿಸಿದಾ ಸಿಂಹವನು
 ಮೊಲವೊಂದು ಕೊಂದ

ಕಥೆಕೇಳಿ ಇದರಲ್ಲಿ
 ನಂಬುಗೆಯ ತಾಳು.
 ಹಿಂದೊಂದು ವನದಲ್ಲಿ
 ಸಿಂಹ ವೊಂದಿತ್ತು.
 ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಮೃಗ
 ಗಳಕೊಲ್ಲು ತಿತ್ತು.
 ಹೀಗಾದ ರಡವಿಯಿರಿ
 ಮೃಗಜಾತಿಯೆಲ್ಲಾ
 ಬೇಗ ನಶಿಸುವುದೆಂದು
 ಸೇರಿಕೊಂಡೆಲ್ಲಾ
 ಸಿಂಹದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ
 "ಸ್ವಾಮಿ ಮೊರೆಕೇಳಿ,
 ದಿನಕೆ ಹಿಂದೊಂದು ಮೃಗ
 ಕಳಿಸುವೆವು ನಿಮಗೆ.
 ನೀವು ಹಸಿವೆಯ ತಗ್ಗಿಸಿ
 ಮೃಗಗಳನು ಉಳಿಸಿ,
 ನೀವೆಂಬಾಳಿ ನಮ್ಮನೂ
 ಬದುಕಿಸಿರಿ" ಎನುತ
 ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಓಪ್ಪಿ
 ತಾ ಸಿಂಹ ಹಾಗೇ.
 ದಿನ ನಿತ್ಯವನದ ಮೃಗ
 ವೊಂದು ಬರುತಿತ್ತು.
 ಹೀಗಿರಲು ಓಮ್ಮೆ ಮೊಲ
 ಕೂ ಸರದಿ ಬಂತು.
 ಅದು ದೊರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬರು
 ತಿರಲು ದಾರಿಯಿರಿ

ಬಾವಿಯೊಂದನು ಕಂಡು
 ಪಡಿನೆರಳ ನೋಡಿ
 ಒಂದು ಪಾಯವು ಮಿಂಚಿ
 ತದರ ಮಿದುಳಿನಲಿ.
 ಹೊತ್ತುಮಾಲುನ ವರಿಗೆ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ
 ಮತ್ತೆ ಬರಲಾ ಸಿಂಹ
 ತಡವೇಕೆಯೆನುತ
 ಗರ್ಜಿಸಲ್, ಮೊಲ ನುಡಿಯು
 ತಿಂತು ವಿನಯದಲಿ,
 “ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಯೆನ್ನ
 ಕಿರಿಯ ಮೈ ನಿಮಗೆ
 ಸಾಲದೆಂ ದಿನ್ನೈದು
 ಮೊಲಗಳೊಡ ಗೂಡಿ
 ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲಿ
 ಇನ್ನೋರ್ವ ಸಿಂಹ
 ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿತಾನೆ
 ಈ ವನದರಾಜ
 ಅವನಾರು ಹೋಗು ಕಲಿ
 ತಾರಿಂದ ನೆನಗೆ.
 ನಾಲ್ಕು ಮೊಲಗಳನವನೆ
 ತಿಂದಾಯ್ತು ದೊರಿಯೇ!”
 ಕೇಳಿ ರೋಷದಿ ಸಿಂಹ
 “ ಎಲ್ಲಿರುವನಾತ?
 ಅವನ ವಧಿಸಿದಮೇಲೆ
 ಮರುಕಾರ್ಯ ” ವೆನಲು,

“ ಆ ಸಿಂಹ ಸಾಮಾನ್ಯ
 ನಲ್ಲ ಓ ! ದೊರಿಯೇ!
 ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬೇಕೈಯ ”
 ಎಂದು ಸಿಂಹವನು
 ತುಂಬ ಕೆರಳಿಸಿ ಮೊಲವು
 ಬಾವಿಬಳಿಗೊಯ್ದು
 ಇದರೊಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ
 ನೆಂದು ತೋರಿಸಿತು.
 ನಿಜನೆರಳನೂ ತನ್ನ
 ಪಡಿಗರ್ಜನೆಯನೂ
 ಕಂಡು ತನ್ನ ದಿರಾಳಿ
 ನಿಜವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ
 ಕೆರಳಿ ಬಾವಿಗೆ ಧುಮುಕಿ
 ಸತ್ತಿತಾ ಸಿಂಹ !

ನಾವಿಕ ಸಿಂಧುಬಾಡ್

ನಾನು ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಸಮುದ್ರಯಾತ್ರೆಗಳೂ ನನಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಯಾಣಗಳು ಕೊಡಬರುತ್ತದೆಂದೂ, ಅನುಭವಗಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆಂದೂ ನನಗೆ ನೈರ್ಮಲಿತು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಸಕಲ ನೈರೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದವಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಜವನೇ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದೆ.

ಅವಶ್ಯಾಗಿ ನನಗೆ ಹೋಗಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬೇಲಾಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಸ್ತುಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ರೇವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೊಸಾ ನೌಕೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಬೇರ ಸಹಸಿ ಆ ನೌಕೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ತರುವಾಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಸರಿಯಾದ ನೌಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದ ಕೌಸಿಗಳನ್ನೂ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಬಾಸಿಸಲಿಂದ ನನ್ನ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನೌಕೆ ಗೇರಿಸಿದೆ. ಈ ಬಾಸಿಸರನ್ನು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಬಿಡೆಂದು ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಕರೆತಂದೆ. ನಾನು ಕೂಡಲೆಲರುವಾಗ ಕೆಲವು ಮರ್ತಕರು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರಲು ತವಕವನ್ನು ಪ್ರಯಾಣದ ಮಾರ್ಗ ಮುಂದಾಗಿಯೇ

ಜವನೇ ಪ್ರಯಾಣ

CHITRA

.....

ನನಗಿತ್ತರು. ಈ ಬಾರಿ ನೌಕೆ ನನ್ನದೇ ಅದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸರಂಗಸಿಗೆ ಸಾನೇ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಕೊಡ ಒದ್ದದಾಗಿತ್ತು. "ಕೇಂದರೆ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಲ್ಲ ಸಮುದ್ರಯಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು.

ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಂದ ಒಹಾ ಉತ್ತರದಿಂದ ಹೊರ ವು, ಗಾಳಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಸಮುದ್ರ ನೌಕೆ ಅನುಕೂಲ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿತು. ರಾತ್ರಿ ರೇವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿಯೂ ಸಕ್ರಮಣಗಾರೆಯೇ ಸಾಗಿತು. ಕನಕೆ ಒಂದುಕಾಲ ನಾವು ಒಂದಾನೊಂದು ನಿಜವಾದ ದ್ವೀಪದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಗರು ಹಾಕಿದೆವು.

ವರ್ತಕರಲ್ಲೂ ಇದ್ದವು ದ್ವೀಪದ ಏಕತ್ರ ವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಅಡು ಅ ಸತ್ಯವು ಮೊಟ್ಟೆಯೊಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಅವರು ಅದರಂತೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರು. ಮೊಟ್ಟೆ ಒಬ್ಬಮದ್ದಾಗಿ ಅದರೊಳಗಿನಿಂದ ಮುಕ್ಕುಕ್ಕಿಯ ಕಾಲು ಕೊರಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಏನೂ ಅರಿಯದ ಆ ವರ್ತಕರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಮುಕ್ಕುಕ್ಕಿಯ ಹೊರಕ್ಕೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ತುಂಡು ತಿಗಿದುಕೊಂಡು ನೌಕೆಗೆ ತಿರುಗಿಬಂದರು.

ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಓಡಿಬಂದದಷ್ಟು ಭಯವಾಯಿತು. "ನೀವು ಕೊಂಕೆ ಮುಳುಗಿಸಿದಿರಿ! ಆ ಮೊಟ್ಟೆ

ಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಗಂಡಾಂತರವಾದ ವಂಶಗಳು ಬೇಗನೇ ಒಂದು ಆದವು ನೋಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾವಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಶಂಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಲಾಟೆಯಾದವು. ಬೇಗ ಒಡೆತೋಗುವುದ್ದವೆ ಬೇಗ ಮಾರಾಟವಾದ್ದವು" ಎನ್ನುವುದು ಗಬಗಬನೆ ಕಿರಣಗಳನ್ನುತ್ತಿಸಿ ನೌಕೆಯನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಿದೆ.

ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಾವೆಕಾಂ ಪ್ಯಾಣವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ತಾವು ಕಂಡ ಹಕ್ಕಿಯು ಚೂರುಗಲನ್ನು ಬಿಡುಕೊಂಡರು. ಅವರ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಿನ್ನವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಎರಡು ಮೇಘಗಳು ಅಡ್ಡಬಂದ ಪಾಗಾಯಿತು. ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವಾಗ ಗಂಡಾಂತರವಾದವು

..... ಚಂದಮಾಮ

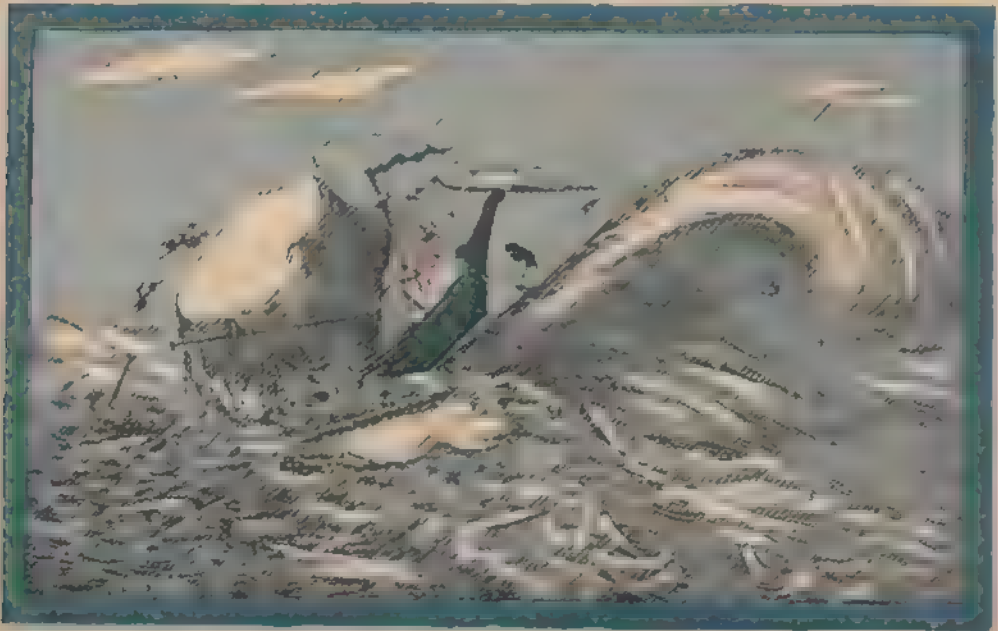
***

ಪ್ರಜ್ಞನಾಯಕರು. ಅವುಗಳ ರೀತಿಗಳ ಸ್ವಲ್ಪವೂ
ಕರ್ತೃಕರಗೊಳಿಸುವುದು ಕೇಳುವಾಗ ಅಕಾಶವೇ
ಗದಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಂತಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಜೀವ
ಬಿಡುವವರಂತೆಗೆ ತಡೆನಡೆಸಿದರು. ಅವು ನಮ್ಮ
ನೋಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಕಾಲ
ಬೆಳೆಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಂಧ, ನಮ್ಮ ನೋಕೆ
ಗಿ ತೂಗಿದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದುವು.
ನಮ್ಮ ವರ್ತಕರು ತಮಗೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ
ಅವು ಹೇಗೆ ಹಗೆತನಿಸುತ್ತಿವೆಂದು ತಿಳಿದು
ಹೋಯಿತು ನಮಗೆ.

ನೋಕೆಯವರೇ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಕಾಲಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡ ಮಹಾಬಂಡೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ
ನೋಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ. ನಮ್ಮ ಬಾಣನಾದ
ಸರಂಗ ಬಹಳ ಅತುರ್ಬುದಿವ ಚುಕ್ಕಾನ್

ತಿರುಗಿ. ನೋಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದು
ನಮ್ಮ ಒದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳ ತೋರಿತೆಂದರೆ
ಸಮುದ್ರದ ನೆಲವೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ. ಅಗ ಎದ್ದ
ವರ್ತಕಾರದ ಅಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ
ನೋಕೆ ಬೆಂದಿನ ಹಾಗೆ ಓಲಾಡಿತು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಳ ಎರಡನೇ ಬಂಡೆ.
ಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಹಾಕಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ
ನೋಕೆಯ ಅರ್ಧಭಾಗವು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ
ಹೋಯಿತು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜಜ್ಜಿಹೋಗಿ ಉಳಿ
ದವರಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾದೆವು. ನಾನು
ಪ್ರಾಣಿ ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದ್ವೈತವರ್ತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ
ಒಂದು ಮರದ ತುಂಡನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅದರ

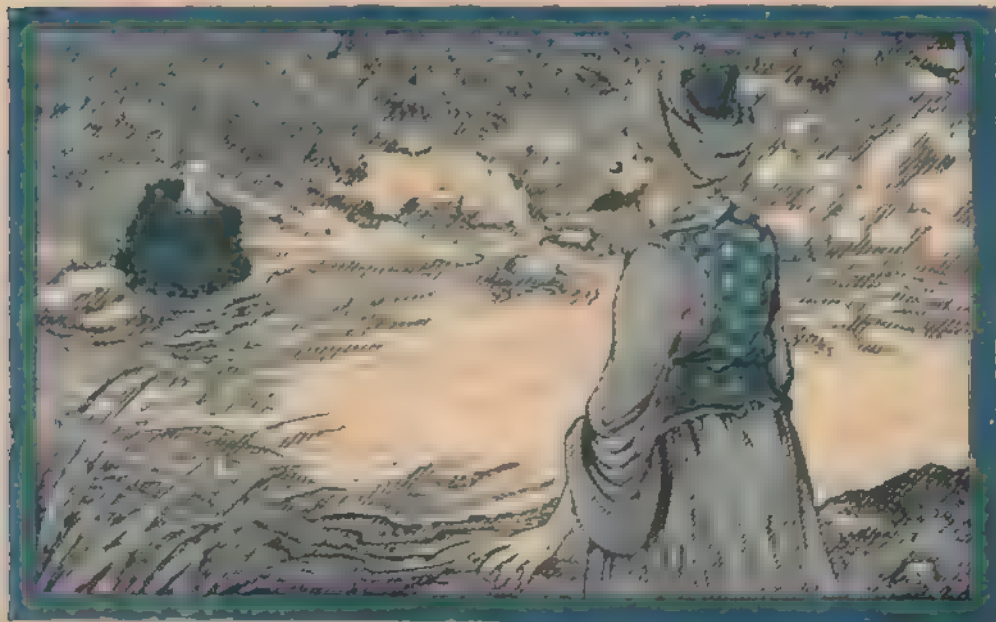

ಸಹಾಯದಿಂದ ತೇಲಾಡಿದೆ. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಕುಳಿತು ಕಾಲಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಾ ಗಾಳಿಯ ಸಹಾಯ ದಿಂದಲೂ ಅಲೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಗುಟ್ಟುಕ ಬೀಸದಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬಿನ್ನ. ಒಂದುಗಂಟಿ ಹೊತ್ತು ಮರಳಿಸಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡಿಬಂತು. ಆಗ ನಾನು ಎದ್ದು ಆ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಹೋದೆ.

ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭೂಸ್ವರ್ಗದ ಹಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಹಸಿರು ಮರಗಳು, ಅವುಗಳ ತುಂಬಾ ಹಣ್ಣುಗಳು. ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಲಕಲವಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ನೆಲ

ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೂವಿನ ಹುಲ್ಲುಗಿಡಗಳು ಬಣ್ಣದ ಜನಪ್ರಿಯವನ್ನು ಹಾಸಿದವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ವಾಸನೆ ಕಮ್ಮಿಗೆ ಸುವಾಸನೆ! ನಾನು ವೃತ್ತಾ ಕಾಲಹರಾ ಮಾಡದೆ ಕೂಡಲೇ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ದು ತಿಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯಾದ ನೆಲದೊಳಗೆ ತೆರಳಿ ಕುಳಿತು ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆ. ನಿದ್ರೆ ಬಂತು.

ಕ್ರಮೇಣವೇ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು. ಅತ್ತೆದೇವರ ಮನೋಹರರೂ ಗಿದ್ದರೂ ಒಂದುಬಾಗಿ ಅಲ್ಲವು ಎಂದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಭಯವಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆ ಬಂದಾಗ ಭಯಂಕರ ಸ್ವಪ್ನ ಕಾಣುತ್ತ. ಹೇಗೋ ಬೆಳಗಾಯಿತು.

నాను, ఎప్పుడు బుడూ క్షోరదే ద్విరవదోళ
గేల్ల కలలు ఎల్లదాగ తిరుగాడె.

బేగన్న నానూరు మడుసన బడిగే
నోదే. అదర్లందు నలనారే బోలు
తిత్త. మడుసన బుడూన ఓబ్బ ముదుక
కుళితిద్ద. ఎరేగలన్న బుడో మోటమంతే
మోలకేండు. అదన్న దోడ్తుకేండ్లిద్ద.
"యూరూ దావకనాగింబేకు. ఎ కం
అ నాకకె సిక్కి బుడూ దడ వేలెరబేకు."
ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

నాను ముదుక బడిగే దోగి నూతా
బుడే. ఆ ముదుక ಸಣ್ಣಿಗೇಂದ ಮಾತ್ರ
ಉತ್ತರವೆತ್ತ. "ಅಯ್ಯಾ, ಸಿನ್ನಿಲಿಗೆ ಹೇಗೆ
ಬಂದಿರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವನು ಚಿಂತೆ

***

ಯಿಂದ ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಭುಜಗಳ
ಮೇಲೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕಾಲುನೆ
ಯನ್ನು ದಾಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದ.
ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನ
ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ.

ಈ ಹಣ್ಣು ಮುದುಕನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ
ದರೆ ಆ ಹಣ್ಣು ವ್ಯರ್ಥವಾಗದು ಎಂದುಕೊಂಡ.
ನಾನು ಸೂಚಿಸದೋಗಿ ಬಾಗಿ ಅವನನ್ನು ನನ್ನ
ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಅವನು ತನ್ನ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ
ಕೊರಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಕಿ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಂದೆ
ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ನನ್ನ
ಕಲೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದನು. ನಾನು ಕಾಲುನೆ
ಯನ್ನು ದಾಟಿ ಅವನು ಕೊರಲಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಬಾಗಿ, "ಅಯ್ಯಾ! ಮೆಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿರಿ" ಎಂದೆ.
ಅದರ ಅತ ಕವಲಿಲ್ಲಿ. ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು
ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು ತೊಡೆಗಳಿಂದ
ಅಮುಕಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತ.

ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಅವನ
ಕಾಲನ್ನು ಸರಿಸ್ತೆನುಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವು
ಕತ್ತರಾಗಿ ರೋಮುಗಳಿಂದ ಕೋಣನ ಕಾಲುಗಳ
ವಾಗಿವೆ. ನನಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು
ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದೆ. ಅತ
ನನ್ನ ಕಂಠವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಮು
ಕಿದ. ನನಗೆ ಉಸಿರು ಸಿಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲೆಬರುವ
ಹಾಗಾಯಿತು. ಅವನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂಡಲೇ

***

ಚಂದಮಾಮ

***

వృక్షేతప్ప బిడ్డ. నాను మత్తే మూర్ఖుడి
తిళిదాగలూ ఆ ముందుక నన్న భుజగళ
మేలేయే ఇద్దాన!

ఆచరి తోకొలుపు స్వల్ప వడలసి ననగే
శ్వాస వాదిసలు ఎడమోడి కోట్ట. నాను
లుసిరు బిడువేసేంపు తిళివకొడలే. ఆత
కాలుగళింద నన్న ఎడమన్న బలవాగి
ఎడ్డ. ఎడ్డు సింతే. ఆత నుండు బాగి శ్రే
జాతి ముందే నడంపువంతే నన్నే మోడివ.
నాను నొగ్గే హోడి. ఆత ముంద ఒక్కోలే
మల్లుగళన్న శ్రే జాతి శిశు బేరాలవాగే
తింద. నాను అవసిగిన్న స్వల్పదాగ సింతరూ.
అవసిగే బేడదాగ నాను వేగవాగి
హోడివరూ ఆత నన్న ఎడమన్న ఎడమిత్త
నన్నన్న తన్నే తన్నునవాగి నడేసివ. నాను
అవనన్న వత్తునవాగే హోరిబేరాయుకు.
హోత్తే. రాత్రి ములగిదాగకొడా ఆత నన్న
భుజువంద ఇళింపులిట్ల. బేళగానుత్తలే
మత్తే నన్నన్న ఒడ్డు ఎడ్డు శుత్తిడ్డ.

దగలూ రాత్రియూ నాను అవనన్న
హోత్తే. శ్రే కాలుగళింద నన్నన్న ఒడే
యిత్తా అవను తనగే బేరాల కలసగళన్న
మోడిసికొండ. ఈ ముదకన నేనేయింద
నాను పట్ట శరీర బాధాయన్నో అవమాన
వన్నో జన్మజన్మాంతరక్కా మరేయలారే.
యువకరిగేకొడా అవసిగిరువ శక్తియిట్ల.
కత్తేయన్న హోడేయువవరిగే కొడా అవ

నన్ను దంబా దాక్షిణ్య ప్రియవారాగిరువు
విట్ల. అవసింద బితుగడే నొండువ
దారియే ననగే కాలిట్ల. "అయ్యో! ఈ
మంది రా నొండువలే ననగేకే కసికర
బంతు ఇదశ్చింత నానావరూ మేలిత్తు!"
ఎందు మనస్సేనొగగే జింతిశుత్తా ఆత
తిరుగిసివంతే తిరుగిదే.

ఒకే అసేక వారగామవు. ఒందు
వివ నాను అవనన్న హోత్తుకొండు
హోగువాగ కేవల నోరేకాయు బిళలు
కాగేసితు. అవుగళిల్లి యోడ్డ యోడ్డ కాయ
గళిడ్డువు. అవుగళిల్లి యోడ్డ దాగి ఒదాగివ
కాయంబున్న అరిసి, అవనొడేదు ఒందు
బురుడే తయారుమోడిదే. అదర తుంబా

ಪ್ರಾಕ್ಷಿಯ ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡಿದೆ. ತರುವಾಯ ಅದರ ಮೂತಿಗೆ ಬಿರಣಿ ಹಾಕಿ ಬಿಡಲಾಗಿಟ್ಟಿ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗೆ ಅದು ಹುಳಿತು ಸಾರಾಯಿಯಾ ಯಿತು. ಒಳಕಅವಕಾತವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಉತ್ತಾಪವಿಂಥ ಭುಜವಮೇಲಿನ ಪಾಕವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರಬರುವೆಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ. ನಾನು ಸುಮಿತನಾಗೇ ಕುಡಿದು ಬಂದ ನೈವಸಿಯದೆ ಉತ್ತಾಪಲಾಭ ವದೆ. ನಾನು ಉತ್ತಾಪವಿಂಥ ಭುಜವಮೇಲಿನ ಭಾರ ಬೊಂಬಿಗೆ ಅಗ್ಗಿಗೂ ಇಟ್ಟಿಗೂ ಕಾಣದೆ. ಓಡಿದೆ. ನೃತ್ಯಮಾಡಿದೆ. ಕಾಳ ವಾಕಿರೊಂದೆ. ನನ್ನ ಹಳಗುಪ್ಪಾಸಗೊಂದ ಸುತುಮುತ್ತು ಮಾರ್ಮೊಳ ಗುಂಟಾಯಿತು.

ಆ ಮುಂದುಕ ನನಗೆ ಬಂದ ರಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಬುರಣಿಯನ್ನು ತನಗೂ ಕೊಡು ವಂತೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಕೊಡದಿದ್ದರೋ ನನು ಮಾಡುತ್ತರೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದಲೇ ಅವ ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆತ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿದು ರಾಡಿ ನೋಡಿದ. ಅನಂತರ ಎತ್ತಿ ಗಟಗಟನೆ

ಒಳಗಿದ್ದ ಸಾರಾಯಿ ಪೂರಾ ಕುಡಿದು ಬುರಣಿ ಯನ್ನು ಬಾಲೇನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮೂರ ಮರ ಗಳಾಚಿ ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟ !

ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಅವನ ತಲೆ ತಿರುಗತೊಡಗಿತು. ಆತ ನನ್ನ ಭುಜಗಳಮೇಲೆ ನೃತ್ಯಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ತರುವಾಯ ತುಸ ಅಗಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥಾಂತೆ ಕಂಡ. ಅವನ ದೈಹಕತ್ತೆ ತುಸು ಕಡನೆಯಾದಂತೆ ತೋರಿತು. ಭುಜವಮೇಲೆ ಸಲಿಯಾಗಿ ಕೂತಿರಲಾಂದೆ ಈಚಾಚಿ ಓಲಾಡು ತಿದ್ದ ಸಲಿಯಾಗಿ ಅವಲೇರಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ.

ನನ್ನಮೇಲೆ ಅವನ ಪಟ್ಟು ಸಡಿಲಾಡ್ಲು ಗಮನಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತಲ ಬಳ ಸಿದ ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಅವನು ಅಶ್ವದೊರ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಅಷ್ಟೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಆತ. ನಾನು ತಡಮಾಡದ ಮರದ ನಡುಯುದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನೆತ್ತಿ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಜಪ್ತಿದೆ. ಸತ್ತ. ನಾನು ಅವನ ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಾ ಅವನನ್ನು ಕನಿಕರಿಸುವನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. (ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

6

ಚೆಂದ್ರವನ ಸಾವೇ ಉರುರೂವುನ ಕಾಣು
 ತಲೇ ಮು ಕಾಯನ ಕತ್ತ ಕುದುರು. ಗೀತು
 ಕತ್ತಲೆ ಪಾಣಗಲೇ ಕನ್ನ ಸೈನಿಕರಾಲೇ
 ಧನ್ಯ ಯುವ ಮೂಡವುದ್ದಿನಂಟ ಕತ್ತಿ
 ಮುನ್ನ ಸುನು ಕೆ ಮು ಕೊಟ್ಟು ಕೀರ್ತಿಗೆ
 ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನ ಕೈಕೊನ್ನ ಕೊಡಲೇ
 ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಹಂಪಿ ಗ್ರಾ. ಪಂ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ರವಿವರ

ಗಂಧ ಕೇಸ ಸುಮಧಾದಲ್ಲಿ ಬ್ರೋಜನನಿಗೆ
ಗ್ರಾಮ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಮಂತ್ರ ಸಾಧಕನಾದ
ಇದ್ದೆ ಹೋದರು. ಮರಾಠರಾದ ಮೇಲೆ
ಹುರು ಭೂಧನವೆಂದು ಗಾಂಧೀನಿಡು ಅದಕ್ಕೆ
ಮೂವತ್ತೇ ಮುಕ್ತರಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ನಗರಕ್ಕೆ ಹಂತಿದುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ.

ಬ್ರೋಜನರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿ
ನೋಡಿದ ಪಿತ್ತಕೀರ್ತಿ ಚಂಪ್ರಾಪನ ನೆಲೆಗೆ
ಬಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಅದೇ ಬೆಂಕಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ಬ್ರೋಜನರನ್ನು ಅಪ್ಪಿವಿಡಲೆಂದು ಹೋದರು.
ಅವನು ಮಜ್ಜಿಕಾಯನ ಕನಚನನ್ನು ಧರಿಸಿತ್ತು
ಮರಿಂದ ಬ್ರೋಜನರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ
ಕಾಂಕ್ಷಿಸಿದೇ ಭ್ರಮೆಗಟ್ಟಿದರು. ಆ ಮನದ
ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಸಾಹಸವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

*****

ನಗರವನ್ನು ಮಹಾಶಿವಕೋಟೆಬೇರೆಂದು ಪಿತ್ತ
ಕೀರ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ನಗರದ ಸುತ್ತಲೂ
ಇರುವ ಕೊನೆ ನೋಡಲನ್ನು ಎತ್ತಿಬಿಡಲು
ಅತನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿದ.
ಅದೇ ಬ್ರೋಜನರು ಅವನ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ
ವನ್ನು ಸಾಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಗುವ ಮೇಲೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಾಗು
ತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಮುಟ್ಟುಗತ್ತಲೆ ಮೇಲೆ ಪಿತ್ತ
ಕೀರ್ತಿಯು ಬೆಂಕಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿದರು. ಅವನ
ಪಿತ್ತಾಣದ ಮತ್ತೆ ಹೋದರು. ಕತ್ತಲೆ
ಕೂಡುವ ಮುಂದುವಿತ್ತು. ಅದೇ ಅನಂತರ
ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದ.

ಇನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬ್ರೋಜನ
ಮೇಲೆ ಅವನು ಹೇಳುವುದು ತಿಳಿದು. ಪಿತ್ತ
ಕೀರ್ತಿ ಬೆಂಕಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವ
ನಾಗಿ ತೋಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಭೂಧನವೆಂದು
ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಬಂದು ಪಿತ್ತಕೀರ್ತಿ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಕೊಂದುಹಾಕಿದ. ಕುಡಿದು ಅದೇ ಪಿತ್ತಕೀರ್ತಿ
ಧರಿಸಿದ ಕನಚನನ್ನು ಸಲಿದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ.

ಸುಖವಾಗಿ ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ
ಭೂಧನವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು
ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪಿತ್ತಕೀರ್ತಿಯ ಕನಚು ಬ್ರೋಜ
ನರ ಮೇಲೆ ಪಿತ್ತವಂತೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಮಾಡುವ
ಮೇಲೂ ಕಾಮಾಣಿ ತರುವಾಯ ಅವನ ಕಡೆ
ಬರುವನ್ನು ತನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೋದರು.
ಪಿತ್ತಕೀರ್ತಿಯ ಮುಂದೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ

***** ಚಂದಮಾಮ *****

*****

ವಜ್ರಕಾಯನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಳಾಡಿ ಹೆಂಗು
ಸಿನಹಾಗೆ ಅತ್ತ. ಅವನ ತಾಯಿಯಾದ ಕಟಿನಿ
ಅವನಿಗಾಗಿ ಹೋದ ಕೂಡವನ್ನು ಅಕೂಡಲೇ
ಸಿಕ್ಕುಕೊಂಡು ಅವನ ಶವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು.
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಈ ಕೂಡವನ್ನು ಹರಿಸಿ ರಾಕಾಡಿನ
ಬಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನೊಡನೆ ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು. ತರುವಾಯ ಅವನು ಮೃತದೇಹವು
ಸಾವಿಗೊಳಗಿ ಬಳಿ ತ್ಯಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯುದ್ಧ
ರಂಗಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ.

ಅವನು ಅಗ್ರಕಾಂಡದಿಂದಿರುವ ವಜ್ರ
ಕಾಯನು ಮೃತದೇಹವನ್ನು ನಡುಗೆ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ
ಬಂದಾಗ ಬಿತ್ತಿಬಿಡುವ ಅವನ ಮೃತಕ್ಕೆ ನಿಜ
ಲಾದದೆ ಬಿಡು ಬಿಡ ಕೊಡಗಿದರು. ವಜ್ರ
ಕಾಯನು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಮಂದಿರ ಸದಿಯ
ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಿದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿಬಿಡು ವಜ್ರಕಾಯನು ಎರಡು ಭಾಗ
ಗಳಾಗಿ ಸಿಕ್ಕು ಬಿತ್ತಿಬಿಡು ಮಾಡಿದನು. ಆ
ಭಾಗವು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾವಿಗೊಳಗಿ
ಗಟ್ಟಿ ಬಿತ್ತಿಬಿಡು ಮಾಡಿದರು ಅವರು
ಎರಡೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರು.

ಗ್ರೀಕ್ ವೀರರೊಳಗಿಲ್ಲಾ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾದ
ವಜ್ರ ಕಾಯನು. ಬಿತ್ತಿಬಿಡು ಮಾಡಿದ ಅಗ್ರ
ಗಣ್ಯನು, ವಜ್ರಕಾಯನು. ಇದು ನಡುಗೆಯ ಇವರಿಬ್ಬರೂ
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಂಧಿಸಿದರು.
ಅವರೊಳಗೆ ನಡುಗೆಯ ಯುದ್ಧವು ಹೋಗಿ ಸಂಧಿಸಿ
ಮಿಸುವುದೋ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಭಯವನ್ನು

ಸ್ವಸಿಕರೂ ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಕೊಂಡರು. ಅರಾಧವನ್ನು ವೀರಸಿಂಹನು ವಜ್ರ
ಕಾಯನನ್ನು ಇದ್ದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಓಡಿ
ಹೋಗಲು ಕೊಡಗಿದ. ವಜ್ರಕಾಯನು ಅವನನ್ನು
ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ.

ಓಡಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವೀರಸಿಂಹನ ಉದ್ದೇಶ
ವೇನೆಂದರೆ, ವಜ್ರಕಾಯನು ಬಹುಕಾಲ ಯುದ್ಧ
ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಅಭ್ಯಾಸ
ಕಡೆನುಂಗಿರುವುದೆಂದೂ, ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಎಡಿ
ಸಿದರೆ ವಜ್ರಕಾಯನು ಬೇಗದಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ತರುವಾಯ
ತನ್ನಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆಂಬುದೇ ಆಗಿತ್ತು !

ಆದರೆ ವೀರಸಿಂಹನ ಯೋಚನೆ ತಪ್ಪಿತು.
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರುಸಾರಿ

*****

*****

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಧಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪ ನೆಂಬ ಯುವಕನಿದ್ದ. ಅವನು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬ ದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆತ ಬಡ್ಡ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಜೋಡು ಅಸರಿಮಿತವಾದ ವೈಯ್ಯವೂ ಸಾಕಸವೂ ದೇಹಕಕ್ತಿಯೂ ಅವನಿಗಿತ್ತು.

ಅವನು ಅರಸನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕೇ ತನ್ನ ಶೂರ ಪರಾಕ್ರಮ ಗಳಿಂದ ಅರಸನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದ. ಆದರೆ ಆತ ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದವನಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ ಮಯ್ಯ ನಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕವನಾದುದರಿಂದಲೂ ರಾಜನು ಅವನಿಗೆ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅರ ಸನ ಮನುಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಪಡೆದಿದ್ದ.

ಅ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಗುಪ್ತನೆಂಬ ಕೋಟೀ ಶ್ವರನೊಬ್ಬ ನಿವು. ಆತನಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಎಂಬ ಕುಮಾರಿ ಇದ್ದಳು. ಆಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿ. ಪ್ರತಾಪನು ಒಂದು ದಿನ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ. ಬಹಳ ದಿನ ಅವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ

ತನ್ನೊಳಗೇ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈ ಪ್ರೇಮ ದಿಂದ ಆತ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚನಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ. ಆತನು ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡ ಲಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು.

ಅವನು ದಿನಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ಮೂರನೆಯವನನ್ನು ಅರ ಸನೂ ನೋಡಿದ. ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಶೂರನಾದ ಪ್ರತಾಪನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅರಸನಿಗೆ ವಿಚಾರವಾಯಿತು.

ಅರಸನು ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು, "ಪ್ರತಾಪನು ಏನೋ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವಹಾಗಿದೆ. ಆತನ ಜೀವ ಅಮೂಲ್ಯ ವಾದುದು. ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಹೇಗಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬಿಕಿತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಸು ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.

ರಾಜವೈದ್ಯನು ಪ್ರತಾಪನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ರೋಗದ ಗುಟ್ಟೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಏನೇನೋ ಔಷಧಗಳನ್ನು

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ಹೋಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಸು. ಅವಳೊಡನೆ
ಮಾತಾಡದೆಯೇ ಏನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಬಿಡ
ಬಾರದು. ಅವಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು
ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ
ವ್ಯಥೆ ತೀರಿತು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸತ್ಯನರ್ಮ.

"ಅದು ನಡೆಯದ ಮಾತು. ಪಾರ್ವತಿ
ಕೋಟೀಶ್ವರನ ಮಗಳು. ನಾನೊಬ್ಬ ನಾಮ
ಗೋತ್ರವಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೈನಿಕ. ನಾನು ಅವ
ಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಲಿ? ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡಲಿ?
ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೇ ಸಾಯಲು ಬಿಡು" ಎಂದ
ಪ್ರತಾಪ ವ್ಯಸನದಿಂದ.

"ನಿನ್ನಿಂದಾಗದ ಕೆಲಸ ನಾನು ಮಾಡು
ತ್ತೇನೆ. ಫೈರ್‌ವಾಗಿರು" ಎಂದು ಸತ್ಯನರ್ಮ
ತನ್ನ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಫೈರ್‌ ಹೇಳಿದ. ಇವನ್ನು
ಕೇಳಿ ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಆಶಂಕೆಯುಂಟಾಯಿತು.
ಫೈರ್‌ ಬಂತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಾಪನ ರೋಗ ಗುಣಮುಖ
ವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಮೂರು ಸಾಲ್ಕು ದಿವಸ
ಗಳಲ್ಲಿ ಅತ ಎಂದಿನಂತೆ ನಡೆವಾಡ ತೊಡಗಿದ.
ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣ ನೋಡಿ ಅರಸನಿಗೂ
ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನರ್ಮ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ
ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮೂಸುಯಲ್ಲಿ
ಬಗೆಬಗೆಯ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಮಗ್ರಿ
ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನೇವಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯಗುಪ್ತನ
ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ.

ಕೂಡಾ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ. ಅದರಿಂದ ಯಾವು
ದೊಂದು ಫಲವೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಅಸಾರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಂದು
ತಿಳಿದು ಅತನ ಬಾಲ್ಯಮಿತ್ರ ಸತ್ಯನರ್ಮನೆಂಬವ
ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ. ಪ್ರತಾಪನು ಸತ್ಯ
ನರ್ಮನೊಡನೆ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ
ಡದೆ ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳಿ, "ಮನೋವ್ಯಾಧಿಗೆ
ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಈ ರೋಗ ಕುದುರದು.
ಅದೇನೂ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.
ಅವಳಲ್ಲಿ? ನಾನಲ್ಲಿ? ನಾನು ಏನಾದರೂ ಏಷ
ತಿಂದು ಸಾಯುವುದೇ ಮೇಲು. ನನಗಾಗಿ
ನೀನೇಕೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿ" ಎಂದ. "ಹುಚ್ಚನೆ!
ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ಲೆ ಅಫೈರ್‌ ಪಡಬೇಕೋ?

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ಚಂದಮಾಮ

ಪಾರ್ವತಿ ಅವನು ತಂದ ವಿರೇಷ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತಸಪಟ್ಟಳು.

ಅವೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದ ಬಹಳ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, "ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ಏನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

"ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಇವೇನಾ ಅಮ್ಮಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಸತ್ಯವರ್ಮ.

"ಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೇನು? ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳೂ ಬೇಕಾದ್ದೇ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಹೇಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ?" ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ ಅಶೆಯಿಂದ.

"ನಾನೀಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೇಳಿದನೇ ಅಮ್ಮಾ? ಇವೆನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದವನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ನೀವೆಂದರೆ ಆತ ಪ್ರಾಣವೇ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ. ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ನಿದ್ರೆ ವಾಗಿ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಬೇರೆಯವರು ಕೇಳದಂತೆ ಸತ್ಯವರ್ಮ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುವಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ, "ಯಾವನೋ ಹುಚ್ಚನಾಗಿದಾನೆ ಪಾಪ. ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವುದೇ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳು. ಅದಕ್ಕೇನು ಮಹಾ!

ಮಾತಾಡಿದವಾಯಿತು. ಈ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೇಕೋ?" ಎಂದಳು.

ಸತ್ಯವರ್ಮ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಪ್ರತಾಪನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪಾರ್ವತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

ಪಾರ್ವತಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆಸಿದಳು. ಪ್ರತಾಪನು ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ತನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳಿಗೆ ಯೋಚನೆಗೆಟ್ಟಿತು. ಪ್ರತಾಪನು ಒಳ್ಳೆಯವನೇ ಆದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ತನಮೆಸುವ ಸೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆ, ಆ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಳು ಪಾರ್ವತಿ. "ಅಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರಾಶರಾದಳು. ಇದು ನಿಜವಾದರೆ ಈ ಹೊಸದಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ನೀನು ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಈ ಕೆಲಸ ನೀನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೇಮವುಂಟೆಂದು ನನಗೆ ನಂಬುಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೊಸತೊಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಹೇಳಿದಳು ಪಾರ್ವತಿ.

ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮೂಕನಾಗಿರಲು ಪ್ರತಾಪನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾನು ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಅಗತ್ಯ ಬಾರದೆಂದೂ ಪಾರ್ವತಿಯ ಉದ್ವೇಗ.

ಪಾರ್ವತಿ ಕೂಡ ಹೃದಯಳೆಂದೂ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರೇಮ ಏರಿತೆಂದೂ

ಪ್ರತಾಪನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕೋಪ ಬಂತು. ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಹೃದಯವನ್ನು ದೃಢಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮೂಕವ್ರತ ಹಿಡಿದು ಇವಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಮೂಕವ್ರತದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ತಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಸಂಜ್ಞೆ ಗಳಿಂದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರತಾಪನು ಹೊರಟುಹೋದ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಅವನಿಗೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಾಯಿ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಉರಲಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಸಿಸಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅರಸನಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನ ವಾಯಿತು. ಪ್ರತಾಪನು ಕೂಡವಾದ ಕಾಯಿಲೆ

ಯಿಂದ ಗುಣಮುಖನಾದನೆಂದು ಸಂತಸಪಟ್ಟು
ಗಲೇ ಆ ವ್ಯಾಧಿ ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿಟ್ಟಿ-
ತೆಂದು ಅರಸನು ಚಿಂತಿಸಿದ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ
ಎಲ್ಲ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ. ಹೇಗಾದರೂ
ಮಾಡಿ ಪ್ರತಾಪನ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸ
ಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಕೊಟ್ಟ.

ಎಷ್ಟೋ ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ
ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದಿನದಿನಕ್ಕೂ
ಅರಸನ ಆಯೋಜನವು ಹೆಚ್ಚಿತು.

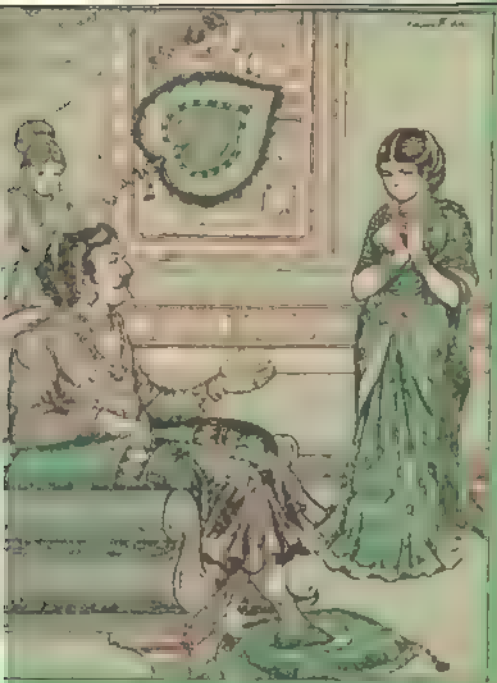
ಪ್ರತಾಪನು ಯುವಕ. ರೂಪೋದ-
ಯವನಾದರೂ ಸರ್ವಸೇವಾಭಾವತಿಯಾಗತಕ್ಕವ.
ತುಂಬಾ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸ
ಬಲ್ಲವ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಬಾಯಿಬಿಡ್ತು ಹೋಗುವು-
ದೆಂದರೇನು? ಎಂಥ ವೈದ್ಯನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಗುಣ

ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೇನು? ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಮಾತು
ಬರಿಸುವವರಿಗೆ ತಾನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ರಾಜ ದೇಶದೊಳ-
ಗೆಲ್ಲಾ ಡಂಗುರ ಸಾರಿಸಿದ.

ಡಂಗುರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆಂದರೂ ಸ್ವಾವೈದ್ಯ
ಕೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಪ್ರತಾಪನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅವನ
ಮೂಕತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಏನೂ
ಮಾಡಲಾರದೇ ಹೋದರು.

ರೂಪಾಯಿಯ ಆರಯಿಂದ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರೂ
ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮುಚ್ಚು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಾಪ-
ನನ್ನು ಬಾಧಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ಸಂಗತಿ
ತಿಳಿದಮೇಲೆ ಅರಸನು, ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಮಾಡಿ ಸೋತವರಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವೆನೆಂದೂ,
ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರು ಸೆರೆ

***

ಗೊತ್ತು. ಇವರಿಂದಾಗಿ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಬಾಫೆ; ಪ್ರತಾಪನಿಗೂ ಬಾಫೆ. ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಾ ಪ್ರೌಢವಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಮಣ್ಣು ಸರ್ವತಸ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಪ್ರತಾಪನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅರಸನು ತೋರಿಸುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೈನಿಕನೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಅರಸನ ಮೆಚುಗೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಮೂಲಕವೇ ಬಂತೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ತಾನೇ ಅವನ್ನು ಸರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಪಾರ್ವತಿ ಅರಸನ ದರ್ಶನಮಾಡಿ, "ಮಹಾರಾಜ, ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಮಾತು ಬರಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಳು.

ರಾಜ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೀನೇ? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವೈದ್ಯರಿಂದಾಗದ ಕೆಲಸ ನಿನ್ನಿಂದಾದೀತೆ? ನಿನಗೆ ವೈದ್ಯವೇನು ಗೊತ್ತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ನನಗೆ ವೈದ್ಯಮಾಡಲು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಾತು ಬಾರದ ಕಾರಣ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಮಾತು ಬರಿಸಬಲ್ಲೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಲು ನನಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ ಕೊಡಿಸಿ" ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ.

***

“ಚರಿತೆ ಮಾಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ
ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುವುದು—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ?”
ಕೇಳಿದ ರಾಜ.

“ಗೊತ್ತಿದೆ ಪ್ರಭು. ಆ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡೇ ನಾನು ಚರಿತೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ”
ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ.

ಅರಸನ ಅಸ್ತವೇಷವೆಂದು ಅವಳು ಪ್ರತಾಪನ
ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು.

“ಪ್ರತಾಪ! ನಾನು ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ಅವ
ಚಾರ ಮಾಡಿದೆ! ಅದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮೂಕ
ನಾಗಿರುತ್ತೀ. ಇನ್ನು ಸಾಕು. ಮಾಮೂಲಾಗಿ
ಮಾತಾಡು. ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹವಾಗಿ
ಲಿಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದಳು ಅವಳು
ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ.

ಪ್ರತಾಪ ಅವಳಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ.
“ಈ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ನನ್ನಿಂದ
ಮಾತಾಡಿಸಿ ನಿಯಮಭಂಗಮಾಡಿಸಿ ಅರಸನು
ಕೊಡುವ ಅಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು
ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಉಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ
ಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದುಕೊಂಡು
ಅತ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಹೇಳದೆ ಮೌನವನ್ನೆ
ಸಾಧಿಸಿದ. “ಮಾತಾಡಲಾರೆ” ಎಂದು ಸಂಪ್ಲಿ
ಯಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ.

ಪಾರ್ವತಿ ಅವನನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡಳು
ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಅಂಗಲಾಚಿದಳು. ಆದರೆ
ಪ್ರತಾಪನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾತಾಡಲು ನಿರಾ
ಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಪಾರ್ವತಿ ನಿರುತ್ತಾಹದಿಂದ ತಲೆ

ಮಾಗಿ ಅರಸನಬಳಿಗೆ ತಿರುಗಿಬಂದು, “ಮತಾ
ರಾಜ, ನನ್ನ ಚರಿತೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ನನಗೆ
ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು” ಎಂದಳು.

ಅರಸನು ಕೂಡಲೇ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಬೈದಿ
ನಲ್ಲಿತಿಸಿ ಅವಳ ತಂದೆಗೆ ವಾರ್ತೆ ಕಳುಹಿಸಿದ.
ಅತ ಬಂದು ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವಳನ್ನು
ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಾಪನ
ಕೋಪವು ತಣೆಯಿತು. ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ
ಯಾಯಿತೆಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಇನ್ನು
ತಾನು ಮೂಕವ್ರತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನಮೇಲೆ ಶ್ರೇಮವಿಲ್ಲದವಳನ್ನು
ಮದುಮೆಯಾಗಲು ಪ್ರತಾಪನಿಗೆನೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.
ಪ್ರತಾಪನು ನೇರಾಗಿ ರಾಜನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ

ಹೋಗಿ ತಾನು ಮೂಕವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಾ ಪಣೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡ. ರಾಜನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿದ.

ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜ, "ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪಾಯಿತು. ನೀನು ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವೈಫಲ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿನಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಿಡಿಸಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಾಪನಿಗೆ ಮಾತು ಬಂತು. ನಿನ್ನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಟ್ಟು, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಕೊಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತೆಗೆದುಕೊ" ಎಂದ.

ಈ ಮಾತಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಏನೂ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. "ಮಹಾರಾಜಾ! ನಾನು ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸೆಪಟ್ಟು ಆತನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ. ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಮೊದಲ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ತಪ್ಪು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ಎದ್ದೂ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ್ದ. ಆ ಪ್ರೇಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ

ನಾನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ. ಅದೇ ತಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ! ಅವನಿಗೆ ನನ್ನಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೇಮವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಆತ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವೈಫಲ್ಯವಾಯಿತೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯ. ತಾವು ನನಗೆ ಯಾವ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು!" ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ.

ಈಗ ಪಾರ್ವತಿ ಪ್ರತಾಪನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ರಾಜನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಅವನು ಪ್ರತಾಪನನ್ನು ಕೂಡಾ ಕರೆಸಿ "ನೀನಿಬ್ಬರೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಬಾಧೆ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಏನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಮೂಕಪ್ರತಪವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿರಿ" ಎಂದು ಆಪ್ತನೇಕೊಟ್ಟ.

ಆ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಗಟ್ಟಿವೇರಿದುವು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಅರಸನು ವರ್ಧನವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಒದಿಸಿದನು. ಪ್ರತಾಪನು ಅರಸನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹುತ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ.

ಫೋಟೋ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ :: ಬಹುಮಾನ 10 ರೂ.

1957 ಜೂನ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಫೋಟೋಗಳ ಮಾದರಿ :

ಮೇಲಿನ ಫೋಟೋಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಿರುವ ಒಂದು ಜತೆ (ಎರಡು) ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಫೋಸ್ಫಾ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ, ಪಿ.ಸಿ.ಎಲ್ 10 ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಬಂದು ತಲವುಮತೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಂತರ ಬಂದವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಳಾಸ: ಚಂದಮಾಮ ಫೋಟೋ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಮದ್ರಾಸು-28.

ಈ ತಿಂಗಳ ಫೋಟೋ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತ

ಮೊದಲನೇ ಫೋಟೋ: ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಲು, ಅರಣ್ಯ ರೋದನ

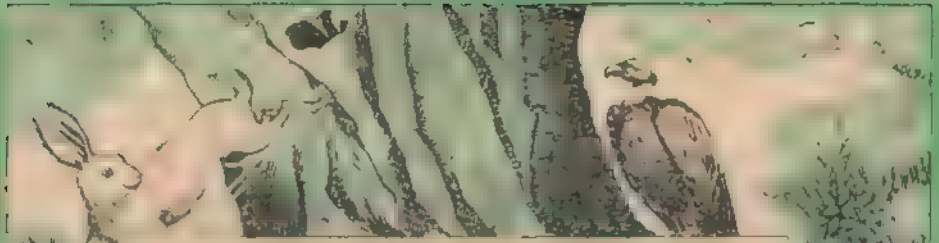
ಎರಡನೇ ಫೋಟೋ: ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೂಗಲು, ಕರ್ಣವೇದನ

ಕಳಿಸಿದವರು: ಇ. ಎಸ್. ರಾಮ್,

ಸೂರತ್ಕಲ್ಲು ಫೋಸ್ಟ್, ವಸ್ತಿನ ಕನ್ನಡ

ಬಹುಮಾನ ರೂ. 10/-ನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಹದ್ದಿನ ಕುಟುಂಬ

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ನರೇ ಸವಾರಿ" ಕತೆ ಓದಿದ್ದೀರಾ? ನರಿ 'ಉಕ್ಕೊವ್ವೊ' ಎಂದು ಬಿದ್ದು ಕೆಳಗೆ ಮುಗಿಯಿತೆನ್ನುವಾಗ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಹದ್ದು ಬಂತು. ಅದು ನರನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ! ನರಿ ಮೃತ್ಯು ತಂದು ಹೋದನೇ!" ಎಂದಿತು.

ನರಿ ಮೃತ್ಯುನೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತು, "ಎನೆಂದೇ? ಈ ಮೊಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡದೆ ನಾನು ಸತ್ತೇನೇ?" ಎಂದಿತು.

"ಅ! ಮೊಲನೇ?" ಎಂದಿತು ಹದ್ದು.

"ಅ! ಈ ಮರದ ಪುಟರಿಗೆ ತೂರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೀತು. ಇಕೋ ಗಿಡುಗಣ್ಣು, ನೀನು ಈ ಪುಟರಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರು. ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂಡಲೆ ತರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿತು ನರಿ.

"ಓ! ಇರುತ್ತೇನೆ. ಹೋಗಿ ಬಾ" ಎಂದು ಒಪ್ಪಿತು ಹದ್ದು. ನರಿ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪುಟರಿಯೊಳಗಿದ್ದ ಮೊಲ, "ನರಿಯತ್ತಾ, ಓ ನರಿಯತ್ತಾ!"

ಎಂದು ಕರೆಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತಾಳಿದ ಮೇಲೆ ಹದ್ದು, ನರಿಯ ಕೂರಳಿನಿಂದ, "ಯಾಕೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

"ಈ ಪುಟರಿಗೆ ಎತ್ತಿನಂಥ ಹೆಗ್ಗಣ! ಗಿಡುಗಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆದಿತ್ತು!"

"ಇತ್ತೇ ಇದ್ದಾನೆ ಗಿಡುಗಣ್ಣು. ಹೆಗ್ಗಣನ ಹೊರಗೆ ದೂಡು" ಎಂದು ಹದ್ದು ಹೇಳಿತು.

"ಈಚೆ ಬದಿಗೆ ಪುಟರಿಗೆ ನಾನೇ ಅಡ್ಡವಾ ಗಿವ್ವೇನೆ. ಆಚೆ ಬದಿಗೆ ಪುಟರಿಬಳಿಗೆ ಗಿಡು ಗಣ್ಣಿನ ಕಳಸು. ಇಕೋ ದೂಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿತು ಮೊಲ.

"ಹಯ್! ಛೇ! ಟುರ್!" ಎಂದು ಮೊಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಿ ಪುಟರಿಯಿಂದ ಇಳಿ ಕಿ ನೋಡಿತು. ಹದ್ದು ಮರದ ಹಿಂದಿನ ಬದಿಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಫುಮ್ಮುಕಿ, ಶರವೇಗದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿ ತನ್ನ ಮನೆ ಸೇರಿತು.

ಮೊಲ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತೆಂದು ಹಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. "ಹುಂ, ಮೊಲ ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಗನೇನರಿ. ಇನ್ನು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಏಕೆ

ಮೋಸಹೋಗಲಿ? ಸರಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಡಿ
ಮತ್ತೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ
ಕಾದು ಕಳಿತಿತ್ತು ಹದ್ದು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸರಿ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಭುಜದ
ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು, "ಇರುವಿಯಾ?
ಮೊಲ ಏನನ್ನುತ್ತೆ?" ಎಂದಿತು.

"ಸದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡ. ನಿನ್ನ ಹೋಗುತ್ತೋ
ಎನೋ!" ಎಂದಿತು ಹದ್ದು.

"ಓ! ಎಷ್ಟು ಮೋಸ ಈಗ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸರಿ
ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯತೊಡಗಿತು.

ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಏಳು ಹಾಕಿ ಸರಿ ಬಳಲಿ
ಹೋಯಿತು. ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು
ಉಸೋ ಎಂದು ಉಸಿರು ಹಿಡುತ್ತಾ ಶ್ರಮ
ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಹದ್ದು ತನ್ನೊಳಗೆ
ತಾನು ನಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಏನೋ ಮೋಸ
ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿತು. ಹದ್ದನ್ನು ಚುರು
ಚುರು ನೋಡುತ್ತಾ, "ಮೊಲ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಣಿ
ಯೊಳಗಿದೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು ಕೋಸದಿಂದ.

"ಇದೆ ಸರಿಯಕ್ಕಾ. ಇದೆ, ಇದೆ. ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.
ನಿನ್ನಾನೆ!" ಎಂದಿತು ಹದ್ದು.

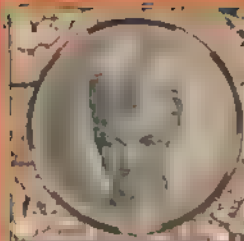
ಸರಿ ಪ್ರಾಣಿಯೊಳಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ, "ಅಕೋ
ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ಅದರ ಕಾಡೋ ನೋಡು
ಸ್ವಲ್ಪ" ಎಂದಿತು.

ಹದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಯೊಳಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿತು.
ಕೊಡಲೇ ಸರಿ ಅದರ ತಲೆ ಹಿಡಿದು "ಭಂತಾ!
ನೀನುಕೂಡಾ ನನ್ನ ನು ಮೋಸಮಾಡುವಿಯಾ?
ಬಿಟ್ಟೇನೇ? ನಿನ್ನನ್ನೇ ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ
ನೋಡು" ಎಂದಿತು.

"ಬಿಡೋ ಸರಿಯಕ್ಕಾ! ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಹಿಡಿ
ಯುತ್ತೀ?" ಹದ್ದು ಕೂಗಿತು.

"ಯಾಕೋ? ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ಹತ್ತಿರ
ಕಾವಲಿಟ್ಟೆ. ಮೊಲ ತಪ್ಪಿಸಿ ಹಿಡಿತು. ಈ ಕಾಡಿನ
ಪ್ರತಿ ಜಂತೂ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ
ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿಯಾರು?
ಸಾಯು!" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸರಿ ಹದ್ದಿನ ಬಾಲ
ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪರಿಸಲು ನೋಡಿತು. ಅದರ
ಗರಿಗಳು ಸಾಲ್ಕು ಕೆತ್ತುಬಿಡುವವು. ಹದ್ದು ಭರ
ದಿಂದ ಹಾಯ್ದು. "ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಮಣ್ಣು
ತೆಂಬಿತು!" ಎಂದಿತು. ಅದರ ರಭಸಕ್ಕೆ ಸರಿ
ಮತ್ತೆ ಮಗುಣವಿತ್ತು. (ಮುಗಿಲಿಲ್ಲ)

ಇಂದ್ರಜಾಲಿ

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪಿ. ಸಿ. ಸರ್ಕಾರ್

“ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ” ಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂದ್ರಜಾಲಿಕನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ನೋಂದೂ ಕಾಣಲಾರದು. ತರುವಾಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಎರಡು ಡಬ್ಬು ಮಾಮೂಲು ಸಸ್ತಿಯುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಬಣ್ಣ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಆಕಾರವೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಸಸ್ತಿಯೂ ಯಾವ ದೇಶದ್ದು ಜಾಹಾನಿದಾ, ಬೆವೇರಿಯಾದ್ದಾ, ಅಮೇರಿಕದ್ದಾ, ಮದರಾಸಿನದಾ, ಬೋಂಬಾಯಿದಾ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದ್ದಾ, ಫಿಲ್ಲಿಪೈನದಾ — ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಸ್ತಿಯ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆಷ್ಟೇ ಅವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಸಸ್ತಿಯುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಟೋಪಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲೆಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ

ರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಸ್ತಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಅವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ಅವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆ ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣ, ದೇಶ ಮತ್ತು ಇತರ ಗುಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಟೋಪಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಇತರ ಸಸ್ತಿಯುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಳಕೆ ಆ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಇಂದ್ರಜಾಲಿಕನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆತ ಆ ಟೋಪಿಯೊಳಗಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನೋಡಿದ ಅದೇ ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ! ತಪ್ಪಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು “ಇದಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ!

ಈ ಟ್ರಿಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರಹಸ್ಯವು ಸುಲಭವಾದುದೇ. ಇಂದ್ರಜಾಲಿಕನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟುಗಳೊಬ್ಬ ಮುಂದಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ವರದಕ್ಷಿಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೂ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾಗಿ ಮರೀಚಿ

ಸುವರ್ಣಗೆ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ
ಅದನ್ನು ಬೋಸಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ.
ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಆತ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೋಲ್ಡ್ ಕ್ರೀಮ್

ಬೋಸಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಐದ್ರಪಾಲೆ
ಕನು ಸಸ್ತಿಯುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಾಗ ಆ
ತನ್ನೊಂದಿಗೇ ಆ ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು
ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಕೊಂಚ ತೆಗೆದು
ಪೆನ್ನಲಿನ ಕೊನೆಗೆ
ತಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ. ಅನಂ
ತರ ಬೋಸಿಯಲ್ಲಿ
ಪೆನ್ನಿಲ್ ಕೊನೆ
ಯನ್ನು ತಡವಿ
ನೋಡಿದಾಗ ಐಂ
ದ್ರಜಾಲಿಕನು ಆ
ಸಸ್ತಿಯನ್ನು ಸುಲಭ
ವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು
ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ನಾನೊಮ್ಮೆ
ಈ ಟ್ರಿಕ್‌ನ್ನು
'ಜೂಯಿಂಗ್
ಗಮ್' ಸಹಾಯ
ದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೆ.
ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಗಾ
ವನ್ನು ಕೂಡಾ
ಲುಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೊಂದಿಗಿರುವ ಅಸಿದ್ಧಿಂಟು
ತನ್ನ ಕರವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಮಗಡ್ಡೆಯನ್ನು
ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಪೆನ್ನಿಲ್
ಕೊನೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದ ತಣ್ಣಗೆ ಮಾಡ

[ಈ ಗಾರುಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೇನಾ
ವರೂ ಸಲಹೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆ
ಯಿರಿ: ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಪಿ. ಸಿ. ಸರ್ಕಾರ್, [ಮೆಜಿ
ಷಿಯನ್, ಬಾರ್ಲಿಂಗ್‌ಡ್, ಕಲಕತ್ತಾ - 19.]

ವಾರ್ತೆಗಳು-ವಿಶೇಷಗಳು

ಮೈಸೂರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಳೆದ ಫಿಫ್ತವರಿ ಅಂಗವರ್ಷದ ಜಮೀನು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ೬೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲದಾತ್ರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ರಾಯಚೂರು ಗಾಲ್ಫ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೂವರ ಪ್ರಾಂತದ ಗೆವೇಶ ಪ್ರಯೋಜನವು- ಎಂದು ಅವರು ಒಂದು ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಚಾರ್ವಿಕ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಹಾಸಭೆಯೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

೬-೨-೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಮಾಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾಲಿಯ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅರಂಭ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಲು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕತೆಗಾರ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಆಗಮಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮುಕ್ತ ಸಂಘದ ವರದಿಯಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಮೇಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವನ್ನೂ ಆಧರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕಾನ್ಯುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕೆ. ಯನ್. ಕೃಷ್ಣ ಮಾರ್ಕರಾಯರ ಭಾಷಣವಾದಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಾ.ಪಿ.ದ ವೊತ್ತವೊಂದರಿನ ಯಾಟವಿಕ್ ರಿಯಾಕ್ಟರನ್ನು ಸಂಚಿತ ಜವರಲಾಲ್ ಸೆಹರಾಗಳು ಅವಿಷ್ಕರಣ

ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ 'ಅಪ್ಪರೆ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಸಿರಿಯಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ಪುಕ್ರಿ-ಎಲ್-ಕುಪ್ಲಿಯವರು ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನವ್ಯದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾಗಲಿ ಪರ್ಯಟನೆಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಭಾಕ್ರಾ ಸಂಗಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 'ಪ್ರಪಂಚ'ದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದುವೇ ಸಾಟಿ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಪೂರ್ವ ಇಂಡೋಸಿನಿಯಾ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ಲೋರೆನ್ಸ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಒಂದು ತಲೆಬುರುಡೆ ಮೊರಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಡೋಸಿನಿಯಾವ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರವೇತ್ತರು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ತಲೆಬುರುಡೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಕಳಗಿನದೊಂದು ಡಚ್ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಡಾ. ಟಿ. ಹೆಚ್. ವೆಂ'ಹೊಲೆನ್ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಬುರುಡೆಯ ಮೇಲುದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಹಲ್ಲುಗಳು, ಕೆಳದವಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಲ್ಲುಗಳು ಉಳಿದಿವೆ.

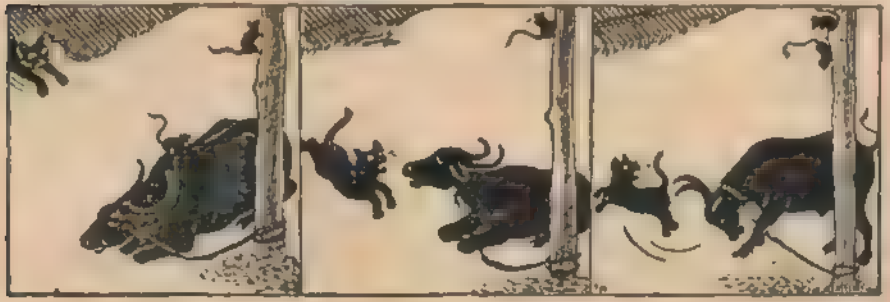
ರೈಲ್ವೆ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆಯೂ, ಸಾಧಾರಣ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗಬಲ್ಲಂಥ ಹೊಸ ತರದ ಗಾಡಿ ಇವೇ ೧೯೫೭ ರಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಅಮೆರಿಕೆಯ ರೈಲ್ವೆ ಪಟ್ಟಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಮತ್ತೆ ೭ ಕಾಗದ ತಯಾರಿಸುವ ಘಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮತಿಯತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ೨೧ ಕಾಗದ ಘಾಟ್‌ಗಳೂ ಕೂಡಿ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಮೂರನೆಯಾಗ ಸರಾಸರಿ ೫೪ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಕಾಗದಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬಲ್ಲುದು.

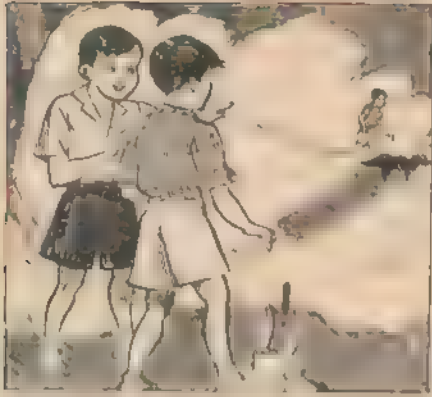
* * *

ಫಿಲಿಪ್ಸ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು 'ಕ್ಯಾಂಪ್ ಕೀಟಿಗಳು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರೀ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಮೊದಲೆ ಮತ್ತಿತರ ಕೀಟಕಗಳಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಜೈರು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ!

ಚಿತ್ರಕಥೆ

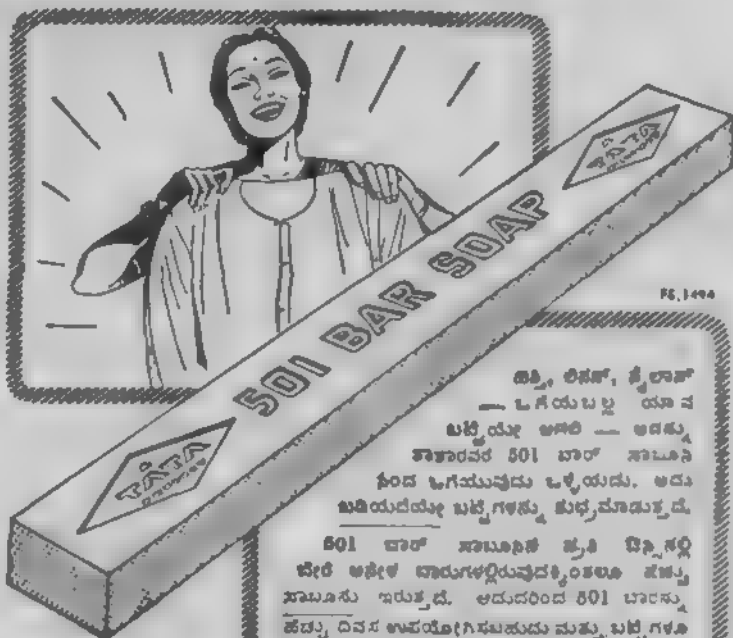

ಹಿಂದೂ ದಿನ ವಾಸು ಮತ್ತು ಗೋಯರು 'ಬೈಗರ್' ನೋಂದಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಹೊಲ
ವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೊಬ್ಬ ಕುಡುಗ ಕಾಣಿಸಿದ. ಅವನ ಹತ್ತಿರ 'ಬೈಗರ್'ಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಾಲು
ದೊಡ್ಡದಾದ ನಾಯಿಯಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬೈಗರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿದ ಸಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ
ಎಂದ ಆ ಕುಡುಗ. ಸರಿಯೆಂದು ವಾಸು ಗೋಯರು ಒಪ್ಪಿದರು. ಒಂದು ಸಿರ್ದಿಷ್ಟ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂದ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎರಡೂ ಓಡತೊಡಗಿವು. ಹಿಂದೆಬಿದ್ದ
'ಬೈಗರ್' ದೊಡ್ಡ ನಾಯಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು. ಅದು ನೋಡುನಿಂದ
ಪೊಯೆಯೆಂದು ತಿರುಗಿದ್ದೇ ತಡ, 'ಬೈಗರ್' ಅವಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ ಸಂದ್ಯ ಗೆದ್ದಿತು !

ಒಗೆಯಬಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ
ತಾತಾರವರ **501** ಬಾರ್ ಸಾಬೂನಿನಿಂದ
ಒಗೆಯಬಹುದು!

ಹೃದ್ರ, ರಿಪ್ಪ್, ಕೈಲಾಸ್
— ಒಗೆಯಬಲ್ಲ ಯಾವ
ಬಟ್ಟೆಯೂ ಅದರಿ — ಅದನ್ನು
ತಾತಾರವರ 501 ಬಾರ್ ಸಾಬೂನಿನಿಂದ
ಒಗೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು
ಬಿಡಿಯದೆಯೇ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕುಳುಮಾಡುತ್ತದೆ.
501 ಬಾರ್ ಸಾಬೂನಿನ ಪ್ರತಿ ಬಿಟ್ಟಿಂಗ್ಲಿ
ಬೇರೆ ಅಕ್ಷೀಕ ವಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು
ಸಾಬೂನು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ 501 ಬಾರ್‌ನ್ನು
ಹೆಚ್ಚು ದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳೂ
ಹೆಚ್ಚು ದಿನವೂ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ 25 ವರ್ಷಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಇದೆ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯ ಬಂಡವಾಳ • ಸಂಕಾಲಕತ್ವ • ಕ್ರಮ

ದಿ ತಾತಾ ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಸೆಲ್ಸ್ ಆಫೀಸ್: 2 ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು-1

ಮ ಲಿ ಕ ಲ ರ್

ಫೋಟೋ ಆಫ್ ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿಯೂ
ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ
ಹೊಚ್ಚಹೊಸ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ
ಎಕೀಷ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ನಿಪುಣರಿಂದ

ಆರ್ಟಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ, ಟೆಕ್ನಿಷಿಯನ್‌ಗಳಿಂದ
30" x 40" ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಸಹಾಯದಿಂದ

ಮಹೋನ್ನತ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ
ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದಾದ ಸಂಸ್ಥೆ

ಪ್ರಸಾದ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ (ಪೈವೇಟ್) ಲಿ.

ಚಂದಮಾನು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ :: ಮದರಾಸು 26.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ :

ಲೋಟಸ್ ಹೌಸ್

ಮೇರೀನ್ ಲೈನ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ-1.

ಫೋನ್ : 241162

ಇನಿದಾದ ಸುವಾಸನೆ..

- ★ ಕೂದಲನ್ನು ಕಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತದೆ
- ★ ಮೆದುಳನ್ನು ಶಂಭು ಮಾಡುತ್ತದೆ
- ★ 'ಲೋಮಾ'ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಸೋಲ್ ಏಜೆಂಟರು: ಎಂ. ಎಂ. ಖಾನ್ ಭಟ್ವಾರಾ
ರಾಯಪುರ್ - ಅಹಮದಾಬಾದ್

ಕೆ. ಟಿ. ದೋಂಗ್ರೆ ಎಂಡ್ ಕೋ, ಸೈನೇಟ್ ರಿಮೆಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ - 4

ಗ್ರೈಪ್ ಸಿರಪ್ - ಐ. ಟಿ. ಎಲ್.

ನಿಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕಂದನ ಅಜೀರ್ಣ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ಅಮೃತವಾಸ.

ತಯಾರಕರು:

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್

ಟೆಕ್ನಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ, ಲಿ.,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ :: ಬೆಂಗಳೂರು-3

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರುತು

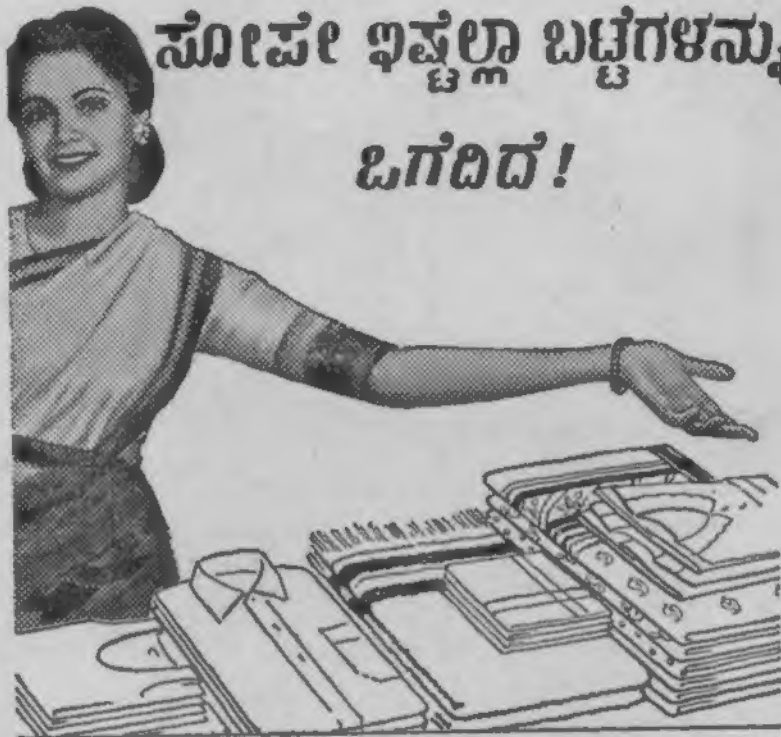

ಗ್ರೈಪ್ ಸಿರಪ್

ನೋಡಿ! ಅರ್ಧ ಸನ್‌ಲೈಟ್

ಸೋಪೇ ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು
ಒಗೆದಿದೆ!

ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೊರೆಯಿಂದಲೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು!

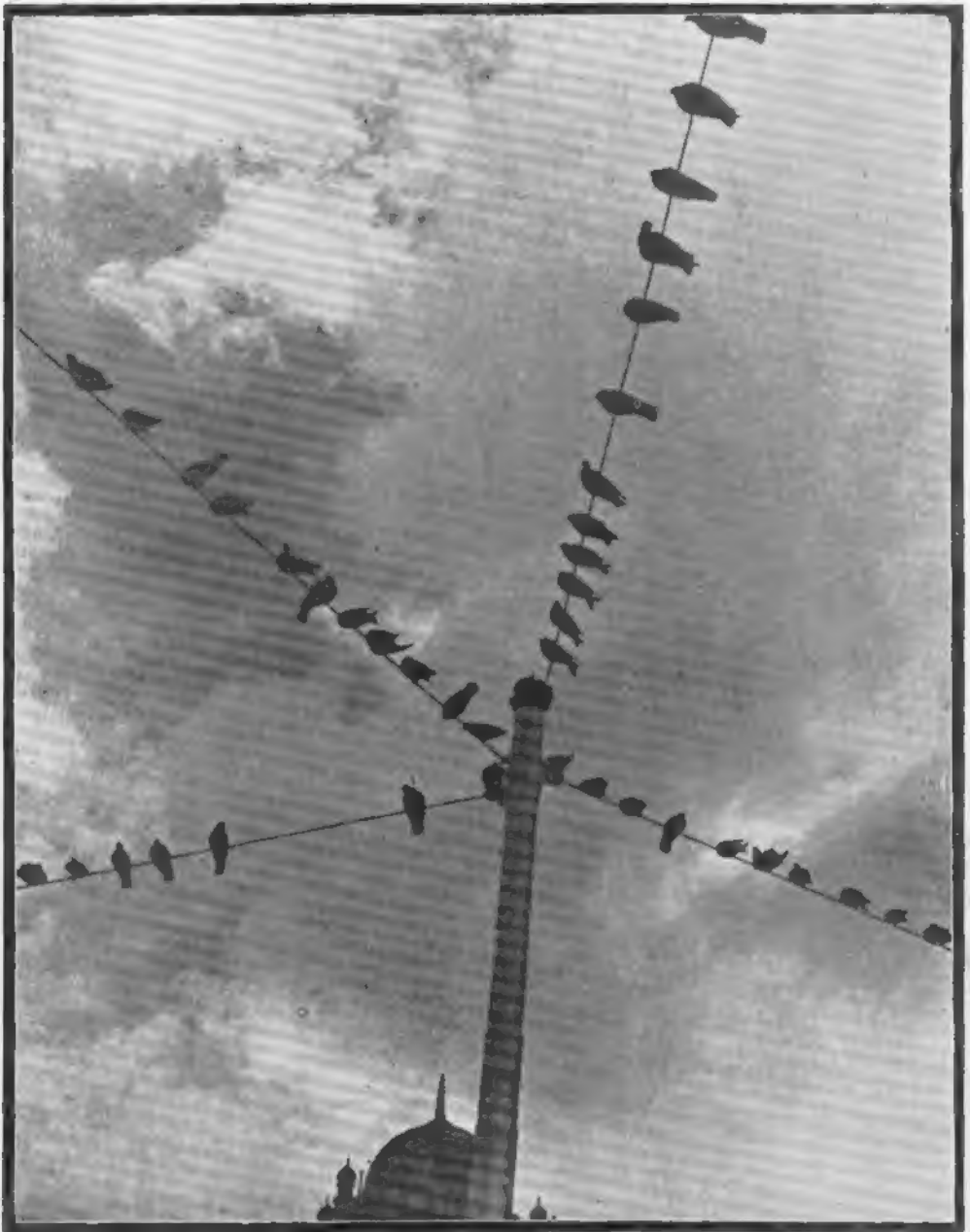
ಸನ್‌ಲೈಟ್
ಸೋಪು

ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಒಗೆಯುತ್ತದೆ.

B. 243-50 KN

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಬಹುಮಾನ
ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಗಲು
ಕರ್ಣವೇದನ

ಕಳಿಸಿದವರು :
ಇ. ಎಸ್. ರಾವ್

